

LAHDEN ENSI- JA TURVAKOTI RY:N

TOIMINTAKERTOMUS v. 2022

SISÄLLYSLUETTELO

1.	TOIMINNAN TARKOITUS, ARVOT, ORGANISAATIO JA TOIMINTAMUODOT	3
2.	ENSI- JA TURVAKOTIEN LIITON STRATEGIA V. 2020 - 2023	7
3.	VUOSI 2022.....	8
4.	VAUVAPERHETYÖ	10
4.1	Ensikoti	10
4.2	Vauvaperhetyön Avopalvelut	15
4.2.2	Baby Blues –vauvaperhetyö	15
4.2.3	Päiväryhmä Peukaloinen.....	19
4.3	Vauvalähtöinen päihdekuntoutus	23
4.3.1	Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannika	23
5.	PERHE- LÄHISUHDEVÄKIVALTA- JA TURVALLISUUSTYÖ	29
5.1	Turvakoti.....	29
5.2	Avoväkivaltatyö.....	36
5.2.1	Väkivaltatyön Avopalvelu	36
5.2.2	Aggredi Päijät-Häme	42
6.	LAPSIPERHEIDEN AVOPALVELU	45
6.1	Ero lapsiperheessä -työ	45
6.2	Mieskaveritoiminta®	50
6.3	Kohtaamispaikka Perhetupa	52
7.	VERKKOAUUTTAMINEN - CHAT	56
8.	TYÖRYHMÄT	57
8.1	Kansalais- ja vapaaehtoistoiminta (KAVA)	57
8.2	Vauvaperhetyöryhmä	58
8.3	Lapsityöryhmä.....	58
8.4	Some-työryhmä.....	59
8.5	Työsuojelutoimikunta	60
8.6	Ukraina-työryhmä	61
8.7	Vastuutiimi.....	61
9.	KEHITTÄMINEN, HANKKEET, YHTEISTYÖ JA VERKOTTUMINEN	62
9.1	Kehittäminen.....	62
9.2	Hankkeet, yhteistyö ja verkottuminen.....	63
9.3	Ehkäisevän työn Seutukoordinaatioryhmä ja	67
	lähisuhdeväkivaltatyön asiantuntijaryhmä	67
9.4	Ohjausryhmiin ja yhteistyöverkostoihin osallistuminen	68
10.	HENKILÖKUNTA	69
11.	KOULUTUS.....	70
12.	HALLINTO JA YHDISTYSTYÖ	70
13.	TIEDOTUS JA MARKKINOINTI.....	72
14.	TALOUS	72
15.	TILASTOYHTEENVETO V. 2022.....	76

1. TOIMINNAN TARKOITUS, ARVOT, ORGANISAATIO JA TOIMINTAMUODOT

Lahden ensi- ja turvakoti ry on vuonna 1946 perustettu yleishyödyllinen ja voittoa tavoittelematon kansalais- ja lastensuojelujärjestö. Olemme yksi valtakunnallisen lastensuojelujärjestön, Ensi- ja turvakotien liiton, jäsenyhdistyksistä ja toimimme valtakunnallisten laatuksien mukaisesti.

Toimintamme ydin on lapsen oikeus turvalliseen elämään. Haluamme osaltamme rakentaa oikeudenmukaista yhteiskuntaa, joka takaa osallisuuden ja oikea-aikaisen avun ja palvelut haavoittavissa olosuhteissa eläville kaikissa elämänvaiheissa.

Toimintamme on ennaltaehkäisevää ja korjaavaa lastensuojelutyötä, jossa painottuu vanhemman ja lapsen varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen, vauvalähtöinen päihdekuntoutus, kriisityö, väkivallan katkaisu- ja ehkäisytyö sekä eroauttaminen.

Tuotamme paikallisesti ja alueellisesti laadukasta järjestölähtöistä palvelua ja kehitämme sitä ajan haasteet huomioiden. Kansalaisjärjestönä tarjoamme foorumin vapaaehtoisuudelle ja vertaistuelle. Aktiivisena toimijana tarjoamme Päijät-Hämeen kuntien ja Hyvinvointialueen käyttöön omaa asiantuntemustamme. Erityisosaamisellamme olemme liiton jäsenyhdistyksenä mukana valtakunnallisessa vaikuttamisessa ja palvelujen kehittämisessä. Kumppanuuksien ja verkostojensa kautta teemme työtä alueellisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden rakentamiseksi.

<p>Kun vauva- ja pikkulapsiperheessä tarvitaan tukea, apua ja ohjausta</p> <p>VAUVAPERHETYÖ</p> <ul style="list-style-type: none">• Ensikoti• Baby Blues• Päiväryhmä Peukaloinen <p>VAUVALÄHTÖINEN PÄIHDEKUNTOUTUS</p> <ul style="list-style-type: none">• Pidä kiinni[®] Avopalvelu Jannika	<p>Kun lähisuhteessa tai perheessä on väkivaltaa tai sen uhkaa</p> <p>PERHEVÄKIVALTA- JA TURVALLISUUSTYÖ</p> <ul style="list-style-type: none">• Turvakoti• Väkivaltatyön avopalvelu• Aggredi Päijät-Häme	<p>Kun lapsiperheessä tarvitaan apua ja tukea</p> <p>LAPSIPERHEIDEN AVOPALVELU</p> <ul style="list-style-type: none">• Ero lapsiperheessä[®]• Mieskaveritoiminta• Kohtaamispaikka Perhetupa
 <p>TURVAA JA TUKEA LAHDEN ENSI- JA TURVAKOTI RY</p>		

ARVOT

☞ Rohkeus ☞ Osallisuus ☞ Turvallisuus ☞ Oikeudenmukaisuus ☞ Inhimillisyys

Rohkeus

Rohkeus tarkoittaa ennakkoluulottomuutta ja valmiutta nostaa yhteiskunnassa vaiettuja ja vaikeina pidettyjä asioita esille ja vaikuttaa niihin. Se on hyvää ennakointia, heikkojen signaalien tunnistamista ja edellä kävijyyttä. Se tarkoittaa asettumista haavoittavissa olosuhteissa elävien lasten, nuorten ja perheiden rinnalle ja toimimista yhdessä heidän kanssaan heidän asemansa parantamiseksi. Yhteistyössä yhdistysten kanssa ja työyhteisössä se tarkoittaa tilaa erilaisille näkemyksille sekä mahdollisten ristiriitojen ja jännitteiden kääntämistä kehittymisen voimaksi.

Osallisuus

Jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa itseä koskevaan päätöksentekoon, yhteisöön ja yhteiskuntaan. Erityistä huomiota kiinnitetään lasten ja niiden, joilla on vähemmän resursseja, mahdollisuuteen osallistua. Palveluissa ja tuen piirissä olevat ihmiset otetaan aktiivisina toimijoina mukaan ja rakennetaan heille väyliä tulla aktiivisina kansalaisina ja kokemusasiantuntijoina mukaan toimintaan ja sen kehittämiseen.

Turvallisuus

Turvallisuus tarkoittaa toiminnassa luotettavuutta, osaamista ja ammattitaidon jatkuvaa ylläpitämistä. Tukea ja palveluja tarjoavat tilat ovat fyysisesti turvallisia ja yhteisöllisiä. Lasten turvallisuudesta huolehditaan erityisesti. Turvallisuus tarkoittaa myös luottamuksellista ilmapiiriä ja keskinäisen luottamuksen sekä yhteisöllisyyden rakentamista.

Oikeudenmukaisuus

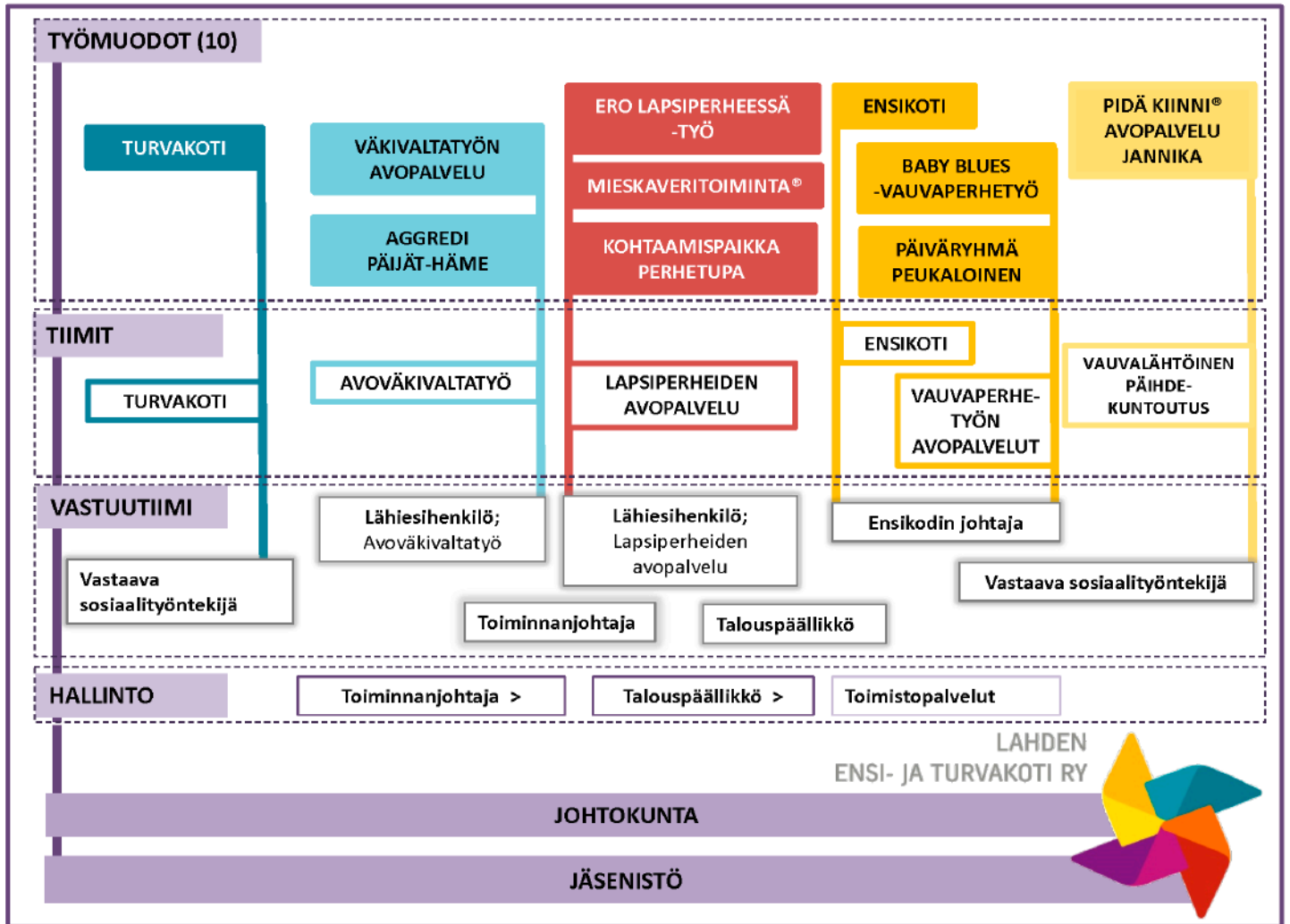
Kaikkia toiminnassa mukana olevia kohdellaan oikeudenmukaisesti, yhdenvertaisesti ja jokaisen erilaisuutta kunnioittaen. Se tarkoittaa mahdollisimman yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen yhteiskunnan rakentamista. Oikeudenmukaisuuteen kuuluu myös se, että erityistä tukea tarvitsevien tilanne otetaan erityisesti huomioon ja tarjotaan riittävän tii- viit ja pitkäkestoiset kuntoutumisajat voimaantumisen mahdollistamiseksi.

Inhimillisyys

Uskomme ihmiseen ja muutoksen mahdollisuuteen yksilö-, yhteisö- ja yhteiskunnan tasolla. Tunnistamme keskeneräisyyden sekä jatkuvan oppimisen ja kehittymisen mahdollisuuden. Erilaisuus ja kulttuurien moninaisuus on rikkaus arkisessa työssämme. Kunnioitamme toisiamme ja toistemme ihmisarvoa, vaikka emme hyväksyisikään toisen tekoja. Asetamme tavoitteemme suhteessa voimavaroihin. Toimimme yhdessä toisiamme tukien tavoitteiden saavuttamiseksi.

ORGANISAATIO

ORGANISAATIO

YHDISTYKSEN TYÖRYHMÄT

Kansalais- ja vapaaehtoistoiminta (KAVA)

Vauvaperhetyöryhmä

Lapsityöryhmä

Some-työryhmä

Työsuojelutoimikunta

Ukraina-työryhmä

Vastuutiimi

TYÖMUODOT

VAUVAPERHETYÖ

ENSIKOTI (v. 1952 -)

Ensikodissa odotusaikana tai vauvan kanssa asuville tukea vanhemmuuteen ja arkielämässä selviytymiseen.

VAUVAPERHETYÖN AVOPALVELUT

BABY BLUES VAUVAPERHETYÖ

(v. 1993 -)

Raskausaikana sekä synnytyksen jälkeen tukea ja ohjausta vanhemmuuteen ja varhaiseen vuorovaikutukseen äideille ja perheille, joissa vanhemmat ovat uupuneita tai masentuneita.

Doula-synnytystukihenkilötoiminta
Äideille ja vanhemmille.

Unirytmitystä avo- ja laitospalveluna.

PÄIVÄRYHMÄ

PEUKALAINEN (v. 1996-)

Varhaisen vuorovaikutuksen kuntouttava toiminta 0-2 v. vauvaperheille. Ammatillista apua ja ryhmämuotoista vertaistukea vanhemmuuteen.

VAUVALÄHTÖINEN PÄIHDEKUNTOUTUS

PIDÄ KIINNI® AVOPALVELUYKSIKÖ JANNIKA

(v.2019-)

Avopalvelu päihteitä käyttäville tai käyttäneille odottaville äideille ja vanhemmille, joilla on alle 3-vuotiaita lapsia. Yhdistää päihdekuntoutuksen ja varhaisen vuorovaikutuksen sekä vanhemmuuden tukemisen kokonaisuudeksi, joka tukee päihhteettömyyttä, vanhemman ja vauvan varhaista vuorovaikutusta ja lapsiperheen arjessa tarvittavien taitojen harjoittelua.

PERHEVÄKIVALTA- JA TURVALLISUUSTYÖ

TURVAKOTI (v. 1985 -)

Turvaa ja tukea tarjoava päivystävä kriisipalveluyksikkö koko perheelle perheväkivalta tai sen uhka –tilanteessa.

Turvakotiin tulleiden lasten kanssa tehdään lapsityötä.

AVOVÄKIVALTATYÖ

VÄKIVALTATYÖN

AVOPALVELU (v. 1994 -)

Matalan kynnyksen ammatillista keskusteluapua, neuvontaa ja ohjausta kaikenikäisille miehille, naisille ja lapsille, joiden perheessä tai lähisuhteissa on väkivaltaa tai sen uhkaa. Palvelu on tarkoitettu väkivallan kokijoille ja tekijöille sekä heidän läheisilleen.

Turvallisuustyötä lähisuhteiden turvallisuuden vahvistamiseksi. Turvallisuustyö on ennaltaehkäisevää väkivaltatyötä, verkostoyhteistyötä, koulutus- ja tiedotustoimintaa sekä vaikuttamistyötä ja kansalaistoimintaa.

AGGREDI PÄIJÄT-HÄME

(v. 2021 -)

Apua väkivallan tekijöille. Mahdollisuus etsiä keinoja kodin ulkopuolisen väkivallan vähentämiseen ja parempaan elämänlaatuun.

LAPSIPERHEIDEN AVOPALVELU

ERO LAPSIPERHEESSÄ -työ

(v. 2011-2013 proj., jatkorah. v. 2014 – 2015, toiminta v. 2016-)

Tukea ja neuvontaa sekä lasten ja vanhempien vertaisryhmätoimintaa.

MIESKAVERITOIMINTA®

(v.2016 -)

Vapaaehtoistoimintaa, jossa aikuiset miehet toimivat kavereina yksin lastaan kasvattavien äitien lapsille, joilla ei ole yhteyttä omaan isäänsä tai muihin miehiin.

KOHTAAMISPAIKKA

PERHETUPA (v. 2007 -)

Vauva- ja pikkulapsiperheiden avoin kohtaamisen paikka. Perheiden yhteisessä olohuoneessa on mahdollisuus vertaistukeen ja yhteisölliseen toimintaan. Tiloja voi myös vuokrata lapsiperheiden vertaisryhmätoimintaan.

2. ENSI- JA TURVAKOTIEN LIITON STRATEGIA v. 2020 - 2023

Ensi- ja turvakotien liitto on vahva erityisosaaja

Ensi- ja turvakotien liiton toiminnan tarkoituksena on turvata lapsen oikeus suotuisiin kasvuolosuhteisiin ja turvalliseen kehitykseen, tukea vanhemmuutta ja perhettä sekä ehkäistä perheväkivaltaa.

Liitto on erityisen tuen tarpeessa olevien perheiden tarpeiden ja vauva-ajan kehityksen, perhe- ja lähi-suhdeväkivallan, eroauttamisen sekä vauva- ja pikkulapsivaiheen päihdekäytösten vankka erityisosaaja. Liitto on haavoittavassa elämäntilanteessa elävien oikeuksien puolustaja ja monipuolisen avun tarjoaja. Laatujärjestelmä ja säännölliset auditoinnit varmistavat toiminnan laadun.

Toiminnan lähtökohdaksi on lapsen oikeudet ja lapsen edun turvaaminen yhteiskunnassa. Lapsi huomioidaan, hän tulee nähdä ja kuulla ja saa olla lapsi ilman aikuisten huolten kantamista. Se edellyttää vanhemmuuden tukemista. Liitossa kehitetään jatkuvasti asiantuntijuutta, vertais- ja vapaaehtois-toimintaa sekä vaikutetaan ja viestitään aktiivisesti yhteiskunnassa. Taloutta hoidetaan vastuullisesti.

Liiton strategia 2020 - 2023 ohjaa toimintaa

Ensi- ja turvakotien liiton strategia vuosille 2020-2023 on keskusjärjestön ja sen 30 jäsenyhteisön yhteinen strategia. Se määrittää yhteiset strategiset valinnat, joita painotetaan strategiakaudella kaikessa toiminnassa ja kaikilla toiminta-alueilla. Strategia antaa suuntaviivat ja yhteisen suunnan tulevien vuosien toiminnalle.

Keskusjärjestö ja jäsenyhteisöt laativat strategian pohjalta vuosittaiset omat toimintasuunnitelmansa ja arvioivat toiminnan toteutumista. Strategian rinnalla ovat eri sisältöalueiden laatukäsikirjat sekä keskusjärjestön laatukäsikirja, jossa määritellään toimintaperiaatteet ja toimintatavat yhteistyölle yhdistysten kanssa ja suhteessa toimintaympäristöön sekä hyvän hallinnon periaatteet. Strategia ja laatukäsikirjat tukevat toisiaan ja niitä hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa.

Strategiakauden tulostavoitteet:

- 1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut
- 2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut
- 3) Yhdistyksen osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa
- 4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Visio

- Jokainen on turvassa
- Liitto on haavoittavassa asemassa elävien oikeuksia sekä yhteiskunnan kestävä kehitystä rohkeasti edistävä kansalaisjärjestö.

3. VUOSI 2022

Työtämme ja toimintaamme ohjasi ”Jokainen on turvassa” –otsikoitu strategia. Tässä toimintakertomuksessa yhdistyksemme työmuotojen työtä avataan ja arvioidaan tämän strategian sisältöjen mukaisesti.

Vuonna 2022 yhdistyksen perustamisesta on kulunut 76 vuotta. Yhdistyksemme ensimmäinen työmuoto Ensikoti avasi ovensa vuonna 1952 ja vietti juhlavuotta 70:n toimintavuoden täytyessä. Työtä tehdään edelleen samalla paikalla ja samassa rakennuksessa. Ensikotityö on aina vastannut kunkin ajan haasteisiin. Jatkona jatkuvalle kehittämistyölle vuonna 2022 käynnistyi valtakunnallinen ensikotityön kehittämishankkeeseen. Myös Ensikodin rakennuksesta halutaan pitää hyvää huolta. Kylpyhuoneita päivitetään tämän päivän tarpeisiin jatkona aiemmille kunnostustöille.

Vuotta leimasi muutoinkin paluu hyväksi todettuun ja vakiintuneeseen perustyöhön koronavuosien poikkeusolojen jälkeen. Asiakkaiden kohtaaminen yksilö- ja ryhmätyömuodoissa, monipuolinen työmme verkostoissa, tapahtuma- ja vaikutustoiminta sekä netissä toteutuva tukemme ovat kaikki päijät-hämäläisten käytössä aiempaan tapaan. Nuorten tavoittaminen työmme piiriin on laajentunut samalla, kun huoli heidän hyvinvoinnistaan on yhteiskunnassamme kasvanut. Maailmantilanteen äkillinen muutos on hyökkäyssodan vuoksi koskettanut syvästi meitä kaikkia, mutta sekin erityisesti nuoria.

Ukrainasta tulevien auttamiseksi olemme perustaneet Ukraina-työryhmän. Sotaa pakooneille onkin jo tavoitettu toimintamme piiriin.

Työhömme täällä Päijät-Hämeessä on vaikuttanut toimintaympäristön muutos- ja kehittämistyö. Tulevaisuuden SOTE-keskusten kehittämistyö ja perhekeskustoiminnan jatkokehittäminen ovat tuoneet uutta intoa tuttuihin yhteistyö- ja kumppanuusverkostoihin. Hyvinvointialueen rakenteiden valmistelu on loppusuoralla.

Järjestöjen toiminnan huomiointia tulevissa SOTE-rakenteissa, toimintaohjelmissa ja strategioissa on valmisteltu hyvässä yhteistyössä järjestöjen ja tulevan hyvinvointialueen kanssa. Järjestöneuvottelukunta, jossa yhdistyksemme toiminnanjohtaja edustaa seudullisia lapsiperhetoimijoita, aloitti toimintansa järjestöjen toimintamahdollisuuksien edistämiseksi Päijät-Hämeessä.

Perhekeskusmalliin pohjautuvan toimintakulttuurin vahvistamista on tarpeen edelleen jatkaa. Tahtotilan, tavoitteiden ja rakenteiden täsmentymisen ohella kehitysaskeleita tulee jatkossa ottaa enenevässä määrin talouden rajapintojen ylittämiseksi. Yhdistyksemme toimintaedellytysten turvaaminen tulevissa rahoitus-, järjestämis- ja tuotantorakenteissa edellyttää jatkossakin toimenpiteitä.

Yhdistyksemme toiminnan tuottamia lisäarvoja seudulliselle toiminnalle ovat ammatillinen asiantuntemus, järjestölähtöinen palvelutuotanto, vaikutustoiminta, vapaaehtois-toiminta sekä vertaistuki ja kokemusasiantuntijuus. Erityisen merkittävää on tavoitteellinen ja aktiivinen toimintamme työmuotoihimme liittyvissä monissa verkostoissa. Työmuotojemme ja Vauva- ja väkivaltatyötä tulevaisuuden SOTE- ja perhekeskuksissa SOTE-hankkeemme tekee työtä seudullisen palvelukokonaisuuden hahmottamiseksi ja jäsentämiseksi tavoitteena varmistaa yksittäisen asiakkaan tai perheen oman palvelupolun sujuva toteutuminen.

Asiakasmäärät eri työmuodoissamme ovat vakiintuneet omalle tasolle vaihdellen kuitenkin vuosittain jonkin verran. Nyt poikkeusolojen jälkeen ihmisten halukkuus hakeutua avun piiriin näkyy asiakasmäärien kasvussa. Tammikuussa 2022 Turvakodille saatiin muutostöiden myötä kaksi uutta perhepaikkaa.

Valtakunnalliset Lastensuojelupäivät pidettiin vuonna 2022 Lahdessa. Pidä kiinni Avopalveluyksikkö Jannika oli yhtenä tutustumiskohteena vierailijoille.

Ensi- ja turvakotien liiton kanssa kehitettiin verkkoauttamista. Chat-apu on vakiintunut osa työtämme, joka tavoittaa merkittävästi apua tarvitsevia. Liiton ylläpitämä ETKL-akatemia tukee sekin kehittämistyötämme.

Vuosi 2022 oli aktiivista toiminnan aikaa. Asiakkailtamme, monissa tapahtumissa kohtaamiltamme, vapaaehtoisiltamme ja yhteistyötahoiltamme saamamme palautteen perusteella teemme tärkeää työtä ja olemme onnistuneet työssämme. Tämän palautteen ja hyväntahtoisen kannustuksen myötä on hyvä jatkaa tulevaan!

Toimintamme ydin on lapsen oikeus turvalliseen elämään; se että jokainen on turvassa!

21.3.2023 *Jukka Ihalainen*
toiminnanjohtaja

Yhdistyksen vauvaperhetyön kokonaisuuden muodostavat Ensikoti ja Vauvaperhetyön avopalvelut. Vauvaperhetyön toimintamuotojen kautta tuetaan perheitä raskausajasta alkaen koko vauvaiän läpi tarjoten monimuotoista vahvistavaa, ennaltaehkäisevää ja korjaavaa toimintaa.

4.1 Ensikoti

Ensikoti tarjoaa ympärivuorokautista tukea vauvaperheille. Ensikodilla tuetaan vauvan ja vanhemman hyvää suhdetta ja opetellaan arkielämän ja vauvanhoidon taitoja kädestä pitäen. Ensikodilla vauva saa turvallisen kasvuympäristön, jossa vauvan tarpeet tulevat tunnistetuksi ja vastatuksi ja vauva voi hyvin. Perhe voi tulla ensikotiin jo raskausaikana, jolloin voidaan tukea vanhemman ja masuvauvan välisen suhteen muodostumista. Ensikotitoiminnan painopisteenä on tukea vauvan ja vanhempien välistä vuorovaikutusta, vauvan hyvän hoidon toteutumista sekä vahvistaa vanhempien voimavaroja.

Ensikoti on tarkoitettu perheille, jotka tarvitsevat tiivistä ympärivuorokautista tukea vanhemmuuteen. Ensikotiin tulon taustalla voi olla esimerkiksi mielenterveysongelmia, päihde- ja/tai väkivaltakokemuksia, omien tukiverkostojen puuttumista, uupumusta tai muita elämäntilanteeseen liittyviä kriisejä tai traumaattisia elämänvaiheita. Ongelmat ovat usein kasautuneita ja ylisukupolvisia. Perheet ohjautuvat ensikotiin sosiaalitoimen kautta. Työskentely toteutuu yhteistyössä perheen koko verkoston kanssa ja sitä arvioidaan säännöllisesti verkoston yhteisissä asiakasneuvotteluissa. Työskentelyssä huomioidaan perheiden yksilölliset tarpeet ja tavoitteet, joiden mukaisesti työskennellään yhteisössä ryhmiä ja vauvaperhetyön menetelmiä hyödyntäen.

Ensikodin henkilökunnalla on sosiaali- tai terveydenhoitoalan AMK-koulutukset ja lisäksi muita vauvaperhetyöhön liittyviä täydennyskoulutuksia. Työntekijät osallistuvat keskusjärjestön koulutus- ja työkokouspäiville ja ovat mukana vauvaperhetyön verkostoissa ja koulutuspäivissä.

Strategian mukaiset tulokset:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Viime vuosien aikana on ensikodin henkilökunnan osaaminen vahvistunut mm. Traumaterapiakeskuksen järjestämän traumakoulutuksen sekä yhteisökuntoutuskoulutuksen kautta. Koulutuksen avulla on vahvistettu henkilökunnan tietoisuutta sekä osaamista mm. traumatisoitumisesta, sijaistraumatisoitumisesta, traumatisoituneen perheen kans-

sa työskentelystä sekä traumatisoitumisen huomioimisesta vanhemman ja lapsen vuorovaikutustyöskentelyssä.

Kaksi vauvaperhetyöntekijää osallistui vuonna 2022 ICDP kannustava vuorovaikutus - koulutukseen, jonka avulla vahvistetaan työskentelytaitoja vanhempien ja vauvan välisessä vuorovaikutuksessa. Yhteisökuntoutuskoulutuksen myötä ensikodin asiakkaiden mahdollisuutta osallistua ensikodin yhteisön toimintojen rakentumiseen sekä tukemaan toisiinsa yksilötason tavoitteiden saavuttamisessa on parannettu mm. muuttamalla yhteisökokouksen toimintatapaa. Yhteisökokoukseen sisältyvät asiat on siirretty osaksi ensikodin aamuturinoita, jolloin asioiden esiin tuominen on näyttänyt olevan helpompaa ja luontevampaa. Ensikodin asiakkaita kannustetaan tuomaan esiin omia toiveitaan talon sisäisessä toiminnassa. Asiakkaiden kanssa on yhdessä suunniteltu ulospäin suuntautuvaa toimintaa ja vuonna 2022 on vierailtu mm. Kotieläinpiha Olgan farmilla, Lahden kotieläinpihalla ja Launeen Perhepuistossa.

Ensikodin toiminnassa on aktiivisesti hyödynnetty yhdistyksen muita toimintoja asiakaslähtöisesti. Asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti on tapaamisiin pyydetty työntekijöitä oman yhdistyksen Ero lapsiperheelle -toiminnasta ja Pidä Kiinni® Avopalveluyksikkö Jannikasta. Yhteistyötä on tehty myös yhdistyksen Avoväkivaltatyön kanssa. Asiakkaita on ohjautunut ensikotijakson jälkeen yhdistyksen Päiväryhmä Peukaloisen toimintaan. Ensikotijakson aikana on perheiden kanssa aktiivisesti kartoitettu kotiin siirtymisen tueksi tarvittavat palvelut ja laadittu kotiin siirtymisen suunnitelmaa yhdessä perheen sosiaalityöntekijän kanssa.

Ensikodin toiminnassa mallinnetaan vauvaperheen hyvää päivärytmiä. Ensikodilla on laadittu toimintaa ohjaava viikkorakenne, jossa on aikataulutettu mm. ryhmätoiminnot, ruokailut ja vauvaperheen arkea vahvistavat vauvantahtiset ulkoilut ja vauvan iltatoimet. Viikon ja päivän rakenteet vakauttavat perheen arkea ja toimivat vanhempien toimintaa ohjaavina elementteinä. Ensikodin henkilökunta tukee vanhempia vauvan päivärytmin muodostumisessa ja tarvittaessa perheen kanssa vietetään arkea yhdessä normaalia tiiviimmin useita tunteja päivässä.

Riittävän pitkä ensikotijakso tukee vanhemmuuden vahvistumista, vanhemman ja vauvan välistä vuorovaikutusta sekä kiintymyssuhteen syntyä. Vanhemman tullessa ensikodille raskausaikana käytetään raskausajan työskentelyä, minkä tavoitteena on varhaisen kiintymyssuhteen syntyminen sekä vanhemman mentalisaatiokyvyn vahvistuminen. Ensikotijakson jälkeen tavoitteena on, että vanhemmat luottavat omaan vanhemmuuteensa siinä määrin, että he kokevat omaan kotiin siirtymisen vauvan kanssa turvalliseksi. Asiakkaan

kotiutuessa kotiin annettavat ja muut tarvittavat avopalvelut sekä vanhemman omat hoitokontaktit on valmiiksi suunniteltu.

Vuonna 2022 Ensikodilla on toiminut 3 vapaaehtoista vauvojen hoitajina. Vapaaehtois-toiminta ensikotityön tukena on tärkeää ja vapaaehtoiset ovat luoneet hyviä kontakteja ensikodin vanhempien ja lasten kanssa. Vapaaehtoisten on mahdollista osallistua yhdistyksen järjestämiin vapaaehtoisten yhteisiin jatkokoulutuksiin ja virkistykseen. Ensikoti tekee tiivistä yhteistyötä yhdistyksen vapaaehtoisten Doula-synnytystukihenkilöiden kanssa ja ensikodissa oleville perheille tarjotaan aktiivisesti Doulaa mukaan synnytykseen. Ensikotityössä kehitetään kokemusasiantuntijoiden käyttöä. Ensikodilla pidempään olleet asiakkaat voivat esimerkiksi esitellä ensikodin toimintaa uusille asiakasperheille tai kertoa kokemuksiaan tutustumiskäyntien aikana.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Ensikotipalvelu mahdollistetaan kaikille sitä tarvitseville vauvaperheille. Raskausaikainen työskentely vahvistaa äidin positiivisia mielikuvia kohtuvauvasta ja tukee äidin ja vauvan varhaista vuorovaikutussuhdetta. Yhteistyöverkostoissa on tuotu esille odotusaikaisen työskentelyn tärkeyttä ja pyritty vaikuttamaan siihen, että perheet voisivat tulla ensikodille jo raskausaikana.

Ensikodilla on valmius työskennellä erityistä tukea tarvitsevien perheiden kanssa. Ensikodilla toimii vanhemmuusryhmä sekä Hoivaa ja leiki - raskaus- ja vauva-ajan ryhmäinterventio -koulutuksen mukainen ryhmä. Mentalisaatioon pohjautuvaa työtä hyödynnetään sekä ryhmätoiminnassa että yksilötyöskentelyssä. Ensikodin työntekijöillä on lisäkoulutuksena mm. Traumaterapiakeskuksen järjestämä trauma- ja kriisityön koulutus, Ensi- ja turvakotien liiton toteuttama vauva- ja väkivalta-työn prosessikoulutus, MIM-vuorovaikutus-havainnointi -koulutus, Theraplay-koulutus, ICDP – kannustava vuorovaikutus koulutus sekä Lapset puheeksi -koulutus. Yhdellä työntekijällä on myös musiikkipedagogin tutkinto. Työntekijöiden ammattitaidon kehittämisestä huolehditaan ja koulutussuunnitelmassa huomioidaan asiakasrakenteesta nousevat tarpeet. Työntekijöille on järjestetty säännöllinen työnohjaus.

Koulutuksista saatua tietoa hyödynnetään asiakkaille tarjottavien palvelujen kehittämisessä. Ensikodin toiminnassa noudatetaan Ensi- ja turvakotien liiton laatimia vaativan vauvatyön laatuksiteerejä. Asiakkaille tarjotaan yksilön tarpeet huomioiden tasapuoliset ja asiakasta arvostavat palvelut. Monikulttuurisuus on ollut vahvasti esillä ensikodin toiminnassa. Ensikodin henkilökunnan osaamista monikulttuuristen asiakkaiden kohtaamiseen on vahvistettu myös Ensi ja turvakotien liiton monikulttuurisuustyön asiantuntijan tuella.

Perheille tarjotaan mahdollisuutta vauvan yöhoitoon ensikotijakson aikana. Yöhoidon avulla tuetaan vanhemman jaksamista tarjoten vanhemmalle mahdollisuus yhtenäiseen yöuneen sekä pyritään parantamaan vauvan unirytmää. Hyvät unet lisäävät vanhemman voimavaroja päiväaikaan vauvan kanssa.

Asiakkailta kerätään ensikotijakson lopussa kirjallinen palaute sekä jakson aikana suullista palautetta. Ensikodin asiakkailta kerätään tietoa Vaikuttavuus esiin -hankkeessa kehitettyjen kysymysten avulla asiakkaan kokemasta saadun palvelun vaikuttavuudesta. Ensikodilla oli toimintavuoden aikana 8 sosiaali- tai terveydenhuollon (AMK) opiskelijaa harjoittelujaksoilla. Opiskelijoilta pyydetään palaute jakson päättyessä. Palautteista saatavaa tietoa hyödynnetään opiskelijoiden ohjaamisen kehittämistyössä.

3) Yhdistyksen/Ensikodin osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Ensikotityötä on tehty yhteistyökumppaneille tutummaksi tapaamisissa sekä Teams-palaverissa. Ensikotityö on näkynyt enenevässä määrin sosiaalisessa mediassa, jossa ensikotityön sisällöistä on pyritty luomaan positiivista mielikuvaa.

Ensikoti toimii hyvässä yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän sekä muiden ensikodille asiakkaita ohjaavien tahojen kanssa ja työskentelyä kehitetään asiakastilanteista esiin nousevien tarpeiden mukaisesti.

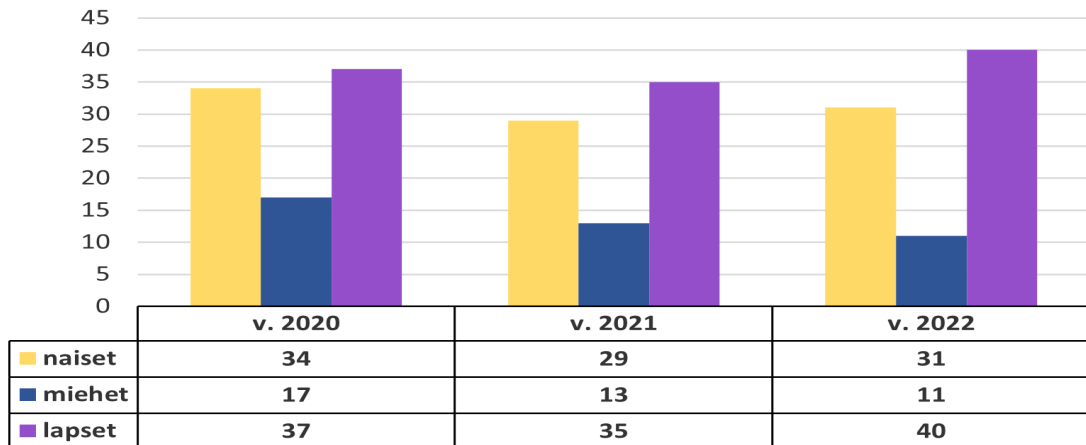
4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Ensikodilla on tehostettu jätteen lajittelua ja selkeytetty edelleen jätteen lajittelun ohjeistusta. Ruokahuollon osalta on pyritty vähentämään ruokahävikkiä ja ruokavalinnoissa suositaan kotimaisia tuotteita ja lähiruokaa. Pesuainevalinnoissa kiinnitetään huomiota ympäristöystävällisyyteen. Toimitiloissa kiinnitetään huomiota esteettömyyteen, kaiteet tukevat liikkumista tarvittaessa. Henkilökunnan osaamista monikulttuuristen asiakkaiden kohtaamiseen ja palvelujen tuottamiseen on vahvistettu.

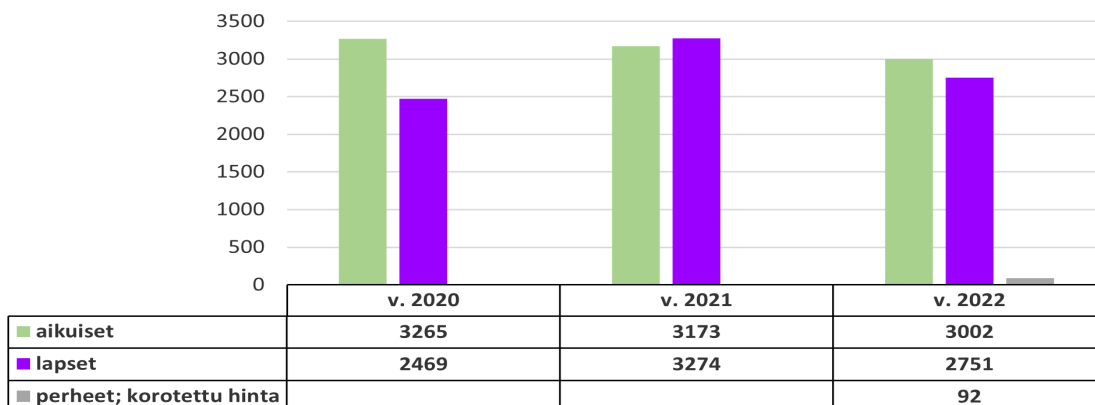
ENSIKOTI / Toimintalukuja v. 2022

Asiakkaita yhteensä	82 hlö	31:stä eri perheestä
Aikuiset	42 hlö	31 naista, 11 miestä
Lapset	40 hlö	
Hoitovuorokaudet yhteensä	5845 kpl	9 asiakasperhehuonetta
Aikuisten hoitovuorokaudet	3002 kpl	
Lasten hoitovuorokaudet	2751 kpl	
Perheiden hoitovuorokaudet	92 kpl	korotetulla vrk-hinnalla
Käyttöaste	77,78 %	
Ryhmätoiminta:		
Aamuturinat	23 kpl	
Muskari	8 kpl	
Vanhemmuusryhmä	2 kpl	
Asiakaskuntia	16 kpl	
Kunnat: Heinola, Hollola, Hyvinkää, Hämeenlinna, Iitti, Järvenpää, Kouvola, Kristiinankaupunki, Lahti, Myrskylä, Mäntsälä, Porvoo, Pälkäne, Riihimäki, Sipoo ja Tampere		
TOIMINTAYMPÄRISTÖ		
Mustamäenkatu 74, Lahti		
Henkilökunta	11 hlö	
ensikodin johtaja, vastaava vauvaperhetyöntekijä, 7 vauvaperhetyöntekijää (joista 2 yö), emäntä (2x50%), laitoshuoltaja		
Opiskelijoita	8 hlö	sosiaali- ja terveydenhuoltoala (AMK)
Vapaaehtoisia	3 hlö	vauvanhoito
RAHOITUS	Käyttäjäkunnat; hoitopäivämaksut aik.=174 €/vrk, lapset=174 €/vrk perhehoitopv (korotettu hinta) = 255 €/vrk	
Kunnat ja kuntayhtymät	1 028 323,76 €	
Muut tuotot	12 653,65 €	
Tuotot yhteensä	1 040 977,41 €	

Ensikodin asiakasmäärät v. 2020 - 2022

Ensikodin hoitovuorokaudet v. 2020- 2022

4.2 Vauvaperhetyön Avopalvelut

Yhdistyksen Vauvaperhetyön avopalveluissa työtä tehdään vahvistavasta, ennaltaehkäisevästä ja auttavasta näkökulmasta. Vauvaperhetyö auttaa vanhempia kohtaamaan vauvan odottamiseen, syntymään ja ensimmäisiin vuosiin liittyviä tunteita sekä tukee vanhempia vauvaperhearjen haasteissa. Vauvaperhetyön avopalveluihin kuuluvat Päiväryhmä Peukaloinen sekä Baby Blues. Vauvaperheen avopalvelut muodostavat yhdessä Perhetuvan ja Pidä Kiinni® Avopalveluyksikkö Jannikan sekä laitospalvelua tarjoavan Ensikodin kanssa yhdistyksen vauvatiimin.

4.2.2 Baby Blues –vauvaperhetyö

Baby Blues -vauvaperhetyö tukee vauvaa odottavia vanhempia sekä synnytyksen jälkeen masentuneita äitejä ja heidän perheitään. Toiminnassa painotetaan erityisesti vanhempien ja lasten välistä varhaista vuorovaikutusta, odottavan äidin stressiin tai masennukseen vaikuttavaa työskentelyä sekä vanhemmuuden merkitystä parisuhteessa. Doula-tukihenkilötoiminnalla tuetaan erityisen tuen piirissä olevia äitejä tai perheitä jo raskausaikana hyvään ja turvalliseen synnytyskokemukseen. Vapaaehtois-doula voi myös tukea vanhempia sairaalasta kotiin siirryttäessä vauvanhoidossa tai varhaisessa imetyksessä lapsivuodeaikana. Unirytmitysohjauksella tuetaan ja ohjataan vanhempia alle vuoden ikäisten lasten kotirytmityksessä.

Toiminnalla tuetaan vauvaperheitä kun

- äiti masentuu raskausaikana tai synnytyksen jälkeen
- äidillä on raskaudenaikaista stressiä tai huolta
- äidillä tai vanhemmilla on uupumusta
- perheessä tarvitaan tukea vanhemmuuteen
- lapsen syntymä aiheuttaa ongelmia parisuhteeseen
- perhe tarvitsee käytännön neuvoja vauvan hoidossa esim. unirytmitystä
- raskausaikana tai synnytyksessä, kun äiti tai vanhemmat haluavat tukea tulevaan synnytykseen, tarvittaessa myös synnytyksen jälkeinen tuki lapsivuodeaikana.

Palveluvalikko

- Unirytmityspuhelinneuvontaa, sekä unirytmiohjausta asiakastapaamisina
- Vauvaperhe-chat -toimintaa
- Unirytmiohjausta neuvolassa ja perhekeskuksessa
- Yksilö-, pari- sekä perhetapaamisia vauvaperheille
- Teams-etätapaamisia
- Verkostotapaamisia, konsultaatiotukea
- Doula-vapaaehtoistoimintaa erityisen tuen piirissä oleville perheille

Strategian mukaiset tulokset:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Baby blues -vauvaperhetyössä autetaan perheitä löytämään omat voimavaransa ja luomaan toimivia verkostoja tuekseen. Tavoitteena on ennaltaehkäistä äidin masentuminen ja muun perheen uupuminen sekä vahvistaa toimivaa vuorovaikutusta lasten ja vanhempien välillä. Toiminnan avulla tuetaan vanhempien jaksamista ja masennuksesta toipumista sekä vauvan uni-valverytmin löytymistä. Raskaudenaikaisen työskentelyn ensisijaisena tavoitteena on ennaltaehkäistä äidin stressiä tai muita kielteisiä tunteita kohtuvauvaan. Vanhempia tuetaan ja rohkaistaan tulevassa synnytyksessä ja vanhemmuudessa. Baby Blues -vauvaperhetyö on perheille maksutonta ja palveluun pääsee ilman lähetettä. Baby blues -vauvaperhetyön asiakastyötä tehdään myös yhteistyössä eri verkostojen sekä yhdistyksen omien työmuotojen kanssa.

Jos ei saa nukkua, on vaikea jaksaa olla rakastava ja tasapainoinen vanhempi!

Hyvän unen avuksi:
Leiki ja anna huomiota vauvalle päivällä.
Luo hyvät iltarutiinit nukkumaan mennessä.
Rauhoita iltahetki ennen nukkumaan menoa.
Huolehdi, että nukahtaminen tuntuu turvalliselta.

Jos vauva ei nuku ja omat voimavarasi vain hupenevat, kannattaa ottaa yhteyttä Lahden ensi- ja turvakoti ry:n Baby Blues -työntekijään.
p. 0500 717 696, babyblues@letk.fi

Doula-vapaaehtoistoimintaa on vauvan saaneissa perheissä tarjottu raskausaikaan sekä synnytyksen jälkeisen ajan tukemiseen. Vuonna 2022 tukea ohjattiin erityisen tuen tarpeessa oleville yksin odottaville äideille tai perheille. Vapaaehtoisten doula-tukihenkilötoimintaa on suunnattu myös perhe-doulaukseen, jolloin tukisuhde jatkuu synnytyksen jälkeen lapsivuodeajan, 6-8 viikkoa. Toiminta on perheille maksutonta. Vuonna 2022 oli 11 doula-tukisuhdetta, joista 5 oli sotaa Suomeen paenneeseen ukrainalaiseen perheeseen.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Yhteistyötä tehtiin erityisesti Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystyöryhmän, Lahden neuvoloiden, lapsiperheiden kotipalvelun ja Päijät-Hämeen keskussairaalan kanssa, jotka myös ohjaavat asiakkaita Baby blues -vauvaperhetyön piiriin. Doula-vapaaehtoistoiminnassa tukenamme on yhteyskättilö Päijät-Hämeen keskussairaalan synnytysosastolta.

Yhteistyö neuvoloiden kanssa oli tiivistä. Baby Blues -vauvaperhetyö on kerran kuukaudessa mukana neuvoloiden järjestämässä perhevalmennuksessa. Perhevalmennuksessa oli vuoden aikana 86 osallistujaa. Valmennukset toteutettiin livetapaamisina Lahden Perhekeskuksessa. Asiakastyössä jalkauduttiin Lahden keskustan perhekeskukseen sekä Orimattilan neuvolaan. Neuvoloiden kautta ohjattuja unirytmiperheitä oli yhteensä 49.

Lisäksi muita unirytmiperheitä oli yhteensä 23 (asiakas otti itse yhteyttä). Asiakaspa-lautetta pyydettiin Vaikuttavuus esiin -hankeen avulla sekä unirytmitysohjauksen Webro-pol-kyselyllä.

Työmuoto oli mukana valtakunnallisessa Vauvaperhe-chat -toiminnassa, jossa voi keskus-tella anonymisti vauvan uneen ja hoitoon sekä omaan väsymykseen tai vanhemmuuteen liittyvistä asioista. Vauvaperheiden chatissa yleisempiä keskusteluteemoja olivat; Vauvan uni 59%, Uniohjaus 34%, Neuvoja tilanteeseen 24% ja Uupumus/jaksaminen 20%. Keskustelujen kesto oli keskimäärin 32 minuuttia.

Matalankynnyksen toimintana neuvontapuheluja oli 87 kpl, niistä suurin osa lapsen uni-rytmiohjaukseen liittyviä. Vauvojen unirytmiohjausta kysyttiin vuoden aikana niin run-saasti, että palvelun lisäämiselle on selkeä tarve. Käytössä on sähköinen ajanvaraus asi-akkaille.

3) Yhdistyksen/Baby blues -vauvaperhetyön osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Yhdistyksen vapaaehtois-doula -toiminnassa tarjottiin tukea erityisen tuen piirissä oleville yksin synnyttäjille tai vanhemmille. Doula-toimintamme tarjoaa tarvittaessa myös etä-doulausta ennen synnytystä tai synnytyksen aikana sekä perhe-doulausta vanhempien si-tä halutessa. Toiminta on maksutonta perheille ja tukisuhteen päättyessä palautetta pyy-dettiin asiakkailta sekä kätilöiltä Webropol-kyselyn avulla. Doula-synnytystukihenkilö-toiminnassa oli mukana 9 koulutettua vapaaehtoista. Vapaaehtoisille järjestettiin Ensi- ja turvakotien liiton kautta kaksi valtakunnallista jatkokoulutusta.

Baby blues -vauvaperhetyötä sekä doula-vapaaehtoistoimintaa tehtiin tunnetuksi sosiaa-lisessa mediassa sekä verkostotapaamisissa. Työmuoto osallistui kuntien ja järjestöjen vauvaperheverkoston tapaamisiin sekä Päijät-Hämeen vapaaehtoisverkoston toimintaan.

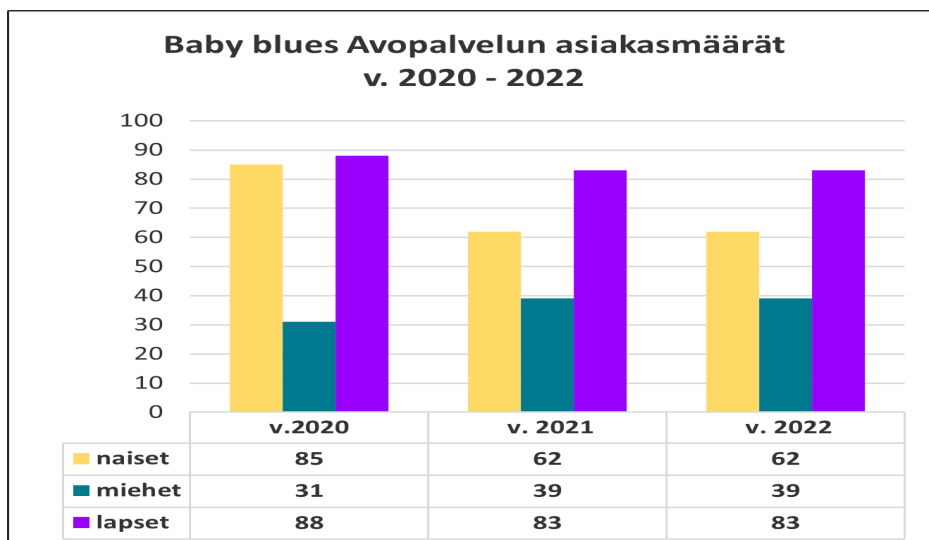
Baby blues -vauvaperhetyössä toimii vakinaisesti yksi työntekijä. Ryhmä- ja parityösken-telyssä on mukana työpari yhdistyksen muusta työmuodosta tai työpari ulkopuolisesta yhteistyöverkostosta.

Työmuotoa ohjaavat valtakunnalliset Baby blues -vauvaperhetyön laatuksiteerit ja Ensi- ja turvakotien liiton järjestämät säännölliset Baby blues -työhön sekä Doula-vapaaehtois-toimintaan liittyvät valtakunnalliset työkokoukset. Teamsin avulla järjestetään ryhmä-työnohjausta sekä toimintaan liittyviä keskusteluja säännöllisin väliajoin. Näiden lisäksi työmuodolla on tukenaan Ensi- ja turvakotien liiton, Vaikuttavuus esiin -hanke sekä yh-distyksen omat laatuksiteerit ja strategiasuunnitelma. Ensi- ja turvakotien liiton julkaise-ma, Vauvatyön käsikirja – vauvatyötä haastavissa perhetilanteissa, tukee myös toimintaa.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme

Toiminta on ennaltaehkäisevää, matalan kynnyksen asiakastyötä, jossa huomioidaan vauvaperheiden yksilölliset tarpeet. Toimintaa kehitetään ja päivitetään saadun palautteen perusteella ja tehdään aktiivista itsearviointia sen suhteen, tehdäänkö tavoitteiden ja kohderyhmän näkökulmasta oikeita toimenpiteitä. Ensi- ja turvakotien liitto seuraa lisäksi toiminnan vaikuttavuutta valtakunnallisesti. Ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja on tuettu siten, että suurin osa koulutuksista ja verkostotapaamisista on toteutettu etätapaamisina.

BABY BLUES VAUVAPERHETYÖ/ Toimintalukuja v. 2022			
Asiakkaita yhteensä	224	hlö	84:stä eri perheestä
Aikuiset	139	hlö	81 naista, 58 miestä
Lapset	85	hlö	
Neuvolan unirytmitysohjaustapaamiset	49	kpl	
Neuvontapuhelut ja -käynnit	110	kpl	
Verkkoauttaminen - Chat	30	kpl	
Ryhmätoiminta:			
Yksin odottavien valmennus	1	kpl	
Perhevalmennus	8	kpl	
Päiväryhmä Peukaloinen	1	kpl	
Perhekeskus Ilo	2	kpl	
Doula-toiminta:			
Doula-tukisuhteita	11	kpl	
Doula-tukisuhteen tapaamiskertoja	33	kpl	
Doula-iltoja	8	kpl	
Asiakaskuntia	8	kpl	Asikkala, Iitti, Hollola, Lahti, Nastola, Orimattila, Padasjoki ja Pukkila
TOIMINTAYMPÄRISTÖ	Loviisankatu 14 B 18, Lahti		
Henkilökunta	1	hlö	vauvaperhetyöntekijä
RAHOITUS			
STEA	54 000,00	€	
Muut tuotot	1 317,50	€	
Tuotot yhteensä	55 317,50	€	

4.2.3 Päiväryhmä Peukaloinen

Päiväryhmätoiminta on matalankynnyksen ammatillisesti ohjattua, vertaistuellista ryhmämuotoista toimintaa vanhemmuuden taitojen tukemiseksi vauva-/pikkulapsiperheissä. Työskentelyllä vahvistetaan lapsen ja vanhemman suhdetta sekä pikkulapsiperheen arjen toimivia rakenteita. Asiakkaat ohjautuvat toimintaan mm. äitiys- ja lastenneuvolan, Ensi-kodin, Pidä Kiinni Avopalveluyksikkö Jannikan, Dilan Vauvan Taikan ja perhetyön ohjaajaminä. Perheet voivat hakeutua toimintaan myös omasta aloitteestaan. Päiväryhmätoiminta on tarkoitettu alle 3-vuotiaiden lasten perheille. Päiväryhmässä on kaksi ohjaajaa, joilla on sosiaali- ja/tai terveydenhuoltoalan tehtävään soveltuva koulutus. Asiakastyö koostuu tutustumisjaksosta, ryhmätoiminnasta sekä jälkitukityöskentelystä. Ryhmäjaksolla neljän- tai viiden vanhempi/lapsi -parin ryhmä kokoontuu kolmena päivänä viikossa noin puolen vuoden ajan. Ryhmäpäivän kesto on 5 tuntia kerrallaan. Ryhmäpäivän aikana toistuvat arkirutiinit vahvistavat ennakoitavuuden ja arjenhallinnan tunnetta sekä luovat rytmiä päivään. Päiväryhmätoimintaan kuuluvat ohjatut vanhempainkeskusteluhetket sekä vanhempien ja lasten yhteiset hoivaa ja leiki -vuorovaikutushetket. Toiminnalliset menetelmät auttavat ja tukevat vauvaperheen arjen sujumista. Mallintaminen auttaa tarvittavien toimintatapojen oppimisessa sekä lisää ymmärrystä sanoille ja tunteille. Päiväryhmäkerroilla valmistamme yhdessä vanhempien kanssa ruokaa. Yhteinen ruokahetki vahvistaa lasten ikätasoista ruokailua ja lisää perheiden yhteenkuuluvuutta. Päiväryhmätoimintaan kuuluu koko perheelle tarkoitettu viiden vuorokauden perhekuntoutusjakso Ensi- ja turvakotien liiton kurssikeskuksessa Sopukassa. Kaikki päiväryhmään halunneet perheet eivät ole mahtuneet ryhmään, mutta ovat jääneet odottamaan seuraavan ryhmän alkua ja päässeet silloin mukaan ryhmään halutessaan.

Strategian mukaiset tulokset:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Päiväryhmätoiminta jakaantuu tutustumis-, päiväryhmä- ja jälkitukityöskentelyjaksoihin. Osa perheistä osallistui päiväryhmän toimintaan kahden ryhmäkauden ajan. Päiväryhmän toiminnalla tuettiin vanhempia ymmärtämään lasten eri kehitysvaiheita ja tuettiin vanhempia lasten ikäkausiin liittyvissä haasteissa. Tärkeä osa päiväryhmätoimintaa on myös vanhempien oma-aloitteellisuuden tukeminen ja vahvistaminen. Ryhmässä vahvistetaan vanhemman ja lapsen välistä varhaista vuorovaikutussuhdetta. Työskentelyn keskeisenä sisältönä olivat ammatillisesti ohjatut keskustelut, vanhempien toisilleen antama vertaistuki ja kokemusten jakaminen vanhemmuudesta. Päiväryhmän toiminta toteutetaan ammatillisen ohjauksen, mallintamisen ja vertaistuen yhdistelmällä.

Syksyn 2021 ryhmä jatkui tammikuulle 2022 ja koronarajoitusten vuoksi 8 viimeistä kertaa jouduttiin perumaan. Peruuntuneet ryhmäpäivät korvattiin perhekohtaisilla tapaamisilla, joilla keskityttiin yksittäisen perheen tarpeisiin. Työntekijät pitivät yllä asiakassuhteita myös aktiivisella puhelintukityöllä. Perheitä tuettiin mm. Ensi- ja turvakotien liiton ja Lahden Kohtaamispaikkaverkoston kautta saaduilla ruokalahjoituksilla. Lisäksi perheille tarjottiin lahjoituksena saatuja leluja ja vaatteita. Päiväryhmätoiminnassa mukana olleilla perheillä oli mahdollisuus osallistua intensiiviselle perhekuntoutusviikolle. Viiden vuorokauden pituinen perhekuntoutusjakso toteutui sekä kevään että syksyn ryhmän osalta Ensi- ja turvakotien liiton koulutuskeskuksessa Sopukassa, Sipoossa.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Eri lähtökohdista tuleville perheille tarjottiin yhdenvertainen työskentely-ympäristö vertaisryhmässä. Vuoden aikana ryhmät ovat olleet monikulttuurisia ja ryhmän arjessa on keskusteltu mm. kulttuurieroista liittyen lasten kasvuun ja kehitykseen sekä vanhemmuuteen. Vertaisryhmässä vanhemmat saivat jakaa turvallisessa ympäristössä kokemuksiaan, ajatuksiaan ja pohtia omaa vanhemmuuttaan. Perheiden kanssa käytiin tutustumassa lähiympäristön lapsiperheille tarkoitettuihin palveluihin ja tapahtumiin. Ryhmän vanhempien toiveesta teimme mm. retken Korkeasaareen, visuaalisten taiteiden museoon Malvaan, tutustuimme kirjaston palveluihin, kävimme Marolan kotieläinpihalla, Launeen Perhepuistossa, kirpputoreilla, markkinoilla sekä kävimme perheiden kanssa ruokailemassa ravintolassa. Retkien ja tutustumisten tarkoituksena on ollut madaltaa perheiden kynnyksiä käyttämään erilaisia lapsiperheille suunnattuja palveluita ja oppia toimimaan erilaisissa tilanteissa yhdessä lapsen kanssa. Retkillä vanhemmat ja lapset saivat uusia kokemuksia ja elämyksiä. Myös ennakointi ja suunnittelu tuo onnistumisen kokemuksia perheille. Ryhmän tukemana vanhemmat rohkaistuivat kokeilemaan ja toteuttamaan heille uusia asioita. Vanhemmille on kerrottu myös muiden matalankynnyksen toimijoiden palveluista. Ryhmän kanssa yhdessä olemme tutustuneet näihin palveluihin ja kannustaneet heitä käyttämään palveluita itsenäisesti sekä löytämään perheitä tukevia toimia.

Toimintaa arvioitiin ja kehitettiin Ensi- ja turvakotien liiton Vaativan vauvatyön laatukriteereiden mukaisesti. Ryhmäkauden aikana arvioimme yhdessä vanhemman kanssa hä-

nen omia tavoitteitaan ryhmäkaudelle ja mietimme miten tavoitteet ovat toteutuneet. Vanhemmilta kerättiin kirjallinen palaute ryhmäkauden lopussa ja jälkityöskentelyn päättyessä sekä lisäksi erillinen palautekysely intensiiviviikosta. Asiakaspalautteet auttavat kehittämään toimintaa, tekevät toiminnan näkyväksi ja antavat hyvää tietoa työn tuloksellisuudesta asiakkaan näkökulmasta. Jakson päättyessä sekä vanhemmille että lapsille tehdään voimaannuttavat yhteenvedot. Yhteenvedossa mietitään perheen itselleen laadittujen tavoitteiden toteutumista, tilannetta lähtöhetkellä sekä mietitään jatkosuunnitelmaa perheiden tukemiseksi. Päiväryhmässä toimintavuoden aikana mukana olleet perheet vastasivat Ensi- ja turvakotien liiton Vaikuttavuus esiin –kyselyihin. Kyselyiden tuloksia hyödynnettiin perhekohtaisessa työskentelyssä. Ryhmän ohjaajat kouluttautuivat vuoden aikana ICDP-kannustavan vuorovaikutuksen -ryhmän ohjaajiksi ja syksyn ryhmän aikana oli 6:n kerran ICDP-ryhmä. Osallistuimme myös Perhetuvalla toteutettuun värikylpyyn.

3) Yhdistyksen/Päiväryhmä Peukaloisen osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

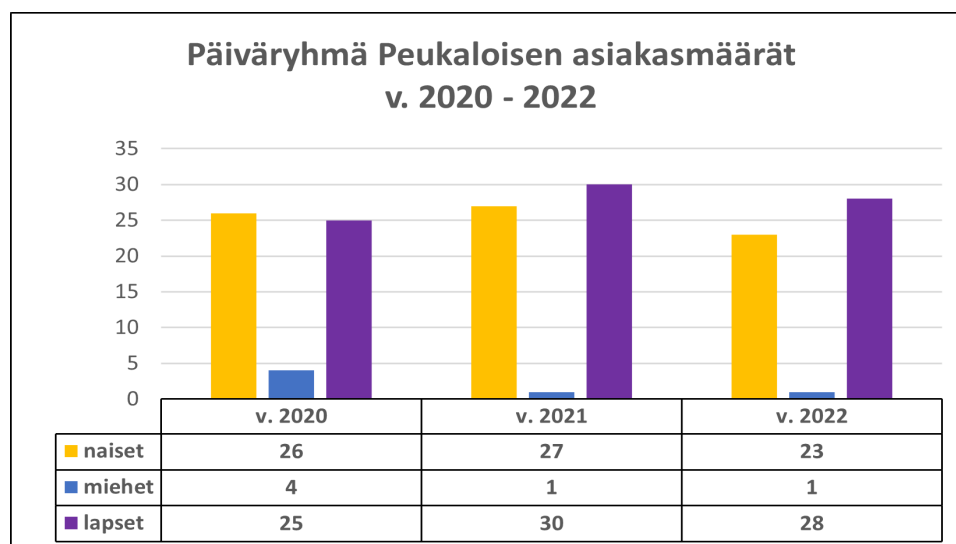
Olemme mukana Päijät-Hämeen perhekeskusverkostossa ja alueen vauvaverkostossa. Näin saamme näkökulmaa ja tietoa alueen lapsiperheiden tilanteesta. Keväällä osallistuimme Ensi- ja turvakotien liiton järjestämään auditointiin. Toinen työntekijöistä oli Kokkolan ensi- ja turvakoti ry:n vauvatyön auditoinnissa mukana vertaisauditoijana. Valtakunnallisesti teemme yhteistyötä Ensi- ja turvakotien liiton päiväryhmien sekä asiantuntijoiden kanssa työn kehittämisen tarpeita arvioitaessa. Osallistumme säännöllisesti valtakunnallisiin päiväryhmä-teamseihin. Osana Päiväryhmä Peukaloisen vuorovaikutustyötä on Lapset puheeksi -haastattelu, Hoivaa- ja leiki -vuorovaikutustuokiot sekä ICDP-kannustavan vuorovaikutuksen ryhmät. Toimintavuonna työntekijät osallistuivat Ensi- ja turvakotien liiton järjestämiin koulutuspainotteisiin työkokouksiin ja foorumeihin sekä Ensi- ja turvakotien liiton, Stressistä säätelyyn - hankkeeseen (v. 2020 - 2022).

Työntekijät valmistuivat vuonna 2022 ICDP-kannustava vuorovaikutusryhmän ohjaajiksi. Vuoden aikana työntekijät ovat jalkautuneet kohtaamaan alueen perheitä erilaisiin perheille suunnattuihin tapahtumiin. Työntekijät ovat olleet mukana kohtaamassa lapsiperheitä mm. Kauppakeskus Karismassa toivottamassa hyvää äitienpäivää, kohtaamassa perheitä ja kertomassa vaihtoehtoisista kesäjuomista valmistaen perheille moctailleja Kauppakeskus Karismassa, Lelurallissa, Perhetuvalla tapaamassa perheitä ja valmistamassa terveellisiä välipaloja, joulumaassa sekä Lahden joulun avauksessa torilla. Vapaaehtoinen osallistui päiväryhmätoimintaan loppuvuodesta kerran viikossa. Hän oli vanhempien apuna lasten perushoidossa sekä samalla seurusteli äitien ja lasten kanssa.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme

Päiväryhmätoiminta on asiakkaille helposti saavutettavaa, pitkäkestoista ja maksutonta matalan kynnyksen toimintaa. Stressistä säätelyyn -hankkeen kautta olemme saaneet materiaalia liittyen lapsiperheiden kestäväan talouteen ja olemme juurruttaneet sitä käytäntöön. Vanhempien ohjatuissa ryhmäkeskusteluissa olemme puhuneet kestävästä taloudesta mm. kierrättämisestä, lähiruoasta, taloudellisesta ruoanvalmistuksesta ja hukkaruoan määrästä. Olemme käyneet vanhempien kanssa kirpputoreilla ja heille on lisäksi kerrottu, mistä muualta on mahdollisuus löytää edullisemmin lasten tarvikkeita. Ryhmän vanhemmat ovat myös kiitettävästi jakaneet saamiaan vinkkejä toisilleen.

PÄIVÄRYHMÄ PEUKALOINEN/ Toimintalukuja v. 2022				
Asiakkaita yhteensä		52 hlö	22:sta eri perheestä	
Aikuiset		24 hlö	23 naista, 1 mies	
Lapset		28 hlö		
Perhetapaamiset		43 kpl		
Verkostoneuvottelut		7 kpl		
Retket		14 kpl		
Ryhmätoiminta:				
Ryhmäpäiviä		84 kpl		
Hoivaa ja leiki-ryhmä		12 kpl		
ICDP -kannustava vuorovaikutus		6 kpl		
Värikylpy		1 kpl		
Uusien ja vanhojen asiakkaiden ryhmätapaaminen		1 kpl		
Asiakaskuntia		1 kpl	Lahti	
TOIMINTAYMPÄRISTÖ				
		Loviisankatu 14 B 24, Lahti		
Henkilökunta		2 hlö	vauvaperhetyöntekijää	
Vapaaehtoisia		1 hlö	1 krt/vko lastenhoito	
RAHOITUS				
STE A		112 998,00	€	
Muut tuotot		1 204,02	€	
Tuotot yhteensä		114 202,02	€	

4.3 Vauvalähtöinen päihdekuntoutus

4.3.1 Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannika

Jannika avopalveluyksikkö kuuluu Ensi- ja turvakotien liiton Pidä kiinni® -hoitojärjestelmään. Pidä kiinni® -hoitojärjestelmä muodostuu päihdeongelmien hoitoon erikoistuneista ensikodeista ja avopalveluyksiköistä eri puolella Suomea. Valtakunnalliseen hoitojärjestelmään kuuluu seitsemän ensikotia ja kahdeksan avopalveluyksikköä. Ensimmäiset Pidä kiinni® -yksiköt ovat toimineet vuodesta 1998 alkaen. Jannikan toiminta on alkanut huhtikuussa 2019.

Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannika on tarkoitettu päihdeistä toipuville odottaville vanhemmille ja alle 3-vuotiaiden lasten perheille, joissa vanhemmilla on tai on ollut päihdeiden käyttöä. Jannikaan voi ohjautua raskausaikana tai missä vaiheessa tahansa lapsen ollessa alle 3-vuotias. Alle 3-vuotiaat lapset ovat kuntoutuksessa mukana yhdessä vanhempansa/vanhempiensa kanssa.

Jannikan kuntoutus yhdistää päihdekuntoutuksen ja varhaisen vuorovaikutuksen sekä vanhemmuuden tukemisen kokonaisuudeksi, joka tukee päihteettömyyttä, vanhemman ja vauvan/lapsen varhaisen vuorovaikutussuhteen kehittymistä, turvallisen kiintymyssuhteen muodostumista ja lapsiperheen arjessa tarvittavien taitojen harjoittelua. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni vanhempi saavuttaisi päihteettömyyden tai vähentäisi päihdeiden haitallista käyttöä ja selviytyisi riittävän hyvin lapsensa ensisijaisena hoitajana.

Raskaana olevien kohdalla tavoitteena on ehkäistä ja minimoida sikiövaurioita tukemalla äidin päihteettömyyttä. Raskaana olevien toivotaan ohjautuvan Jannikaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Päihteetön raskaus suojaa syntymätöntä lasta. Raskaana oleva voi olla matalan kynnyksen yksilötyöskentelyssä tai aloittaa kuntoutusjakson yksilöllisen tilanteen ja tarpeen mukaisesti. Raskaana olevilla on mahdollisuus olla mukana raskaana olevien ryhmässä.

Jannikan toimintamuotona on yhteisökuntoutus, toipumisprosessissa edetään käyttökulttuurista toipumis- ja valtakulttuuriin. Jannikan toimintaan kuuluu päihde- ja vanhemmuusryhmät sekä Hoivaa ja leiki -ryhmä. Lisäksi omaohjaajatyöskentely ja tarvittaessa kotikäynnit. Theraplay-työskentelyä on sovitusti ja tarpeen mukaan. Perheen yksilöllisten tarpeiden mukaan käytetään erilaisia työmenetelmiä vahvistamaan perheen omia voimavaroja, vuorovaikutus- ja arkielämäntaitoja lapsiperheessä. Kolmena yhteisökuntoutuspäivänä viikossa Jannikassa tarjotaan aamupala, lounas ja välipala. Jannikassa on mahdol-

lista ottaa huumeepikaseulat ja puhalluttaa, näistä on sovittu etukäteen asiakassuunnitelmaneuvoittelussa.

Jannikaan ohjaututaan neuvolan, Päijät-Hämeen keskussairaalan HALSO-poliklinikan, päihde- tai sosiaalipalvelujen tai jonkin muun yhteistyötahon kautta. Perheet voivat myös itse tai läheisten avulla olla suoraan yhteydessä Jannikaan. Kuntoutusjaksolla olevalle lapselle sekä vanhemmalle tehdään yksilöllinen asiakassuunnitelma yhteistyössä asiakkaan asioista vastaavan sosiaalityöntekijän ja muiden perheen kanssa työskentelevien tahojen kanssa, asiakassuunnitelma ja sen sisältämät tavoitteet arvioidaan säännöllisesti. Kuntoutusjaksolla olevat perheet ovat joko sosiaalihuoltolain tai lastensuojelulain mukaisella päätöksellä.

Työryhmälle on järjestetty säännöllisesti työnohjausta Theraplay-työskentelyn sekä yhteisökuntoutuksen tueksi. Lisäksi yhteisökuntoutusta on kehitetty yhdessä työnohjaajan, yhteisövalmentajan ja asiakkaiden kanssa.

Strategian mukaiset tulokset:

1) Ihmisen mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Osallisuus ja siihen tukeminen on yksi yhteisökuntoutuksen keskeinen elementti. Yhteisökuntoutuksen avulla mahdollistetaan vertaistuen, osallisuuden ja yhteisön jäsenten asiantuntemuksen hyödyntämistä. Yhteisössä panostetaan turvalliseen ilmapiiriin, joka myös edesauttaa asiakkaan kuntoutumista sekä osallisuutta.

Vuonna 2022 Jannikan kuntoutusjaksoille osallistui 26 henkilöä. Yhteisöpäiviä oli kolme kertaa viikossa. Yhteisökuntoutuksessa asiakas on aktiivinen toimija sekä arvostettu yhteisön jäsen osallistuesaan kuntoutuksen toteuttamiseen, kehittämiseen ja päätöksentekoon. Yhteisön jäsenet suunnittelevat viikko-ohjelman sekä asettavat tavoitteet asiakkaan kuntoutumisen tueksi. Viikoittain kuntoutus sisältää myös yhteisökokouksen. Asiakkaat toteuttavat yhteisökokouksen toimien vuorotellen puheenjohtajana ja sihteerinä. Yhteisökokoukseen osallistuvat Jannikan kuntoutusjaksolla olevat vanhemmat ja kaikki työntekijät. Yhteisö-

PIDÄ KIINNI®
JANNIKAN VUOSI 2022

- Yhteisöpäiviä 149
- Asiakkaita kuntoutusjaksolla 26
- Kuntoutusviikkoja 421
- Asiakkaita on ohjautunut Lahdesta, Hollolasta, Heinolasta ja Kärkölästä
- Matalankynnyksen työssä asiakkaita 30

kokouksessa käydään läpi yhteisön jäsenten kuulumisia, toiveita ja perheiden arkeen liittyviä asioita. Päihteisiin liittyvä muutostyöskentely on myös keskeistä yhteisökokouksissa. Yhteisössä asiakkaat pääsevät vaikuttamaan Jannikan toimintaan ja yhteisten pelisääntöjen luomiseen. Asiakkaat vastaavat myös Jannikan ruoka- sekä kodinhoidollisista tehtävistä.

Jannikassa vanhempia tuetaan reflektiivisen työskentelyn keinoin tunnistamaan sekä vastaamaan lapsen tarpeisiin sekä viesteihin. Vanhempia ohjataan yksilöllisesti lapsen hoi-vaan sekä huolenpitoon liittyvissä kysymyksissä. Yhteisön jäsenet antavat vertaistukea ja jakavat kokemuksiaan vanhemmuudesta. Lapset ovat vanhempiensa vastuulla Jannikas-sa.

Jannikassa hyödynnetään kuntoutusjaksolla karttuvaa kokemusasiantuntijuutta. Kuntou-tusjaksolla pidempään olleet asiakkaat perehdyttävät uusia vanhempia Jannikan kuntou-tukseen. Perehdytyksessä käydään läpi Jannikan toimintatapoja, sääntöjä ja kuntoutus-kokemuksia. Syksyllä 2022 Jannikassa järjestettiin myös kokemustoimijakoulutus, josta valmistui kaksi Jannikan kuntoutuksen käynnyttä vanhempaa. Kokemustoimijat osallistui-ivat Jannikan toiminnan lisäksi viranomaisyhteistyöhön.

2) *Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaan palvelun*

Jannikassa lapsi on työskentelyn keskiössä ja raskausajasta alkaen vanhempia autetaan luomaan suhdetta masuvauvaan. Yhteisöpäivät alkavat lasten huomioimisella, lapsille lauletaan tervetulolaulu ja käydään läpi lapsen kuulumiset. Reflektiivisen työotteen avulla vanhempia tuetaan tarkastelemaan lapsen tarpeita monesta eri näkökulmasta ja vahvis-tetaan vanhempien kykyä vastata lasten ikätasoisista tarpeista. Perheitä ohjataan kun-toutusjakson aikana myös muihin heidän tarvitsemiinsa palveluihin sekä ottamaan osaa kaikille lapsiperheille tarkoitettuihin tapahtumiin.

Pidä Kiinni® -hoitojärjestelmälle on yhteisesti laadittu laatujärjestelmä ja valtakunnalliset kriteerit, joiden toteutumista arvioidaan jokaisessa yksikössä. Jannikalle on myönnetty laatusertifikaatti, joka on voimassa vuoden 2023 loppuun saakka. Laatujärjestelmän ta-voitteena on asiakkaiden tasalaatuisten palveluiden turvaaminen ja hoitojärjestelmän edelleen kehittäminen. Yksi laatukriteeri on lapsen oman asiakassuunnitelman laatimi-nen.

Jannikan kuntoutusjaksolta olevilta asiakkailta kerätään neljä kertaa vuodessa palautteet Pidä kiinni® -hoitojärjestelmän laatukselyiden mukaisesti. Asiakaspalaute kerätään aina kuntoutusjakson päättyessä sekä asiakkaalta että lähettävältä taholta. Lisäksi kuntoutus-jakson päättäneiltä kerätään jälkiarviointi puolen vuoden ja vuoden kuluttua jakson päät-

tymisestä. Asiakkaita kannustetaan antamaan myös jatkuvaa palautetta kuntoutuksen aikana. Palautteet huomioidaan työn kehittämisessä. Jannikassa on lisäksi toteutettu Ensi- ja turvakotien liiton valtakunnalliset vaikuttavuuskyselyt kuukausittain vuoden 2022 aikana.

3) *Yhdistyksen/Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannikan osaaminen, kansalaistoiminta, ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelussa*

Pidä kiinni® Avopalveluyksikön työntekijät tekevät yhteistyötä eri verkostoissa sekä eri toimijoiden kanssa. Yhteistyön keinoin vahvistetaan asiakkaiden ohjautuvuutta oikea-aikaisesti vauvalähtöisen päihdetyön ja -kuntoutuksen piiriin. Raskaus ja vauvan syntymä tarjoavat erityisen mahdollisuuden päihteitä käyttävälle naiselle muuttaa elämäänsä ja rakentaa päihteetöntä vanhemmuutta Jannikasta tarjottavan tuen avulla.

Jannikan osalta yhteistyö on toteutunut tiiviisti HALSO-poliklinikan, sosiaalitoimen, neuvolan, päihdepalvelujen sekä muiden sosiaali- ja terveystoimijoiden kanssa. Vuoden 2022 yhteiset asiakastapaamiset, vierailut eri toimijoiden luona ja työn tutuksi tekeminen ovat edelleen vahvistaneet vauvalähtöisen päihdetyön tunnettavuutta. Myös yhteistyökumppanit ovat tutustuneet Jannikan toimitiloissa Jannikan toimintaan.

Jannikasta tarjotaan vauvalähtöiseen päihdeosaamiseen kohdistuvaa konsultaatiota yhteistyökumppaneille. Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kehitetään päihteitä käyttävien vauvaperheiden kohtaamista, tukemista ja hoitoon ohjaamista sosiaali- ja terveydenhuollossa. Syksyllä 2022 Jannikan ohjaajat ja kokemustoimijat tapasivat Päijät-Soten perhesosiaalityön ja lastensuojelun ammattilaisia useita kertoja. Lahdessa toteutettiin lokakuussa 2022 Valtakunnalliset lastensuojelupäivät, jossa Jannika oli vierailukohteena. Lisäksi Jannikan työntekijällä oli koulutuksellinen puheenvuoro valtakunnallisilla Terveystieteiden päivillä marraskuussa 2022.

Vuonna 2022 Jannikassa nimettiin Etsivän ja matalan kynnyksen työskentelyyn työntekijä, jonka tehtävänä oli kehittää ja laajentaa Etsivän ja matalankynnyksen työtä asiakaslähtöisesti. Ko. työntekijä osallistui mm. lapsiperheille järjestetyille puistotreffeille lapsiperhepalveluiden työntekijöiden kanssa. Lisäksi jalkautuvaa yhteistyötä ihmisten pariin on tehty seurakunnan, yhdistyksen muiden työmuotojen ja eri yhteistyötahojen kanssa. Jannikan työryhmä oli aktiivisesti mukana alueen päihdejärjestöjen tapahtumissa ja verkostoissa (mm. Pete-Lahti sekä seudullinen huumetyön verkosto).

Jannikan työntekijät ovat aktiivisesti kehittäneet ja toteuttaneet työtään digitaalisia ratkaisuja ja -välineitä hyödyntäen. Asiakkailta on myös ollut mahdollisuus varata sähköisesti tapaamisaikoja Jannikan työntekijöiden kanssa. Etsivän ja matalankynnyksen työhön si-

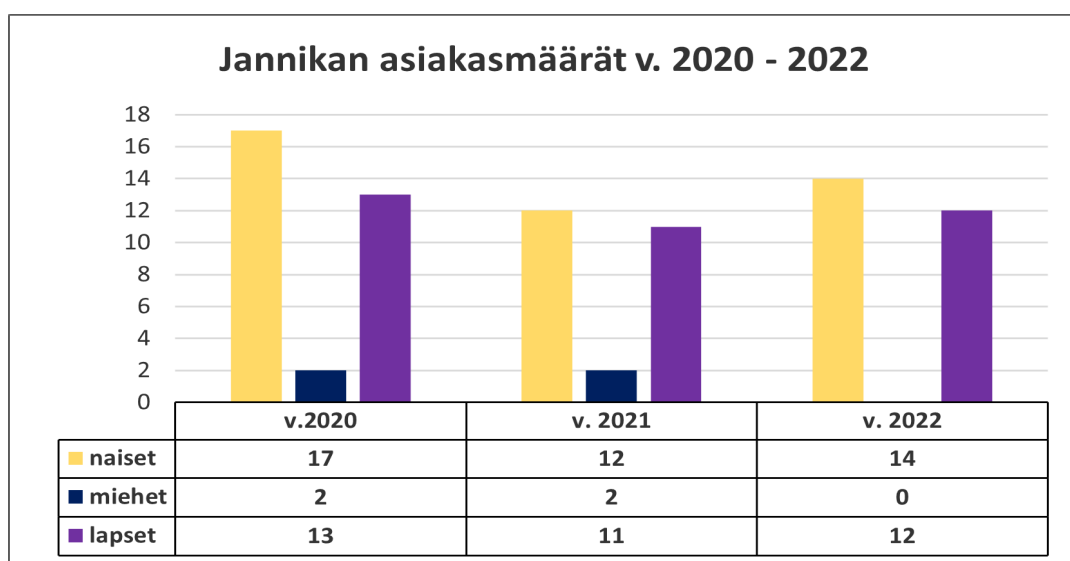
sältyy valtakunnallista some-työtä, jossa myös Jannikan työntekijät ovat aktiivisesti olleet mukana. Lisäksi Jannikasta osallistuttiin valtakunnalliseen Chat - työskentelyyn sekä Äitien nettiryhmän ohjaamiseen. Myös sosiaalisessa mediassa (Instagram, Facebook) Jannika toimii aktiivisesti tiedottaen toiminnastaan lisäten näkyvyyttä ja tietoisuutta päihteitä käyttävien odottavien ja pikkulapsiperheiden erityistarpeista. Asiakastyötä tehtiin myös videovälitteisesti tarpeen mukaan. Jannikan toimintaan osallistui vapaaehtoisia kerran viikossa lapsia hoitaen yhteisökokouksen aikana. Vapaaehtoiset leikkivät lasten kanssa sisätiloissa ja ulkoilivat läheisessä leikkipuistossa.

Koulutuksiin osallistuminen vuonna 2022

- ✓ ICDP ryhmänohjaaja (2 työntekijää)
- ✓ ICDP ryhmänohjaaja kouluttajakoulutus (1 työntekijä)
- ✓ HoiLei työnohjaaja koulutus (1 työntekijä)
- ✓ Yhteisövalmennus kerran kuukaudessa (kaikki työntekijät ja yhteisön asiakkaat)
- ✓ some-klinikat yhdistyksen työntekijöille (2 työntekijää)
- ✓ Theraplay-koulutusprosessi (2 työntekijää)
- ✓ Vauvafoorumi (2 työntekijää)
- ✓ Terveysneuvontapäivät (1 työntekijä)
- ✓ Lastensuojelupäivät (1 työntekijä)
- ✓ Ensiapukoulutus (1 työntekijä)
- ✓ Pidä Kiinni etsivän ja matalankynnyksen työn perehdytys (3 työntekijää)
- ✓ Lisäksi ohjaajat ja vastaavat sosiaalityöntekijät osallistuivat Pidä Kiinni koordinaation järjestämille Pidä Kiinni päiville ja työkokouksiin.

PIDÄ KIINNI AVOPALVELUYKSIKKÖ JANNIKA / Toimintalukuja v. 2022

Asiakkaita kuntoutusjaksolla	26 hlö	14:stä eri perheestä
Aikuiset (äidit)	14 hlö	joista 2 lasta odottavaa äitiä
Lapset	12 hlö	
Kuntoutusviikkoja	421 kpl	
Asiakaskuntia	3 kpl	Lahti (20), Hollola (4), Heinola (2)
Palvelutiedustelut	13 kpl	
Vauvaperheet ja päihheet -chat	4 hlö	
Asiakkaita Etsivän ja matalan kynnyksen työskentelyssä (ETMA) 19 naista, 2 miestä, 9 lasta	30 hlö	Lahti, Hollola, Kärkölä
ETMA-viranomaistyö	61 krt	yhteistyösuunnittelu, yhteistyöpuhelut, kouluttaminen, jalkautuminen
YHTEISÖPÄIVÄT	149 krt	
Aikuisten ryhmä	47 krt	
Hoivaa ja Leiki	6 krt	
Yhteisökokous	51 krt	
MUU TYÖSKENTELY		
Yksilö- ja perhetapaamiset	47 krt	
Theraplay työskentely	26 krt	
Verkostoneuvottelut	39 krt	
TOIMINTAYMPÄRISTÖ	Launeenkatu 2, Lahti	
Henkilökunta	6 hlö	vast.sos.tt, 4 ohjaajaa, 1 määräaik. Ohjaaja
Vapaaehtoisia	3 hlö	lastenhoito 1, kokemustoimijat 2
Opiskelijoita	1 hlö	sosiaali- ja terveydenhuoltoala (AMK)
Toimintamuoto kiinni	1 vko	kesällä
RAHOITUS	STEA ja käyttäjäkunnat (150 €/hlö/hoitoviikko)	
STEA	336 016,88	€
Kuntien korvaukset	55 500,00	€
Muut tuotot	859,14	€
Tuotot yhteensä	392 376,02	€

Perhe- ja lähisuhdeväkivaltatyössä työskennellään kaiken ikäisten aikuisten sekä lasten kanssa. Lapsiperheiden kanssa työ on ennaltaehkäisevää ja korjaavaa lastensuojelutyötä. Työssä korostuvat yhteistyö ja kumppanuus eri toimijatahojen kanssa. Työmuodot sisältävät laitos- ja avopalvelun, jotka muodostavat omat tiiminsä: turvakotityön tiimi ja väkivaltatyön avopalvelun tiimi. Näiden tiimien työskentelyn periaatteena on turvallisuuden huomioiminen, asiakaslähtöisyys ja luotettavuus. Työn tavoitteena on kaikkien väkivallan osapuolien huomioiminen ja heidän oikeutensa saada apua. Väkivaltatyön perustehtävänä on tarjota turvaa ja tukea yksilölle ja koko perheelle perhe- ja lähisuhdeväkivalta tai niiden uhkatilanteissa, erityisesti lapsen asema huomioiden.

Perheväkivaltatyön sisältöön kuuluu merkittävänä osana turvallisuustyö ja vaikuttamistoiminta sekä ennaltaehkäisevä työ. Tavoitteena on vahvistaa kansalaisten ja eri toimijoiden ymmärrystä turvallisuuden merkityksestä hyvinvointiin sekä turvallisuuteen vaikuttavista tekijöistä. Tämä tapahtuu mm. laaja-alaisen seudullisen verkostotyön, kansalaiskohtaamisten, koulutuksien ja aihealueeseen tuotetun materiaalin levittämisen ja tiedottamisen kautta.

5.1 Turvakoti

Turvakoti on tarkoitettu perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa kokeville tai sen uhan alla eläville aikuisille naisille, miehille sekä heidän lapsilleen. Turvakoti tarjoaa välitöntä kriisiapua, ympärivuorokautista turvattua asumista sekä akuuttiin tilanteeseen liittyvää psykososiaalista tukea, neuvontaa ja ohjausta. Valtio vastaa turvakotipalveluiden rahoituksesta ja palvelu on asiakkaalle maksutonta. Lahden turvakodissa oli v. 2022 asiakaspaikkojen laajennuksen myötä seitsemän perhepaikkaa, entisen viiden sijaan. Turvakotiin ei tarvita maksusitoumusta ja sinne voi hakeutua oma-aloitteisesti, viranomaisen tai jonkin muun tahon ohjaamana. Tarvittaessa turvakotiin voi tulla myös nimettömänä. Turvakodilta on puhelimitse mahdollista saada ympäri vuorokauden (24 h) henkilökohtaista neuvontaa ja opastusta lähisuhdeväkivaltatilanteessa. Turvakotipalveluista säädetään laissa valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle (1354/2014).

Asiakasmäärät ja käyttöaste olivat turvakodilla edeltävää vuotta korkeammat. Kuluneena toimintakautena v. 2022 käyttöaste oli 53.39 %, joka on noin 10 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna, huomioiden myös turvakodin lisääntyneet asiakaspaikat. Edellisvuoden tavoin, suurin osa asiakkaista ohjautui turvakotiin oma-aloitteisesti (45%). Muutoin asiakasohjauksia turvakotiin oli eniten sosiaalipäivystyksen taholta (n.30%). Myös toisten

turvakotien ja poliisin kautta ohjautui muutamia asiakkaita. Turvakotijaksojen keskimääräinen kesto pitenee edelleen kolmella vuorokaudella, ollen 19 vrk. Turvakotijaksojen yksilöllinen kesto vaihteli vuorokaudesta muutamaa kuukauteen.

Turvakodin päivystyspuhelimeen tuli v. 2022 yhteensä 458 kirjattua puhelua, joista kriisipuheluita oli 82 ja yleistä ohjausta ja neuvontaa annettiin 211 puhelussa. Muut puhelut koskivat palvelutiedusteluja. Neljälle aikuisasiakkaalle ja yhdelletoista lapselle ei kuluneen vuoden aikana löytynyt päivystyspuhelimeen soittaessa tilaa turvakodilta, vaan heidät ohjattiin toiseen turvakotiin. Päivystyspuhelimesta annettiin henkilökohtaista neuvontaa ja opastusta myös muissa kuin perhe- ja lähisuhdeväkivaltatapauksissa ja ohjattiin soittajia oikean palvelun piiriin. Turvakodilla oli myös asiakaskäyntejä aiempaa enemmän, joissa keskustellen kartoitettiin asiakkaan palveluntarvetta ja ohjattiin tarvittavan avun piiriin.

Strategian mukaiset tulokset:

1. Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

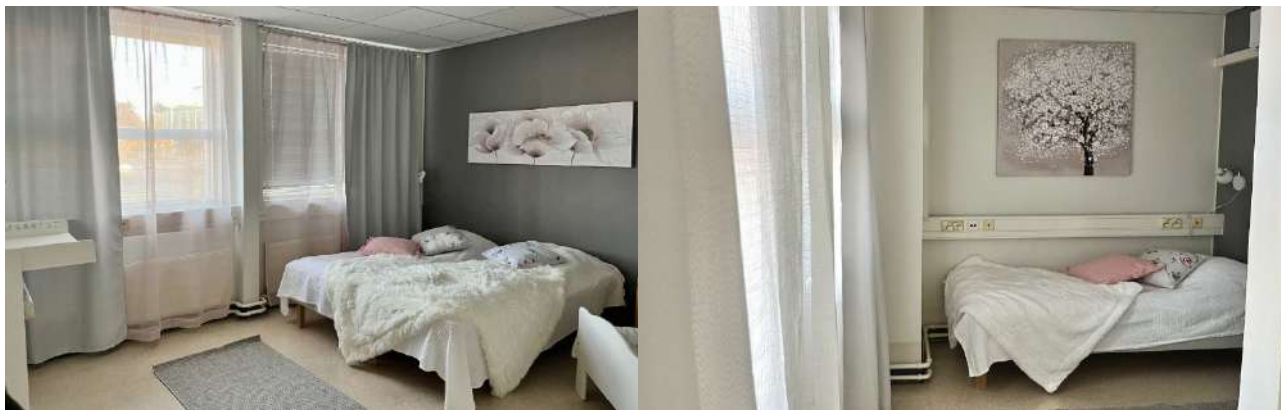
Turvakodilla kriisityötä tehdään asiakaslähtöisesti; asiakas itse määrittelee tuen tarpeensa turvakotijaksolle. Työskentelyssä on pyritty huomioimaan kaikki perheenjäsenet, joita

tilanne koskettaa ja jakson alussa on nimetty jokaiselle aikuis- ja lapsiasiakkaalle asiakasprosessin seurannasta vastaava omaohjaaja. Työskentely asiakkaiden kanssa on ollut aktiivista ja suunnitelmallista, siinä on hyödynnetty yksilökeskustelujen lisäksi asiakkaalle sopivia menetelmiä; kirjoittamista, maalaamista ja tunnekorttityöskentelyä. Turvakodissa olevien erityistarpeita omaavien maahanmuuttajataustaisten perheiden mahdollisuutta osallisuuteen on vahvistettu yhdenvertaisen palvelun toteutumiseksi. Mobiilitulkkauspalvelua on hyödynnetty tehokkaasti, jolloin maahanmuuttajataustaisille asiakkaille on saatu tarvittaessa puhelintulkkaus lähes välittömästi. Toimivat tulkkipalvelut ovat ensisijaisia ylläpidettäessä maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden välitöntä kuulluksi tuleamista ja osallisuutta.

Turvakodin toimitilojen laajennusprojekti valmistui tammikuussa 2022 ja kaksi uutta asiakashuonetta otettiin käyttöön. Yhdestä asiakashuoneesta tehtiin täysin esteetön, tarjoten paremmat mahdollisuudet liikuntarajoitteisen asiakkaan turvakotijaksolle. Esteettömyyttä, turvallisuutta ja viihtyisyyttä paranneltiin kokonaisuudessaan asiakashuoneissa ja turvakodin yleisissä tiloissa. Turvakotipaikkojen määrän kasvattamisella on varmistettu,

ettei kukaan turvaa tarvitseva jäisi ilman paikkaa. Paikkojen lisäämisaloite tuli THL:stä ja on osoittautunut tarpeelliseksi. Laajennuksesta huolimatta turvakoti on paikoitellen ollut täynnä. Turvakodin asiakaspalautteen mukaan, asiakkaiden turvallisuuden tunne on lisääntynyt, ollen parhaalla mahdollisella tasolla (tasan 5, asteikolla 0-5) THL:n keräämän palautekyselyn mukaan kesällä 2022.

Turvakoti sai v.2022 lahjoituksen Soroptimistit International Lahdelta. Lahjoituksella uudistettiin ja parannettiin asiakashuoneiden toimivuutta ja viihtyisyyttä.

2. *Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut*

Turvakotijakson aikana on kiinnitetty erityistä huomiota lapsen tilanteeseen; heidän osallisuutensa ja turvallisuutensa lisäämiseen. Lapsi on ollut työskentelyn keskiössä. Traumaattisia väkivaltakokemuksia omaavan lapsen kanssa työskentelyyn tarvitaan erityisosaamista, jossa lapselle sopivien menetelmien avulla pystytään käsittelemään hänen kokemuksiaan ja vahvistamaan lapsen tunnetaitoja ja turvallisuuden kokemusta. Lapsen kanssa työskentely turvakodissa tapahtuu aina vanhemman luvalla ja sisältää lapsen omia sekä lapsen ja vanhemman yhteisiä tapaamisia. Lapsityössä vanhemman tapaamisten kautta tapahtuvan vanhemmuustyöskentelyn kautta on tehty näkyväksi lapsen kokemus ja tarpeet sekä tuettu turvalliseen, tasapainoiseen vanhemmuuteen. Vanhemmille on avattu väkivaltakokemusten vaikutuksia lapseen ja ohjattu vanhempaa toimimaan lasta ja lapsen kehitystä tukevalla tavalla.

Lapselle on tärkeää arjen rutiinien jatkuminen ja niiden tuoma turva. Turvakoti on ollut aktiivinen toimija lasten kouluasioiden järjestelyissä ja koulunkäynnin mahdollistamisessa turvakodilta käsin. Lapsille on pääsääntöisesti järjestynyt koulukyyditys turvakotijakson aikana, tällä on pystytty tukemaan lapsen normaalien arkirutiinien jatkumista. Ennen turvakotijakson päättymistä huoltajan kanssa on keskusteltu lapsen ohjauksesta yhdistyksen lapsityön avopalveluihin tai muuhun tarpeelliseen jatkopalveluun turvakotijakson jälkeen. Käytännössä lapsityötä on tehty ikätasoisesti niin yksilö- kuin ryhmätoiminnan kautta, auttaen lapsia sanoittamaan omia kokemuksiaan ja tunteitaan.

Turvakodilla oli v. 2022 tavanomaista enemmän vauvoja, joiden turvakotijaksolla olevaa vanhempaa tuettiin hyvään huolenpitoon ja vuorovaikutukseen vauvan kanssa.

Turvakodilla on toimintavuoden aikana ollut vahva kehittämisote ja henkilöstön pysyvyys on mahdollistanut turvakotityön suunnitelmallisen kehityksen, jossa on noudatettu THL:n määrittämää turvakotityön asiakas- ja lapsityönprosessia. Toiminnassa on huomioitu myös tuore THL:n laatima lapsityön laatusuositus.

3. Yhdistyksen/Turvakodin osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Turvakodin keskeisiä yhteistyötahoja asiakaspolkujen vahvistamiseksi ovat olleet asiakkaiden kotikuntien sosiaalityö, seurakunnat, päihdepalvelut, mielenterveyspalvelut, muut turvakodit, poliisi, rikosuhripäivystys, maahanmuuttajapalvelut, koulut ja yhdistyksen muut työmuodot sekä muut asiakaspolkuun liittyvät yhteistyötahot. Turvakoti on toiminut aktiivisesti Päijät-Hämeen perhekeskustoimintamallissa ja luonut sitä kautta yhteistyön rajapintoja. Asiakastyössä on tehty yhteistyötä toimija- ja sektorirajat ylittäen. Koronapandemian rauhoituttua on yhteistyön käytänteitä palautettu ennalleen. Esimerkiksi Rikosuhripäivystyksen kanssa on uudelleen käynnistetty Visitor-toiminta ja RIKU:n työntekijän viikoittaiset asiakastapaamiset turvakodilla.

Turvakoti kuuluu keskeisenä toimijana Marak-toiminnan seudulliseen moniammatilliseen työryhmään, jossa tuetaan asiakkaiden turvallisen elämän rakentamista vakavan väkivallan tai sen uhan alla. Turvakodin vastaava sosiaalityöntekijä osallistui toimintavuonna aktiivisesti Marak-toimintaan.

Turvakoti toi asiakkaiden kokemuksia turvakotipalvelusta esiin julkaisemalla asiakkaiden suostumuksella blogitekstejä turvakotijaksosta. Väkivaltailmiöstä ja turvakotipalveluista on tehty julkaisuja yhdistyksen Instagram ja Facebook -tileillä. Tavoitteena on ollut madalta kynnystä turvakotiin hakeutumisessa ja lisätä tietoisuutta turvakotipalveluista. Turvakoti on ollut mukana turvakotityöhön/perheväkivallan ehkäisyyn liittyvissä seudullisissa yhteistyö-, yleisö- ja koulutustilaisuuksissa. Sosiaalisen median näkyvyyden ja yhteistyön kautta on tavoiteltu sitä, että perheet saisivat entistä varhaisempaa tukea ja pystyttäisiin ehkäisemään ongelmien vaikeutumista sekä korjaavien palveluiden tarvetta.

Turvakodin henkilöstön ammattitaitoa ja osaamista ylläpidettiin ja kehitettiin THL:n ja Ensi- ja turvakotien liiton koordinoimilla koulutuksilla. v. 2022 osallistuttiin THL:n ja ETK-liiton järjestämiin turvakotipalveluita ja väkivaltatyötä koskeviin koulutuksiin sekä oman yhdistyksen järjestämiin koulutuksiin. Lisäksi turvakodin henkilöstö osallistui erilaisiin yhteistyökumppaneiden järjestämiin yhden – kahden päivän mittaisiin väkivaltatyön koulu-

tuksiin. Henkilöstön koulutuksen osalta noudatetaan Valtioneuvoston asetusta turvakotipalvelun tuottamiselle asetettavista edellytyksistä (598/2015, 2§). Huomioidaan, että jokaisella turvakodin perhe- ja kriisityöntekijällä on riittävä koulutus liittyen lasten kanssa työskentelyyn, lähisuhdeväkivaltaan ilmiönä sekä kriisityöhön.

Koulutuksiin ja seminaareihin osallistuminen v. 2022:

- ✓ THL / Turvakodeissa lasten kanssa tehtävän työn koulutus
- ✓ Sateenkaarikoulutus:
 - Vanhemmuus sateenkaariperheissä
 - Kriisit ja uhkaavat tilanteet
 - Sateenkaarevat lapset ja nuoret perheissä
- ✓ Rohkeutta puheeksi ottoon- seminaari
- ✓ Väkivaltatyönfoorumi
- ✓ ICDP-koulutus
- ✓ THL / Uusien työntekijöiden koulutus
- ✓ THL / Suojassa-menetelmäkoulutus
- ✓ EA1-koulutus (käytännön harjoitukset ja kertaus)
- ✓ Lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden romanien kohtaaminen

4. Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Turvakodilla on huomioitu kestävä kehitys ja ympäristökuormituksen vähentäminen; mikä toteutui mm. jätteiden huolellisella lajittelulla ja paperittoman toimiston ylläpitämisellä. Jätehuoltoa parannettiin ja turvakodille hankittiin omat kierrätysastiat. Turvakodilla suositaan kotimaisia elintarvikkeita ja lähiruokaa ruoan valmistuksessa, ruokahävikin määrä on vähentynyt. Myös asiakkaita opastettiin oikeanlaiseen jätteiden kierrätykseen. Turvakodilla oli säännöllisesti tarjolla myös kasvisruokavaihtoehto.

Asiakastyössä kriisiajan työskentely on tähdännyt asiakkaan voimaantumiseen ja aktiiviseen toimijuuteen ja turvallisuuteen turvakotijakson jälkeen. THL suosittaa turvakotijakson vähimmäiskestoksi yhtä viikkoa, jotta turvakotiasiakkaan voimaantuminen ja väkivaltatyön prosessi saadaan käyntiin. Suurimmassa osassa asiakkuuksia turvakotijaksojen keskimääräinen pituus on lisääntynyt. Laadukkaalla työllä taataan myös sosiaalisesti kestävä tulokset. Turvakodilla hyödynnettiin edelleen digitaalisuutta monipuolisesti etäpalvelareiden ja koulutusten muodossa.

Turvakotijaksojen aikana tehtiin tiivistä yhteistyötä asiakkaiden jo olemassa olleiden keskeisten palveluiden ja verkostojen kanssa sekä työskenneltiin niiden luomiseksi turvakotijakson jälkeistä elämää tukemaan. Turvakotijakson jälkeen jokainen asiakas on pyritty ohjaamaan joko yhdistyksen avopalveluihin tai/sekä ulkoisten palveluntarjoajien piiriin. Asiakkaiden jatkosuunnitelmat on kirjattu turvakotipalvelun toteuttamissuunnitelmaan. Jat-

ko-ohjauksen tavoitteena on ollut asiakkaan tuen jatkuminen ja väkivaltakierteen pysyvä katkaiseminen.

Turvakodilla on tehty jokaisesta lapsiasiakkaasta lastensuojeluilmoitus tai varmistuttu lapsiasiakkaan ja hänen perheensä lastensuojelulain mukaisesta oikeudesta palvelutarpeen arviointiin ja tuen saantiin. Myös aikuisasiakkaista on tehty aiempaa enemmän sosiaalihuoltolain mukaisia huoli-ilmoituksia.

Toiminnan arviointi ja vaikuttavuuden osoittaminen

Työn arviointimenetelminä on käytetty asiakastyönsuunnitelmaa ja sen toteutumisen seuranta sekä THL:n asiakaspalautekoontia. Myös turvakodin vuositilastoa, tietoa käytöstä sekä harjoittelujakson suorittaneiden opiskelijoiden palautteita hyödynnetään työn kehittämisessä ja arvioinnissa. Asiakaspalautteita koordinoi THL, se julkaisee kaksi kertaa vuodessa asiakaskaspalautteiden yhteenvedot, joista turvakodit saavat omaa turvakotia koskevat tulokset sekä vertailutietona muiden turvakotien saamien asiakaspalautteiden keskiarvot.

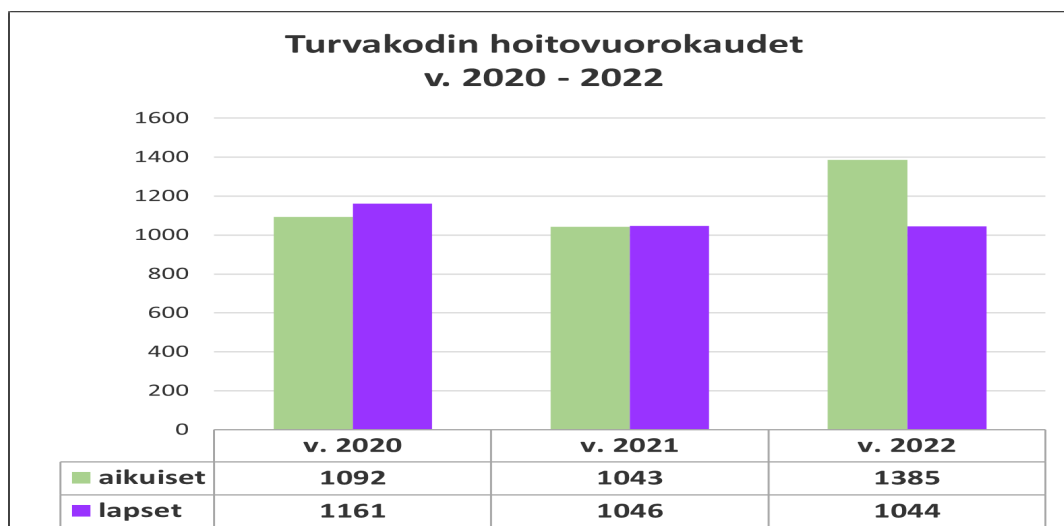
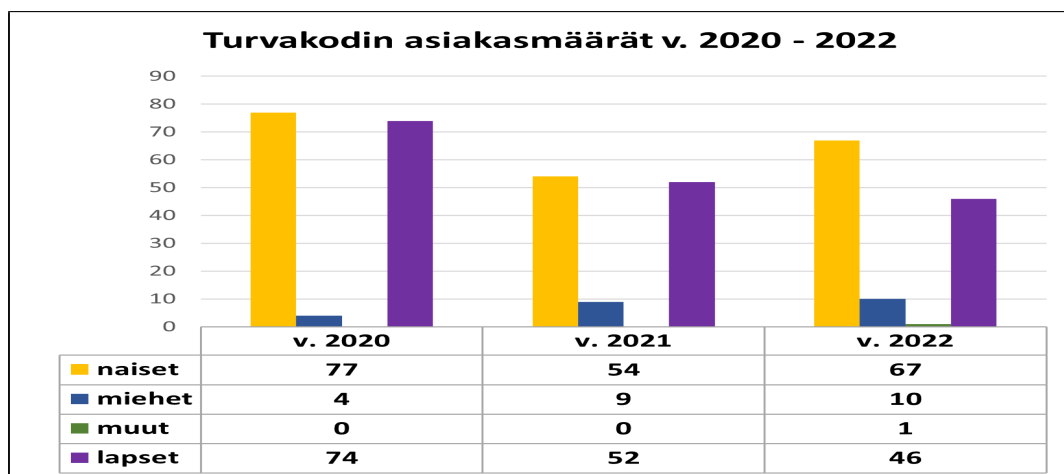
Palautelomake on saatavilla suomen-, ruotsin-, ja englanninkielisenä ja se täytetään sähköisesti turvakotijakson päättyessä turvakodin asiakastietokoneella. Asiakaspalautteessa pyydetään arvioimaan mm. seuraavia asioita: turvallisuuden lisääntyminen palvelun aikana, henkinen tuki ja apu, lapsen saama tuki, tuki käytännön asioissa, tiedonsaanti muista SOTE-palveluista, tiedonsaanti oikeudellisista palveluista, jatkosuunnitelman antama tuki, arjen voimavarat, vanhemmuuden tuki, hyödyllinen tieto väkivallasta, henkilökunnan osaaminen ja ammattitaitoisuus, turvallisuuden tunne palvelun aikana ja tuki väkivallasta irtautumiseen. Lisäksi tietoa kerätään avoimilla kysymyksillä. Toimintavuodesta saaduissa asiakaspalautteissa näkyi kokonaisuudessaan tyytyväisyyden kasvua suhteessa koettuun palvelun laatuun. Arvostelut olivat parantuneet kauttaaltaan.

Turvakotiasiakkaan palaute:

“Ajatus siitä, että myös minä ansaitsen olla onnellinen, oli kaukainen haave, ajatus jossain taustalla, että joskus sitä saisi taas niitä asioita, mistä ennen niin suuresti piti. Vielä ei sen aika ole ollut, vaan loppumattomalta tuntuva taistelu jatkuu jatkumistaan. Hetki, jona turvakotiin tulin, oli varmasti oman elämäni aallonpohja ja onneksi sen jälkeen on menty kohti parempaa. Turvakoti antoi kuitenkin minulle tarvittavia voimavaroja jatkaa eteenpäin ja siitä olen ikuisesti kiitollinen”.

TURVAKOTI / Toimintalukuja v. 2022

Asiakkaita yhteensä	124 hlö	35:stä eri perheestä
Aikuiset	78 hlö	67 naista, 10 miestä, 1 muu
Lapset	46 hlö	
Hoitovuorokaudet yhteensä	2429 kpl	7 asiakasperhehuonetta
Aikuisten hoitovuorokaudet	1385 kpl	
Lasten hoitovuorokaudet	1044 kpl	
Käyttöaste	53,39 %	
Ryhmätoiminta:		
Vertaistukiryhmä	6 krt	
Puhelut	453 kpl	82 kriisipuh., 160 palvelutied., 211 neuvontapuh.
Asiakaskuntia	19 kpl	
Kunnat: Heinola, Helsinki, Hollola, Huittinen, Hyvinkää, Hämeenlinna, Jyväskylä, Järvenpää, Kouvola, Kuhmoinen, Lahti, Lohja, Myrskylä, Mäntsälä, Nastola, Orimattila, Oulu, Padasjoki ja Sysmä		
TOIMINTAYMPÄRISTÖ		
Launeenkatu 8 , Lahti		
Henkilökunta	9 hlö	
vast.sos.tt., 5 perhe- ja kriisityöntekijää, 2 perhe- ja kriisityöntekijää (yö), emäntä		
Opiskelijoita	2 hlö	soiaali- ja terveydenhuoltoala (AMK)
RAHOITUS		
Valtio	832 173,69 €	
Muut tuotot	4 851,07 €	
Tuotot yhteensä	837 024,76 €	

5.2 Avoväkivaltatyö

Aikuisten kanssa tehtävässä työssä Väkivaltatyön avopalvelu tarjoaa matalan kynnyksen keskusteluapua, joka muodostuu yksilö-, pari- ja perhetapaamisista sekä vertaisryhmätoiminnasta. Tapaamiset sisältävät muutosta tukevaa keskusteluapua sekä neuvontaa ja ohjausta erilaisissa elämäntilanteissa eläville miehille, naisille ja pareille perheväkivaltakriisin eri vaiheissa. Palvelu on tarkoitettu väkivallan kokijoille ja tekijöille sekä heidän läheisilleen.

Asiakastyön lisäksi turvallisuustyö sisältyy keskeisenä toimintana Väkivaltatyön avopalveluun. Väkivaltatyön avopalvelun turvallisuustyöllä tehdään perhe- ja lähisuhdeväkivaltatyö näkyväksi ja kaikkien saataville tuomalla väkivaltatyön palveluja tunnetuksi sekä kansalaisten että eri ammatillisten toimijoiden keskuudessa. Turvallisuustyö on ennaltaehkäisevää väkivaltatyötä, verkostoyhteistyötä, koulutus- ja tiedotustoimintaa sekä vaikuttamistyötä ja kansalaistoimintaa.

Väkivaltatyön avopalvelun lapsityöntekijä työskentelee perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa tai väkivallan uhkaa kokeneiden lasten ja nuorten kanssa huomioiden myös lapsen perheen. Lapsi voi ohjautua lapsityöhön myös silloin, jos perheessä on kriisitilanne, joka aiheuttaa turvattomuutta lapsen lähisuhteissa. Lapsityön työmenetelmiä ovat yksilötyö lapsen kanssa, ryhmätoiminta ja vanhemmuustyöskentely.

5.2.1 Väkivaltatyön Avopalvelu

Strategian mukaiset tulokset:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Toteutimme vuonna 2022 Väkivaltatyön avopalvelun aikuis- ja lapsityön sekä Turvakodin yhteistyötä, jolla mahdollistettiin perheväkivallan kaikkien osapuolten tukeminen ja auttaminen. Väkivaltatyön avopalvelusta osallistui kaksi työntekijää, Turvakodin edustajan lisäksi, kerran kuukaudessa kokoontuvaan MARAK -moniammatilliseen riskinarvioinnin kokoukseen. Väkivaltaa kokeneiden naisten ryhmä kokoontui kahdessa eri ryhmässä keväällä ja syksyllä. Kevään ryhmä kokoontui yhdeksän kertaa yhdistyksen Loviisankadun toimitiloissa, ryhmässä oli kuusi naista. Ryhmän kokoontumisen ajaksi oli järjestetty lastenhoito.

Syksyn naisten ryhmä kokoontui kahdeksan kertaa, ryhmässä oli neljä naista, ryhmä koontui Seurakuntayhtymän tiloissa. Ryhmien vetäminen toteutettiin työparityöskentelynä, jossa väkivaltatyöntekijän työparina toimi diakonissa Meri Kalanti. Väkivaltatyön avopalvelun työntekijä osallistui alueen parisuhdetoimijoiden verkostoon. Verkoston toimesta toteutettiin Riittävän hyvä parisuhde -koulutus yhteistyökumppaneille. Palvelutorilla järjestettiin samaan teemaan liittyvä iltatilaisuus pariskunnille ja perheille. Väkivaltatyön chat-päivystykset toteutuivat suunnitellusti.

Lapsityössä painopisteenä on ollut lapsen ja koko perheen turvallisuus ja osallisuus. Lapsia on tavattu tiiviisti perhe ja vanhemmuus huomioiden. Työskentelyä on tehty yhteistyötahojen kanssa myös verkostoissa ja työparityönä. Lasten ja nuorten tapaamisia on toteutettu myös kotikäynteinä jalkautuen alueellisesti. LKK - Lapsen kaltoinkohtelun katkaisun perheprosessityöskentelyä on jatkettu suunnitellusti. Viime vuonna toteutettiin yksi 16 kerran perheprosessi yhteistyönä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän työntekijöiden kanssa työpareina, siten, että väkivaltatyön avopalvelusta oli mukana 2 työntekijää.

Vapaaehtoisia on otettu mukaan aktiivisesti vertaisryhmätoimintaan ja tapahtumiin vaikuttamaan ja toimimaan. Lapsityöllä vahvistettiin lapsen turvallisuuden kokemusta sekä osallisuutta omassa elämässään ja lähiverkostoissa ja kysyttiin mielipide itseään koskevissa asioissa sekä käytettiin tukena arviointiin laadittua Ensi- ja turvakotien liiton vaikuttavuus esiin -kyselyä. Olimme mukana kehittämässä väkivaltatyötä myös Kanta-Hämeen perhetyön Luotain -hankkeen kehittäjäryhmässä sekä lasten osallisuutta Pelastakaa Lapset ja Ensi- ja turvakotien liiton kanssa osallistavan kirjaamisen pajoissa. Väkivaltatyöntekijöistä kaksi osallistui valtakunnallisille lastensuojelupäiville Lahdessa, jossa oli uusinta tietoa lasten oikeuksiin ja osallisuutta vahvistaviin toimenpiteisiin liittyen.

Väkivaltatyön avopalvelun ehkäisevää turvallisuustyötä toteutettiin yhdessä sekä Lahden kaupungin että alueellisen ehkäisevän työn kanssa. Yhteistyössä toteutimme Lähisuhdeturvallisuus -teemaisen viikon, joka sisälsi Rohkeutta puheeksi ottoon -koulutuksen, laajan somekampanjan, Lahden pääkirjaston kansalaiskohtaamisen pop-up -tapahtuman sekä Sanoista voimaa -kirjoituspiiriin. Levitimme tietoutta kaupungin kotisivuille rakennetusta

tietopaketaista lähisuhteiden turvallisuudesta ja väkivallasta. Kiusaamisasioiden tuki- ja neuvontakeskus Valopilkun asiantuntijatiimissä valmistui Kuulolla kiusaamisesta - podcast ja videosarja kiusaamisen tunnistamiseen sekä lasten ja nuorten tukemiseen. Jatkoimme yhteistyötä Rauhanturvaajaliiton paikallisyhdistyksen kanssa, osallistuimme Homepage -toimintaan ja sen ohjausryhmään. Esittelimme turvallisuusnäkökulmaa ja palveluitamme myös Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysfoorumin pop-up -tapahtumassa.

Nuoret väkivaltaa vastaan -hanke käynnistyi ja Kehittäjänuorten ryhmä osallistui yhdistyksen toiminnan sisällön tuottamiseen.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Väkivaltatyön avopalvelu oli myös vuonna 2022 väkivalta- ja turvallisuustyön uudelleen päivitettyillä sisällöillä mukana kerran kuukaudessa järjestettävässä alueellisessa, neuvolayhteistyönä toteutettavassa perhevalmennuksessa, jossa kohderyhmä muodostuu päijät-hämäläisistä synnyttäneistä äideistä ja pariskunnista. Kokosimme myös materiaalin verkkovalmennus -sivuille, joihin on koottu tietoa perhevalmennuksissa käsiteltävistä aihepiireistä.

Nuorten Taide ja tunteet -vertaisryhmä toteutui kaksi kertaa vuodessa. Ryhmiin osallistui 6-8 nuorta ja niissä työstettiin tunnetaitoja taiteen keinoin. Taide- ja tunneryhmässä tehtiin yhteistyötä alueellisesti eri toimijoiden kanssa ja asiakkaat ohjautuivat siihen yhteistyössä julkisen sektorin kautta. Yhteistyövieraksi ryhmään saimme Lahden ympäristökasvattajat ja Homepage Lahden. Vanhempi vankilan portilla hankkeen kouluttamaa Vangin perheen polku -työskentelyä jatkettiin osana perheen auttamista kriisitilanteissa. Asiakkuuteen ohjautui verkostoyhteistyönä kaksi perhettä, joissa työskenneltiin vangin perheen polku -menetelmällä. Verkkoauttamista tehtiin sekä Apua väkivaltaan että Lasten ja nuorten -chatissa. Lapsityössä väkivaltaa kokenut lapsi ja nuori sai nopeasti ja joustavasti apua. Lapsen kanssa otettiin puheeksi kokemukset turvattomuudesta ja turvallisuudesta ja jokaiselle lapselle tehtiin oma turvasuunnitelma. Lasten ja nuorten kanssa käytettiin Turva 10 -puheeksi oton menetelmää lisäten lasten keinoja puhua väkivallan kokemuksistaan. Lasten ja nuorten Turva10 -menetelmää ja verkkoperehdytystä markkinoimme Päijät-Hämeessä. Turva10 on väline puheeksi ottoon, kun lapsen tai nuoren kanssa puhutaan turvallisuudesta ja mahdollisesta turvattomuudesta. Jatkoimme Kannustavan kasvatuksen virtuaalioppaasta tiedottamista. Osallistuimme Nuorisotoimi vetoiseen, kahdeksaslukkalaisille suunnattuun Järkeä vai ei? -rastitapahtumaan Nuorten väkivaltaisuusosuudella.

3) Yhdistyksen/Väkivaltatyön avopalvelun osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Ensi- ja turvakotien liiton ja jäsenyhdistysten yhteisesti laaditut laatukriteerit tarjosivat yhdistyksen Väkivaltatyön avopalvelulle laadullisen viitekehityksen ja ohjasivat sekä asiakastyötä että työn rakennetta. Tavoitteena vuodelle 2022 oli Väkivaltatyön avopalvelun ja julkisen sektorin asiakasyhteistyön vahvistaminen, jotta Väkivaltatyön avopalvelun toiminta hyvinvoinnin ja lähisuhteidenturvallisuuden edistämiseksi huomioitaisiin mahdollisimman hyvin uusissa hyvinvointialueen rakenteissa. Yhteistyötä vahvistettiin selkiyttämällä palvelupolkuja julkisen sektorin ja järjestölähtöisen avoväkivaltatyön välille yhdessä luodun asiakasohjautuvuuteen liittyvän prosessikuvauksen avulla. Tässä prosessikuvauksessa on osaltaan määritelty järjestölähtöisen avoväkivaltatyön ja julkisen sektorien eri toimijoiden roolia tunnistamisen, puheeksioton ja asiakasohjauksen osalta. Väkivaltatyön avopalvelu oli mukana Vauva- ja väkivaltaosaaminen tulevaisuuden sotekeskuksiin -hankkeen sisällöissä ja kehittämistyössä.

Väkivaltatyön avopalvelu osallistui keväällä Rohkeutta puheeksiottoon - lähisuhdeväkivalta arjessamme -seminaariin kouluttajina. Seminaari toteutettiin yhdessä Sosiaalialan osaamiskeskus Verson, Lahden kaupungin ja Lahden ensi- ja turvakotiyhdistyksen kanssa. Olimme mukana Yhdessä mielessä -hankkeen ikääntyneiden asiakasohjauksen ja gerontologisen sosiaalityön pilotin Case-työpajassa. Case-työpajassa pääsimme keskustelemaan yhteistyöstä ja sen mahdollisuuksista ikääntyvien parissa tehtävässä työssä. Etsimme yhdessä ratkaisua asiakkaan kuvitteelliseen tilanteeseen ja tarjosimme infoa Lahden ensi- ja turvakotiyhdistyksen väkivaltatyöstä. Osallistuimme keskustelijana ja kertojana myös Kohtaajana kriisitilanteessa -seminaarin, jossa alueemme kriisityön osaajat keskustelivat kriisissä olevien ihmisten kohtaamisesta. Tulevaisuuden SOTE-keskus -hankkeessa mukana olevien asiantuntijalääkäreiden kutsusta toteutimme joulukuussa lähisuhdeväkivalta-koulutuksen yleislääketieteen erikoislääkäreille.

Kehitimme lasten kanssa tehtävää alueellista väkivaltatyötä ja olimme tiivistä mukana osana monitoimijaista yhteistyöverkoston Päijät-Hämeen hyvinvointialueella olevissa verkostoissa. Koulutus- ja infotilaisuuksia pidettiin Lahden lapsiperhepalveluille sekä kuuraattoreille perhekeskuksissa Lahdessa ja Sysmässä. Ensi- ja turvakotien liiton Vieraskynäblogissa näkyvyyttä sai Lasten kaltoinkohtelun katkaisu LKK-menetelmä ja työskentely. LKK-lapsen kaltoinkohtelun katkaisumallin juurruttamistyötä tehtiin alueellisesti kasaten toimijoiden verkosto, joka kokoontuu säännöllisesti kehittäen alueellista yhteistyötä tavoitteenaan toteuttaa jatkossakin moniammatillisia perheprosesseja eri toimijoiden kesken.

Neljän tuulen näkökulmalla (mielenterveys, päihde, ongelmapelaaminen ja lähisuhdeväkivalta) tehtiin verkostoyhteistyötä osallistumalla lähisuhdeväkivaltatyön asiantuntijana Ehkäisevän työn seutukoordinaatioryhmän toimintaan kehittämällä seudullista väkivallan ehkäisy- ja turvallisuustyötä. Toteutimme alueellisen ehkäisevän työn suunnitelman mukaisia palvelulupauksia ja osallistuimme työn tilastointiin tiedolla johtamisen tueksi. Alueelle perustettiin ehkäisevän työn tueksi ammattilaisista koostuva Lähisuhdeväkivaltatyön asiantuntijaryhmä. Näiden lisäksi toteutettiin yhteistyötä eri ammattiryhmien kanssa mm. infotilaisuuksin lähisuhdeväkivalta aihealueesta.

Lähisuhdeturvallisuusnäkökulmalla olimme mukana myös nuorille suunnatussa Security Track kokonaisturvallisuus -kilpailussa. Eri ikäryhmille suunnattuja lähiturvallisuus-esitteitä; Turvallinen lapsuus, Turvallinen nuoruus, Aikuisiän turvallisuus ja Turvallinen ikääntyminen sekä muuta turvallisuusmateriaalia jaettiin eri infopisteissä sekä ammatillisten toimijoiden kautta alueen asukkaille. Digitaalisesta ja muusta etäauttamisesta tiedotimme Nettiturvakotitoiminnan ohessa monikanavaisesti.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme

Kaikessa toiminnassa Väkivaltatyön avopalvelussa on huomioitu yhdenvertaisuus ja ihmisten mahdollisuus saada apua ja tukea tasa-arvoisesti ja ihmisarvoa kunnioittaen. Työskentely oli kulttuurisensitiivistä ja asiakkaiden kulttuuri- ja kielitaustan huomioivaa. Kokemusasiantuntijuutta hyödynnettiin työskentelyssä lasten ja nuorten kanssa sekä vertaisryhmässä. Väkivaltatyön kehittäminen ja riittävän tuen saaminen lapsille ja nuorille alueella oli kehittämiskohteena. Toiminta oli aktiivista yhteistyöverkostoissa, joista keskeisimmät olivat Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän asiakasohjausyhteistyö, LKK-juurrutustyön käynnistäminen Ensi- ja turvakotien liiton ja julkisen sektorin kanssa, THL:n Barnahus-verkosto lapsen tuen ja avun saamiseksi moniammatillisesti sekä alueellinen Vapautuvien vankien verkostoyhteistyö.

Ympäristön kannalta kestävää kehitystä edistettiin mm. paperittomuuden suosimisella. Esitteitä jaettiin enenevässä määrin sähköisessä muodossa ja verkostotyössä pidettiin ajan säästämiseksi ja matkustamisen vähentämiseksi Teams-välitteisiä palavereja. Painotuksena oli, että väkivaltaa kokenut lapsi tulee pääsemään oikea-aikaisesti avun piiriin ja yhteistyö tehostuu eri toimijoiden välillä osana perhekeskustoimijoita. Näihin tavoitteisiin päästiin yhdessä eri toimijoiden kanssa tehtävällä yhteistyöllä. Nuorille suunnattiin kohdennettua viestintää väkivallasta ja palvelutarjonnasta sekä oikeudesta saada apua ja tukea myös ilman vanhempaa. Nuorten palveluista laadittiin oma esite, jota saatiin jo loppuvuodesta runsaasti jakoon kohderyhmälle.

VÄKIVALTATYÖN AVOPALVELU/ Toimintalukuja v. 2022

ASIAKASTYÖ

Aikuisten kanssa tehtävä työ

Asiakkaita	206 hlö	140 naista ja 66 miestä, 191:stä eri perheestä
Yksilö-, pari- ja perhetapaamiset	404 kpl	
Etäyhteystapaamiset	192 kpl	
Verkostopalaverit	7 kpl	
Asiakaskuntia	13 kpl	

Kunnat: Asikkala, Heinola, Hollola, Hämeenlinna, Joensuu, Kerava, Kouvola, Lahti, Mäntsälä, Nastola, Orimattila, Sysmä ja Turku

Lasten kanssa tehtävä työ

Asiakkaita	126 hlö	
Lapset ja nuoret	76 hlö	
Vanhemmat	50 hlö	35 naista, 18 miestä, 35:stä eri perheestä
Asiakastapaamiset	437 kpl	40 alkuhaastattelua, 79 sisarustapaamista, 47 yksilötapaamista, 62 vanhemmuustapaamista, 24 vanhempi-lapsi -tapaamista, 185 muut tapaam.
Verkostopalaverit	17 kpl	
Puhelut ja viestit	119 kpl	
Verkkoauttaminen Chat	14 kpl	Apua väkivaltaan 10 kpl, Lasten ja nuorten chat 4 kpl
Asiakaskuntia	6 kpl	Asikkala, Hollola, Lahti, Orimattila, Pukkila ja Tampere

Turvallisuustyö

Verkostojen kokouksia	38 krt	
Pidetyt koulutukset ja infot	4 krt	64 hlö
Yhteistyötapaamiset	19 krt	
ETKL yhteistyö	4 krt	
Järkee vai ei? -tapahtuma	668 hlö	
Nuoret väkivaltaa vastaan -hanke	28 krt	tapaamisia
Homebase yhteistyö	6 krt	ryhmätapaamiset 2 krt (15 hlö), ohjausryhmä 4 krt
Jaettuja esitteitä	4670 kpl	

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

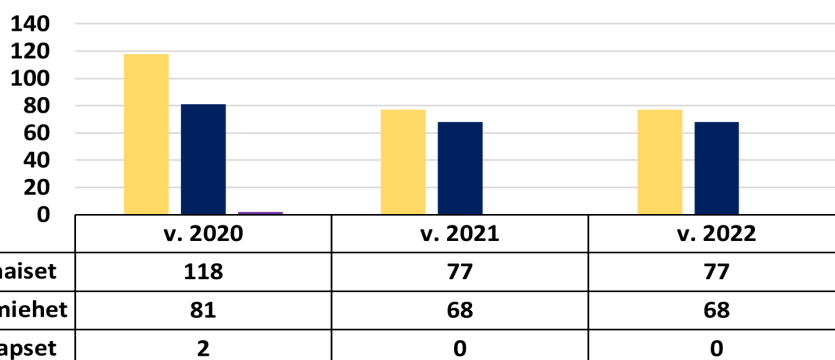
Launeenkatu 8 , Loviisankatu 14 B 18, Lahti

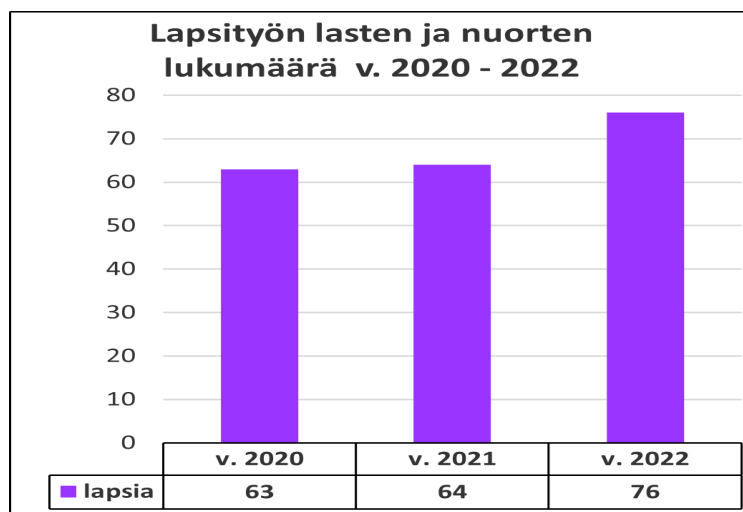
Henkilökunta	3 hlö	väkivaltatyöntekijä
	1 hlö	väkivaltatyöntekijä/lapsityö
	1 hlö	väkivaltatyöntekijä/verkoskoordinaattori

RAHOITUS

STEA	242 000,00	€
Kuntien avustukset	60 000,00	€
Muut tuotot	614,52	€
Tuotot yhteensä	302 614,52	€

Väkivaltatyön avopalvelun asiakasmäärät v. 2020 - 2022
Aikuisten kanssa tehtävä työ

5.2.2 Aggredi Päijät-Häme

Työmuoto on kohdistettu kodin ulkopuolista väkivaltaa tehneille 18–49 -vuotiaille henkilöille. Asiakastyön keskusteluissa pohdimme väkivaltaisen käyttäytymisen vaikutuksia asiakkaiden elämään. Työ on asiakaslähtöistä ja etenee asiakkaan tuottaman, sosiaaliseen konstruktion perustuvan, tulkinnan ja näkemyksen pohjalta.

Toiminta oli työntekijävaihdosten vuoksi tauolla kesäkuusta elokuuhun. Uudet työntekijät aloittivat syksyllä 2022. Aggredin toiminta on kiinnittynyt Päijät-Hämeeseen ja tietoa toiminnasta on jaettu, infotilaisuuksien, verkostotyön sekä markkinoinnin avulla. Aggredi Päijät-Hämeessä tavattiin toimintavuonna 23 asiakasta ja yksilötapaamisia oli yhteensä 106 kpl.

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Aggredi-työskentely on asiakkaalle vapaaehtoista ja asiakas itse määrittelee tavoitteet työskentelylle, tapaamisten tiheyden, keskustelunaiheet sekä asiakkuuden keston. Asiakas arvioi itse alku-, väli- ja loppuarviossa omaa tilannettaan. Asiakkaan hyvinvointia tuetaan kokonaisvaltaisesti ja asiakkaan muutosmotivaatiota sekä positiivista minäkuvaa ja identiteettiä vahvistetaan vuorovaikutuksen keinoin. Asiakkaan kanssa kartoitetaan myös väkivaltaan altistavia tekijöitä sekä mahdollista asiakkaaseen kohdistuvaa uhkaa. Asiakkaita tavataan yhdistyksen toimitilojen lisäksi vankiloissa, yhdyskuntaseuraamustoimistoissa sekä joissain tapauksissa myös asiakkaan haluamassa paikassa, jossa hän tuntee olonsa turvalliseksi. Puolueettomuus, luottamus, kunnioitus ja arvostus mahdollistavat asiakkaan tasavertaisen kohtaamisen. Toimintaa arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti asiakkailta saadun palautteen perusteella. Arvioinnissa hyödynnetään valtakunnallisesti yhtenäisiä arviointilomakkeita.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Aggredin toiminta on suunnattu pääasiassa täysi-ikäisille. Nuorten aikuisten (18–29 v.) osuus Aggredin asiakkaista vuonna 2022 oli 52 %. Yhdistyksen muun toiminnan sekä yleisötapahtumien kautta tietoa Aggredista jaetaan myös alle 18-vuotiaille. Myös sidosryhmillä on mahdollisuus konsultoida Aggredin työntekijöitä tarvittaessa.

3) Yhdistyksen/Aggredi Päijät-Hämeen osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Rikosseuraamuslaitos on Aggredin merkittävin yhteistyötaho. Aggredi Päijät-Häme on kehittänyt ja toteuttanut yhdessä Aggredi Kuopion kanssa vankilayhteistyötä Mikkelin vankilaan. Aggredin työntekijät ovat myös osallistuneet yleisötapahtumiin sekä jalkautuneet sidosryhmien toimintaan. Aggredi Päijät-Häme on osallistunut vuoden aikana mm. asunnottomien yöhön sekä Väkivaltatyön foorumiin ja ollut mukana järjestämässä Aggredin valtakunnallista juhlaseminaaria.

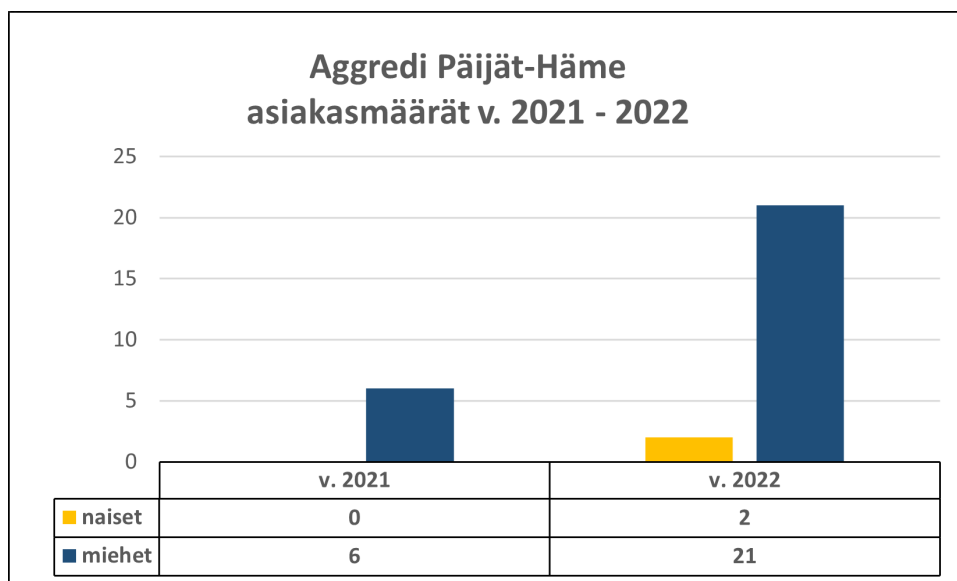
Työntekijät osallistuvat yhdistyksen yhteisiin työyhteisöpäiviin sekä Aggredin valtakunnalliseen kehittämistyöhön ja ohjausryhmään kuukausittain. Aggredi Päijät-Hämeen oma ohjausryhmä on kokoontunut kolme kertaa vuoden aikana. Aggredi Päijät-Hämeen työntekijä on ollut mukana käynnistämässä ja kehittämässä katuväkivaltatyönverkostoa ja toimii verkostossa Aggredin edustajana. Verkostossa on tarkoituksena tutustua jengiytymiseen liittyviin teemoihin ja työmuotoihin kansainvälisellä tasolla. Aggredi Päijät-Häme on hyödyntänyt sekä yhdistyksen, että Aggredin valtakunnallista sosiaalisen median kanavia. Aggredi on saanut toimintavuonna runsaasti julkisuutta valtakunnallisessa mediassa. Aggredin verkkosivuilla on käynyt 7082 kävijää ja sosiaalisessa mediassa näyttökertoja on ollut 141833.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme

Aggredi Päijät-Häme on osa kuuden Aggredin kokonaisuutta, joten toiminnan kehittämistä toteutetaan myös valtakunnallisella tasolla hyödyntäen mukana olevien kokemusasiantuntijoiden osaamista ja kokemusta. Aggredin toiminta on korjaavaa ja uusintarikollisuutta ennaltaehkäisevää, tavoitteena väkivaltaisen käyttäytymisen vähentyminen yksilötasolla. Sen lisäksi Aggredissa nähdään tärkeäksi yhteiskunnallinen vaikuttaminen, jonka

toimintamuotoina ovat aihealueeseen liittyvät infotilaisuudet, koulutukset sekä viestintä ja markkinointi. Aggredi Päijät-Hämeen toiminnassa toteutuvat sekä yhdistyksen, että Aggredin valtakunnalliset arvot. Työn vaikuttavuutta arvioidaan Ensi- ja turvakotien liiton yhteisen vaikuttavuusarvion sekä Aggredin kehittämään asiakasarviointiin.

AGGREDI PÄIJÄT-HÄME/ Toimintalukuja v. 2022			
ASIAKASTYÖ			
Asiakkaita	23	hlö	21 miestä, 2 naista (keski-ikä 32 v) 19 uutta asiakasta
Yksilötapaamiset	106	kpl	
Kontaktoinnit:			
Sidosryhmät	150	kpl	yhteydenotot
Kohderyhmä	44	kpl	yhteydenotot
VERKOSTOITUMINEN			
Aggredi-infot	tavoittaneet yht. 419 henkilöä		
TOIMINTAYMPÄRISTÖ			
Henkilökunta	2	hlö	väkivaltatyöntekijä
RAHOITUS			
STEA	134 900,02	€	
Muut tuotot	138,18	€	
Tuotot yhteensä	135 038,20	€	

5.3 Nettiturvakotitoiminta

Nettiturvakoti on matalan kynnyksen auttamistyötä väkivaltayössä. Ensi- ja turvakotien liitto on Suomessa ainoa taho, joka ylläpitää ja koordinoi ko. toimintaa. Nettiturvakoti auttaa väkivallan kaikkia osapuolia ja siellä voi keskustella joko ammattiauttajan tai samaa kokeneiden kanssa. Erityisesti lapsia ja nuoria kannustetaan tutustumaan virtuaali-

turvakotiin. Nettiturvakodissa on tietoa perheväkivallasta ja avun muodoista lapsille, nuorille ja aikuisille. Apua saavat kokijat ja tekijät. Nettiturvakodista löytyy tietoa myös ammattilaisille. Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistysten väkivaltatyön ammattilaiset ovat osallistuneet Nettiturvakotitoiminnan kehittämiseen ja ylläpitämiseen.

6. LAPSIPERHEIDEN AVOPALVELU

Lapsiperheiden avopalvelu koostuu Ero lapsiperheessä -työstä, Mieskaveritoiminnasta ja Kohtaamispaikka Perhetuvasta. Tavoitteena on tarjota matalan kynnyksen tukea perheille eri elämäntilanteissa. Kaikissa työmuodoissa perheillä on ammattilaisten tuen lisäksi mahdollisuus vertaisuuteen ja vertaistukeen. Korona-pandemian aikana yksinäisyys ja eristäytyneisyys lisääntyi ja tämä on näkynyt kävijöiden ja asiakkaiden kokemuksissa edelleen. Samassa elämäntilanteessa olevien kanssa asioiden jakaminen on voimauttanut ihmisiä. Tiimin sisällä tehtiin käytännön yhteistyötä ja tiedotettiin ajankohtaisista asioista yhdistyksen omille työmuodoille ja yhteistyökumppaneille.

6.1 Ero lapsiperheessä -työ

Ero lapsiperheessä -työn (ELP-työ) tarkoituksena on erokriisissä olevien perheiden auttaminen ja tukeminen asiakastyön, vertaisryhmätoiminnan, erotukihenkilötoiminnan sekä chat / verkkoauttamisen keinoin. Työskentelyssä huomioidaan erityisesti lapsen ja nuoren asema ja tarpeet sekä vapaaehtoisuuden ja vertaisuuden hyödyntäminen.

Strategian mukaiset tulokset:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Perheille tarjolla oleva järjestölähtöinen eroauttaminen koostuu asiakastyöstä, vertaisryhmätoiminnasta, erotukihenkilötoiminnasta sekä verkkoauttamisesta. Keväällä toteutettiin sekä Lasten eroryhmä että Vanhemman neuvo -ryhmä. Lasten kanssa työskentelyn tavoitteena on tarjota lapselle mahdollisuus turvallisessa ympäristössä kertoa omista tunteista, ajatuksista ja kokemuksista vanhempien eroon liittyen.

Avoväkivaltatyön ja Pidä kiinni® avopalveluyksikkö Jannikan yhteistyössä toteuttamaan Nuorten taide ja tunteet -ryhmään ohjattiin nuoria. Ryhmä mahdollistaa tunnekokemusten käsittelyä taiteen keinoin ja synnyttää uusia ystävyysuhteita. Asiakastyötä vanhempien kanssa tehtiin pääosin live-tapaamisina, myös puhelintyöskentelyä ja Teams-sovellusta hyödynnettiin. Live-tapaamisia toteutettiin sekä yhdistyksen omissa toimitiloissa Launeella, että Heinolan perhekeskuksessa. Asiakastyössä vanhempien kanssa

teemoina korostuivat vaikeus puhua hankalista asioista, luottamus, riittäisyys, väkivalta eri muodoissaan sekä lapsen hyvinvointi ja selviytyminen vanhempien erosta.

Ero lapsiperheessä -työn työntekijät olivat aktiivisesti mukana Ensi- ja turvakotien liiton valtakunnallisissa Apuaeroon sekä Lasten ja nuorten -chatissa. Apuaeroon -chatissa käytiin valtakunnallisesti 1451 keskustelua vuoden 2022 aikana. Keskimääräinen keskustelu-aika oli 30 min./keskustelu. Yleisimpiä keskusteluteemoja olivat aikuisten erokriisi, erosta selviäminen ja eroon liittyvät palvelut. Lapsiin liittyvistä asioista esiin nousi huolto- ja tapaamissopimukseen liittyvät asiat sekä vaikeus sopia lapsen asioista. Lasten ja nuorten chatissa esiin nousivat teemoina ahdistus, masennus, seksuaalisuus ja koulukiusaaminen.

Yhteistyötä tehtiin yhdistyksen sisällä mm. työparityöskentelynä tai konsultoimalla eri työmuotojen työntekijöitä. Näin varmistettiin, että asiakas sai tarpeenmukaista tukea ja apua omaan tilanteeseensa. ELP -työ oli aktiivisesti mukana Päijät-Hämeen Kohtaamispaikka -verkoston toteuttamassa ruokajakelussa. Ruoka-apua pystyttiin jakamaan noin 30:lle asiakasperheelle. Lisäksi perheet saivat iloa ja taloudellista tukea erilaisten lahjakorttien avulla.

Vapaaehtoistoiminta:

Erotukihenkilötoiminta on vapaaehtoista vertaistukea erotilanteessa tukea tarvitsevalle. Tukihenkilön ja tuettavan tapaamiset toteutuvat yhteisen sopimuksen mukaan 1-5 kertaa. Tukihenkilöiden kokemuksen mukaan keskustelut ovat olleet luontevia ja luottamuksellisia. Tuettavien palautteiden mukaan he saivat vertaistukea, käytännön neuvoja ja toivoa tulevaisuuteen. Lisäksi yksi erotukihenkilö on osallistunut vapaaehtois-päivystäjänä apuaeroon -chattiin.

Tuettavan kertomaa;

”Minulle oli tärkeää erotukihenkilön aito kiinnostus ja tuki. Sain käytännön vinkkejä arjessa pärjäämiseen ja asioiden hoitoon”

2) *Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut*

ELP-työhön on tullut aiempaa enemmän vauvaa odottavia ja alle 1-vuotiaiden lasten vanhempia tilanteissa, joissa parisuhde on kriisiytynyt tai ero on tapahtunut pian lapsen syntymän jälkeen. Perheet ovat löytäneet palvelun itse, heitä on ohjautunut myös neuvolasta sekä Ensikodilta ja Baby blues -vauvaperhetyöstä. Ero vauvaperheaikana vaatii vanhemmilta kykyä joustavaan yhteistyöhön. Työskentelyn teemoina ovatkin nousseet vahvasti esiin yhteinen vanhemmuus ja vanhemmuussuhteen rakentuminen molempien

vanhempien ja vauvan välille. Lapsille ja nuorille oli tarjolla sekä yksilö- että ryhmämuotoista tukea vanhempien erotilanteessa, työskentelyyn liittyi vanhempien tapaamiset.

3) Yhdistyksen/Ero lapsiperheessä -toiminnan osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Eroperheille tarjottava tuki on ns. matalankynnyksen tukea. Yhdistyksemme nettisivujen, somen ja yhteistyökumppaneiden kautta ohjautui asiakkaita toimintaan. Yhdistyksemme kotisivuilla on myös käytettävissä sähköinen ajanvarausjärjestelmä, jonka tarkoituksena on helpottaa ja madaltaa kynnystä ajan varaamiseen.

ELP-toiminnasta kysytään asiakaspalaute sekä lapsilta että aikuisilta. Lisäksi käytetään Ensi- ja turvakotien liiton (ETKL) Vaikuttavuus esiin -hankkeen kehittämää kyselyä, jonka avulla asiakas arvioi omaa hyvinvointiaan. Kyselystä saatujen vastausten perustella palvelua muokataan niin, että se tukee asiakasta parhaalla mahdollisella tavalla. ETKL hyödyntää myös saatua arviointi- ja vaikuttavuustietoa SOTE-uudistuksen rakentamisessa niin valtakunnallisella kuin alueellisellakin tasolla.

Päijät-Hämeen eroauttajien verkosto kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Esiin nousivat ajankohtaiset teemat, kuten alueelle rakentuvat perhekeskukset, koronan vaikutukset perheisiin sekä asiakkaiden ohjautuminen eri toimijoiden välillä.

Vuonna 2022 käynnistettiin eroverkostossa ja hyvinvointialueen sosiaalityön kanssa keskustelu Haastavat erot (HE) -toimintamallin tarpeesta alueelle. Eri toimijat toivat esiin toiminnan tarpeellisuuden ja Ero lapsiperheessä -työhön haettiin STEA-avustuksella lisärahoitusta HE -toimintamallin käynnistämiseksi Päijät-Hämeeseen. STEA myönsi haetun, 50% työntekijän lisäresurssin Ero lapsiperheessä -työhön.

Ero lapsiperheessä -työ on ollut aktiivisesti mukana sekä maakunnallisen että kuntien perhekeskustoiminnan kehittämisessä. Työntekijät ovat kuuluneet mm. Asikkalan ja Heinolan perhekeskusverkostoon. Lisäksi työntekijä on ollut mukana Lahden kaupungin idän alueen hyvinvointityöryhmässä koko yhdistyksen edustajana.

Yhteistyötä Ensi- ja turvakotien liiton sekä muiden jäsenyhdistysten eroauttamistyötä tekevien kanssa jatkettiin. Työntekijät osallistuivat työkokouksiin ja kehittämisryhmiin (Erotukihenkilötoiminnan yhteistyö- ja kehittämisverkosto, Lasten kanssa tehtävän yksilötyön prosessin kuvaaminen, chat-vapaaehtoisten kouluttaminen, lapsiystävällinen kirjaaminen).

Ero lapsiperheessä -toiminta on STEA-rahoitteista. Järjestölähtöinen eroauttaminen uudistuvissa SOTE- ja perhekeskuspalveluissa tulee turvata jatkuvalla STEA- tai valtion rahoituksella. Tällöin asiakkaat saavat erotilanteessa tarvitsemansa laadukkaan ja monipuolisen avun. Työn laatua varmistaa ammattitaitoinen, moniammatillinen ja koulutettu henkilöstö.

Hyvällä viestinnällä, tiedottamisella (nettisivut, www.apuaeroon.fi, sosiaalinen media jne.) ja koulutuksilla huolehditaan tiedonkulusta ja tehdään Ero lapsiperheessä -työtä, sen toimintamalleja, sisältöjä ja tuloksia tunnetuksi perheille, yhteistyötahoille ja laajemmalle yleisölle. Vuoden aikana järjestettiin Haastavat erotilanteet ja perheiden auttaminen -koulutus yhteistyössä ETKL:n kanssa. Koulutukseen osallistui 40 sosiaali- ja terveysalan ammattilaista. ELP-työntekijät osallistuivat yhdistyksen yhteisiin kansalaistoiminnan ja muihin tapahtumiin.

Työskentelyssä huomioidaan moninaiset perherakenteet ja vastataan erilaisten perheiden tarpeisiin. Järjestölähtöisessä työssä painottuvat tasa-arvo, vertaisuus ja toiminnan maksuttomuus.

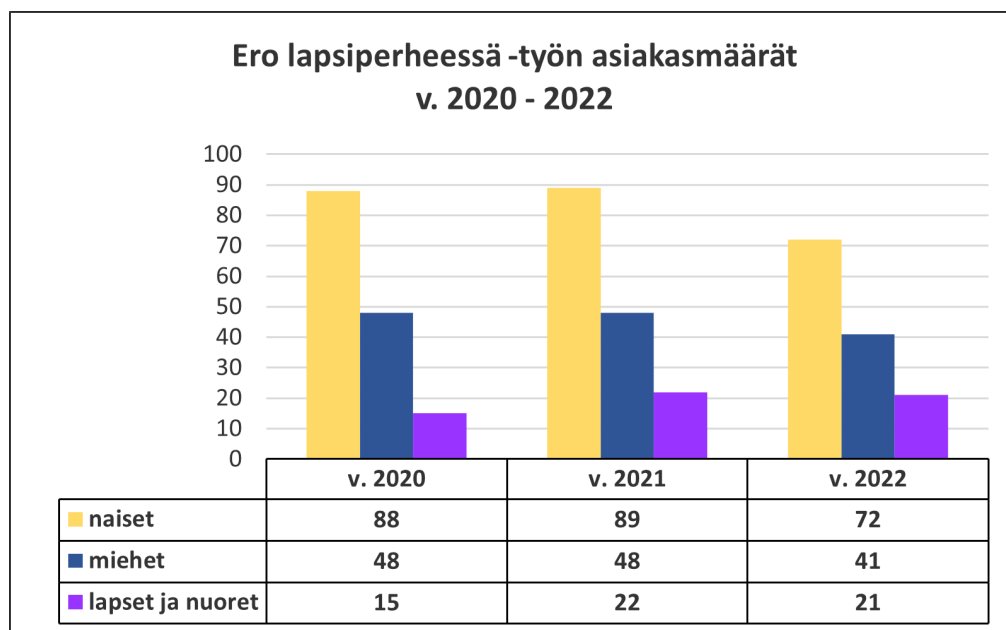
4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Ero lapsiperheessä -työssä tuki on kaikille tarjolla olevaa, matalankynnyksen tukea. Palvelussa toteutuu yhdenvertaisuus. Asiakaskeskeisyys ja asiakkaan tarpeisiin vastaaminen on toiminnan lähtökohtana. Toiminnassa sitoudutaan kestävä kehityksen tukemiseen ja ekologiseen ajatteluun.

ERO LAPSIPERHEESSÄ -TYÖ/ Toimintalukuja v. 2022

Asiakkaita	134	hlö	
Aikuiset (äidit)	113	hlö	72 naista, 41 miestä, 103:sta eri perheestä
Lapset	16	hlö	
Nuoret	5	hlö	
Yksilötapaamiset	144	kpl	
Paritapaamiset	52	kpl	
Perhetapaamiset	14	kpl	
Etätapaamiset	35	kpl	
Verkkoauttaminen - Chat	90	hlö	kohtaamisten määrä
Ryhmätoiminta:			
Vanhemman neuvo -ryhmä	6	krt	6 hlö
Lasten eroryhmä	6	krt	6 hlö
Erotukihenkilön ja tuettavan yhdistäminen	3	hlö	
Erotukihenkilöiden koulutus/virkistys/tapaamiset	2	kpl	
Tapahtumin osallistuminen	4	kpl	
Haastavat erot ja perheiden auttaminen koulutus	46	osallistujaa	
Asiakaskuntia	12	kpl	
kunnat: Asikkala, Heinola, Helsinki, Hollola, Hämeenkoski, Hämeenlinna, Joroinen, Lahti, Mikkeli, Mäntsälä Orimattila ja Sysmä			
TOIMINTAYMPÄRISTÖ	Launeenkatu 8, Lahti		
Henkilökunta	2	hlö	vast.erotyöntekijä, erotyöntekijä
RAHOITUS			
STEA	123 178,00	€	
Muut tuotot	501,40	€	
Tuotot yhteensä	123 679,40	€	

6.2 Mieskaveritoiminta®

Mieskaveritoiminta® on vapaaehtoistoimintaa, jossa aikuiset miehet toimivat kavereina yksin lastaan kasvattavien äitien lapsille, joilla ei ole yhteyttä omaan isäänsä tai muihin läheisiin miehiin. Lasten alaikäraja toimintaan on 4 vuotta. Mieskaveritoiminnassa halutaan löytää oikeita ihmissuhteita, joiden perustana on vastavuoroinen kaveruus. Toiminnan tarkoitus on laajentaa yksin lastaan kasvattavien äitien tukiverkostoa, jolloin äidin jaksaminen parantuu. Mieskaveritoiminta® on Pienperheyhdistyksen vuonna 1992 käynnistämää, kehittämää ja koordinoimaa toimintaa.

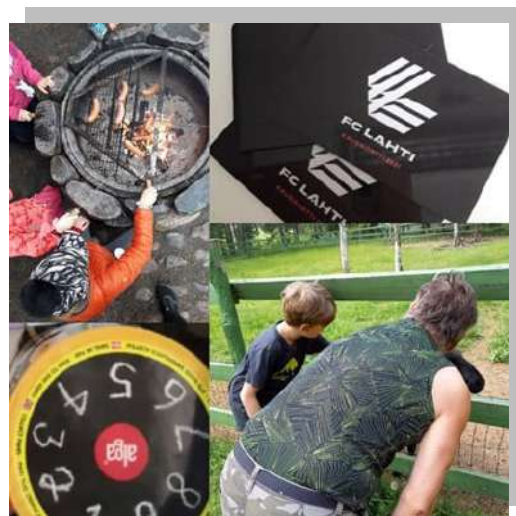
Toiminta on valtakunnallista. Toiminnassa vuonna 2022 mukana olevia mieskavereita oli 234 ja lapsia 266. Mieskaveritoimintaa on Päijät-Hämeen lisäksi pääkaupunkiseudulla, Turussa, Vaasassa, Oulussa, Kuopiossa ja Tampereella.

Strategian mukaiset tulokset:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Vuoden 2022 keväällä järjestettiin yksi mieskaverikurssi ja loppuvuoden kurssi siirtyi tammikuun 2023 puolelle. Kevään kurssille osallistui 3 uutta vapaaehtoista, joista toimintaan tuli 1. Mieskaveri-iltoja, eli mieskavereille järjestettyjä työnohjauksellisia sekä vertaistuellisia ryhmätapaamisia oli vuoden aikana suunnitellusti 4 kpl.

Mieskaveri-illoissa mieskaverit pääsevät itse vaikuttamaan retkien sisältöihin ja aikatauluihin, jotta mielekkyys vapaaehtoistyöhön säilyy. Mieskavereille ja pikkukavereille järjestettävät yhteiset retket pidettiin edelleen pääosin ulkona. Suunnitelluista retkistä vain osa päästiin toteuttamaan osallistujien vähyyden vuoksi.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Perheen aloittaessa toiminnan äitien ja lasten tapaamisissa käytiin läpi mieskaveritoiminnan käytäntöjen lisäksi perheen tilannetta sekä tarvittaessa informoitiin yhdistyksen muista palveluista.

Kaverisuhteiden ongelmia on tapauksesta riippuen ratkottu puhelimitse tai yhteisillä tapaamisilla. Silloin, kun mieskaverin ja pikkukaverin äidin välille tulee syystä tai toisesta ongelmia, on ohjaajan tuki koettu erityisen tärkeäksi.

3) Yhdistyksen/Mieskaveritoiminnan® osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Mieskaveritoiminnan koulutuksen rakenteen ja sisällön tarkastelua jatkettiin valtakunnallisissa mieskaveritoiminnan ohjaajien Teams-palavereissa. Mieskaveritoiminnassa käytettävien lomakkeiden ulkoasu on yhtenäistetty, kaikilla on käytössään samat lomakkeet.

Mieskaveritoiminnan ohjaaja osallistui aktiivisesti Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkoston kokouksiin ja verkoston toimintojen suunnitteluun ja kehittämiseen. Ohjaaja jalkautui useisiin tapahtumiin esittelemään ja markkinoimaan toimintaa, jotta se tulisi myös yhteistyökumppaneille tutuksi.

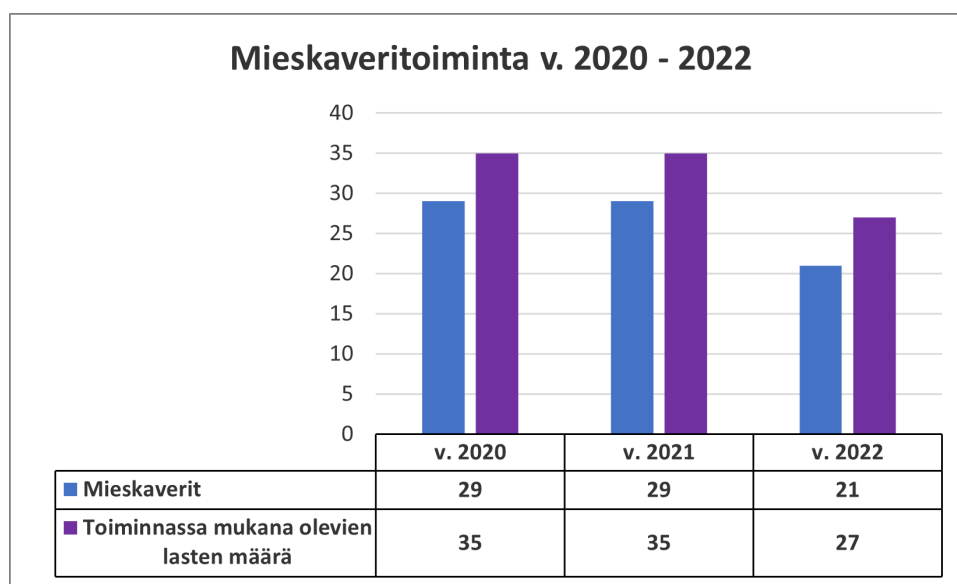
Mieskaveritoiminnasta kerätään palautetta vuosittain Pienperheyhdistyksen tekemällä valtakunnallisella kyselyllä. Mieskavereille suunnattuun kyselyyn valtakunnallisesti vastasi 49 miestä, Päijät-Hämeestä 4 miestä. Äideille suunnatussa kyselyssä vastaavat luvut olivat 50/4. Kyselyn tuloksista voidaan päätellä, että mieskaverit ovat löytäneet koronan jälkeen tapaamisiin uuden rytmin. Monet kertoivat edelleen pitävänsä pikkukaveriin yhteyttä myös puhelimitse. Äitien kyselyssä nousi tapaamisten harventuminen edelleen vahvasti esiin, mutta kaverisuhde koetaan kuitenkin pääosin toimivaksi ja ohjaajan tuki kaverisuhteeseen riittäväksi.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme

Mieskaveritoiminta järjesti viisi retkeä toimintavuoden aikana. Näiden lisäksi mieskavereita kutsuttiin vapaaehtoistoiminnan verkoston kanssa yhteistyössä järjestettyihin koulutuksiin kolmesti vuoden aikana. Tapahtumissa ja retkillä toimintaan osallistuvia ohjattiin toimimaan ympäristöä kunnioittaen ja kestävästä kehitystä tukien. Mieskaveritoiminnassa on alusta asti ollut keskeistä yhteisöllisyys ja toiminnassa olevien ihmisten moninaisuuden kunnioittaminen sekä tasa-arvoisuus. Näitä arvoja on tuettu kaikissa yhteisissä tapaamisissa.

MIESKAVERITOIMINTA / Toimintalukuja v. 2022

ASIAKASTYÖ			
Uusia mieskavereita	1	hlö	kokonaismäärä 21
Äitien hakemuksia	6	kpl	
Äitien yksilötapaamisia	8	kpl	
Mieskaverin ja pikkukaverin yhdistämiä	1	kpl	
Toiminnassa olevien lasten määrä	27	hlö	21:stä perheestä
Päättäneitä kaverisuhteita	3	kpl	
Jonossa olevien lasten määrä	27	hlö	
KOULUTUKSET JA TAPAHTUMAT			
Mieskaverikurssit	1	kpl	3 osallistujaa
Mieskavereiden työnohjaukselliset tapahtumat	4	kpl	
Retket	5	kpl	
Jatkokoulutukset	3	kpl	
TOIMINTAYMPÄRISTÖ		Launeenkatu 8, Lahti	
Henkilökunta	1	hlö	mieskaveritoiminnan ohjaaja, vapaaehtoistyön koordinaattori
RAHOITUS			
STEA	53 000,00	€	
Muut tuotot	2 510,54	€	
Tuotot yhteensä	55 510,54	€	

6.3 Kohtaamispaikka Perhetupa

Perhetupa on Lahden keskustassa sijaitseva lapsiperheiden kohtaamisen ja vertais-toiminnan paikka. Perhetuvan avoin toiminta on suunnattu lapsiperheille, joilla on 0-6-vuotias lapsi. Perhetupa on avoinna viitenä päivänä viikossa; maanantai-perjantai klo 9-15. Perheiden ja yhteistyötahojen vertaisryhmät kokoontuvat iltaisin ja viikonloppuisin. Toiminta on kaikille lapsiperheille avointa sekä maksutonta ja johon tullaan ilmoittautumatta sekä anonyymisti. Perhetuvan tilat ovat lapsiystävälliset, esteettömät sekä

kodinomaiset. Yhteisöllinen keittiö on paikan sydän, jossa voi kahvitella ja syödä omia eväitä tai valmistaa omia ruokia. Laitteet ja keittiövälineet ovat kaikkien käytettävissä. Tilapäinen lastenhoito on kohdennettua ja suunnattu 0-6 -vuotiaille lapsille. Perheiden vertaisryhmät sekä yhteistyötahot voivat käyttää tiloja maksutta. Viikonloppuisin tiloja vuokrataan lasten syntymäpäiväjuhliä varten. Perhetuvalla on avointa toimintaa, vertaisryhmiä, jalkautuvaa työtä, perheiden tapahtumia ja teematilaisuuksia. Kehitetään ja toteutetaan uusia toimintoja yhteistyössä yhdistyksen eri työmuotojen sekä muiden perhekeskustoimijoiden kanssa. Perhetuvalla on omat facebook-sivut, joista löytyy ajankohtaiset tiedot ja tapahtumat.

Toiminnan tavoitteet:

- 1) Vähentää vanhempien ja lasten yksinäisyyden kokemusta sekä vahvistaa perheiden sosiaalisia suhteita
- 2) Tukea perheiden vertaistuen, yhteisöllisyyden ja osallisuuden toteutumista
- 3) Vahvistaa vanhempien arjessa jaksamista sekä voimavaroja

Strategian mukaiset tulokset

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Perhetupa on ehkäisevää lapsiperheiden palvelua, jossa perheillä on mahdollisuus vapaa-

seen yhdessäoloon ja yhteisölliseen toimintaan. Matalan kynnyksen toiminta on mahdollistanut ja tukenut perheiden vertaistuen ja osallisuuden toteutumista. Vanhemmat saivat vertaistukea toisilta vanhemmilta ja heillä oli myös mahdollisuus palveluohjaukseen sekä keskusteluun ammattilaisten kanssa. Toiminnassa hyödynnetään yhdistyksen työntekijöiden erityisosaamista. Ihmisten kohtaaminen ja kohtaaksi tuleminen on keskeistä.

Perhetuvalla toteutetaan säännöllistä arviointia ja kerätään asiakaspalautetta. Kävijöiden määrästä kerätään päivittäin tilastotietoa SofiaCRM -Asiakastietojärjestelmään (tiedoissa ei ole tunnistetietoja). Toimintaa arvioidaan webropol- palautekyselyillä, Lastensuojelun

keskusliiton kohtaamispaikkojen arviointi -työkalulla ja perheiltä suullisesti saadulla palauteella. Arvioinnissa käytetään myös Ensi- ja turvakotien liiton Vaikuttavuus esiin -vaikuttavuusseuranta.

Palautekyselyjen vastausten mukaan Perhetupa on tukenut merkittävästi vauva- ja pikkulapsiperheiden hyvinvointia sekä vertaistoiminnan toteutumista. Asiakaskyselyjen vastauksissa perheiden yksinäisyys vähentyi, mielen hyvinvointi ja toimintakyky vahvistui, saatiin varmuutta ja tukea vanhemmuuteen, arjen hallinta ja arkirytmä vahvistui sekä kokemus jaksamisesta lisääntyi. Vanhemmat toivat esille Perhetuvan turvallisen paikkana, jossa on mahdollisuus aikuiskontakteihin. Onnistumisen kokemusta saatiin uusien ihmissuhteiden solmimisesta. Vanhemmat pitivät tärkeänä kohdata erilaisia ja eri elämäntilanteissa olevia perheitä, jolloin omaan tilanteeseen sai uutta ymmärrystä ja näkökulmia. Toiminta toi myös kaivattua hengähdystaukoa vanhempien päivään.

2) *Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja palvelut*

Lapsille mahdollistettiin toimintaa ikätason mukaisesti. Lapsilla on ollut mahdollisuus vapaaseen ja ohjattuun leikkiin turvallisessa ympäristössä. Leikin kautta tuettiin lasten keskinäistä vuorovaikutusta ja mallioppimista. Perhetupa toimii myös lapsille hyvänä harjoittelupaikkana ennen päivähoiton aloittamista.

3) *Yhdistyksen/Perhetuvan osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa*

Perhetupa on osa Päijät-Hämeen Perhekeskusverkostoa

Perhetupa on toiminut Lahdessa vuodesta 2006. Perhetuvalla on monipuolinen vertaisuuden ja matalan kynnyksen toimintamalli, joka tarjoaa tukea perheiden erilaisiin elämäntilanteisiin. Perhetupa on tehnyt pitkäjänteistä kehittämistyötä lapsiperheiden osallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä matalan kynnyksen ja monitoimijaisen kohtaamispaikkatoiminnan toteuttamiseksi. Perhetupa on vakiinnuttanut paikkansa muiden lapsiperhetoimijoiden rinnalla. Kumppanuus on näyttäytynyt erityisesti yhteisenä tekemisenä. Kohtaamispaikka mahdollistaa erilaisten perheiden ja perhekeskustoimijoiden kohtaamisia ja yhdessä toimimista.

Perhetupa kuuluu Päijät-Hämeen kohtaamispaikkojen verkostoon, jota koordinoi Päijät-Sote. Sen lisäksi toimii Lahden kohtaamispaikkaverkosto, jonka tahot ovat tiiviissä yhteistyössä ja tapaavat säännöllisesti. Verkostolla on yhteinen perheille suunnattu viikoittainen toimintakalenteri, yhteinen facebook-ryhmä, yhteisiä tapahtumia, perheiden koh-

dennettua ruoka-avustustoimintaa sekä netissä toimiva virtuaalinen perheiden kohtaamispaikka. Verkoston toimijat tekevät yhdessä paikallista vaikuttamis- ja kehittämistyötä sekä osallistuvat THL:n valtakunnalliseen kohtaamispaikkojen verkostoon. Perhetupa toimi yhteistyössä eri sektoreiden lapsiperhetahojen kanssa ja oli mukana eri yhteistyöverkostoissa. Perhetuvan toiminta on LSKL:n valtakunnallisten kohtaamispaikkojen kriteerien mukaista. Perhetupa on osa yhdistyksen palvelukokonaisuutta ja se toimii yhteistyössä Ensi- ja turvakotien liiton Vauva- ja väkivaltatyötä tulevaisuuden sotekeskuksiin- hankkeen kanssa.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Lapsiperheiden yhteiskunnallista tilannetta ja toimintaympäristön muutoksia on seurattu ja huomioidaan toiminnan suunnittelussa sekä toteutuksessa. On myös pyritty kuuntelemaan lasten ja vanhempien ääntä sekä tarpeita. Perhetuvan työntekijät ovat olleet mukana eri lapsiperhetahojen yhteistyössä ja kehittämistoiminnassa. Työntekijät ovat osallistuneet lisäkoulutuksiin ja työn ammatilliseen kehittämiseen sekä ovat mukana yhdistyksen kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan kehittämisessä. Perhetuvalla toimitaan kestävä kulutuksen mukaisesti ja jaetaan siitä tietoutta. Kierrätysteema näkyy mm. lasten ja aikuisten vaatteiden sekä tavaroiden kierrätyksessä. Toiminnassa muodostuvat jätteet lajitellaan asianmukaisesti ja ohjeistetaan siinä myös perheitä.

KOHTAAMISPAIKKA PERHETUPA/ Toimintalukuja v. 2022			
Perheiden määrä	300	kpl	vuositasolla toiminnassa (n.15 aik. ja 20 lasta päivittäin)
Avoin toiminta ma-pe klo 9-15	2877	krt	aikuiset 1322 käyntikertaa, lapset 1555 krt
Ulkotupa	45	kävijää	
Lastenhoito	11	lasta	
Aukiolopäiviä	199	kpl	
PHKOPA-virtuaalinen lapsiperheiden kohtaamispaikka	1	krt/vko	vastuuhenkilöt: Perhetupa, Päijät-Sote, MLL Lahti
Tilojen käyttöaste on korkea; toimintaa pe-su klo 9-20			
Jalkautuva työ			
Kohtaamispaikkaverkoston yhteiset tapahtumat			
Lasten puistoruokailut Perhepuistossa 6/2023	3	krt	yhteistyössä lapsiperhetoimijoiden kanssa
Joulupuukeräys -lasten lahjakortit			
Lahden kohtaamispaikkaverkoston kohdennetut perheiden ruokakassavastukset			
Ryhmätoiminta			
Perheiden ryhmät	59	krt	äitiryhmät, Ukrainalaiset, Venäläiset perheet, monikkolasten perheet
Yhdistyksen ryhmät	15	krt	eroryhmä, mieskaverit, naisten väkivaltaryhmä, Doulat
Yksinodottavien perhevalmennus	6	krt	yhteistyössä neuvolan ja Dilan kanssa
Lasten syntymäpäivät ja ristiäiset	50	krt	viikonloppuisin
TOIMINTAYMPÄRISTÖ			
Loviisankatu 14, Lahti			
Henkilökunta	3	hlö	vastaava perhetyöntekijä (100 %), ohjaaja (85%), lastenohjaaja (50%)
Opiskelijat	2	hlö	sosiaali- ja terveydenhuoltoala
RAHOITUS			
Lahden kaupunki	95 000,00	€	
STEA	44 682,00	€	
Muut tuotot	6 287,20	€	
Tuotot yhteensä	145 969,20	€	

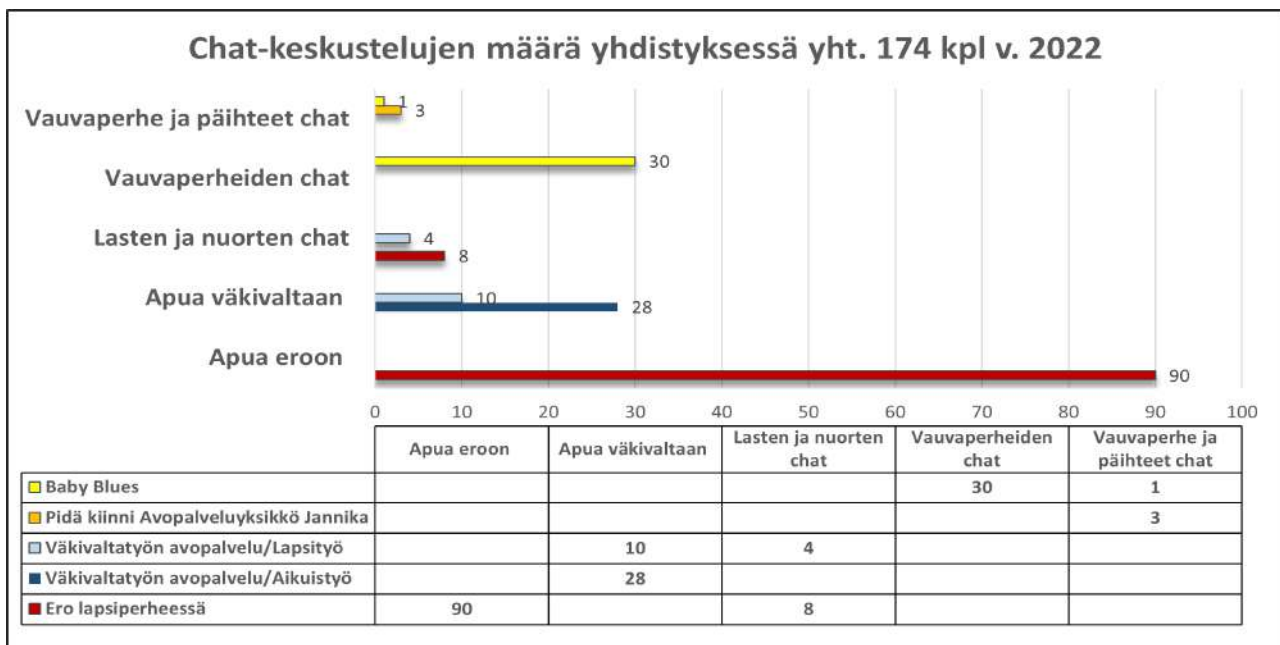
7. VERKKOAUUTTAMINEN - CHAT

Yhdistys on mukana Ensi- ja turvakotien liiton valtakunnallisessa verkkoauttamisessa. Palvelun tarkoituksena on tarjota verkossa tietoa, ohjausta ja neuvontaa nimettömästi ja maksuttomasti. Verkkoauttajina toimivat Ensi- ja turvakotien liiton, jäsenyhdistysten ja yhteistyötahojen asiantuntijat sekä koulutetut vapaaehtoiset. Toimintaa ohjaavat verkko-työn eettiset periaatteet.

- Apua eroon -chat on tarkoitettu eroa pohtiville, erotilanteessa eläville ja eronneille vanhemmille sekä läheisille.
- Apua päihteitä käyttäville raskaus- ja vauva-aikana -chat on tarkoitettu ihmisille, jotka ovat huolissaan päihteiden käytön vaikutuksista vauvaan raskausaikana ja syntymän jälkeen.
- Apua vauvan uneen -chat ja Unichat-ryhmächat on tarkoitettu vauvaperheille, joissa vauvan uni haastaa.
- Apua väkivaltaan -chat on tarkoitettu perhe- ja lähisuhdeväkivallan kaikille osapuolille sekä huolestuneille läheisille.
- Lasten ja nuorten -chat; kun kotona on vaikeaa

Vuonna 2022 chat-palvelussa käytiin valtakunnallisella tasolla yhteensä 4927 aloitettua chat-keskustelua (aikuisille suunnattu chat yht. 3894 kpl, lasten ja nuorten chat yht. 1033 kpl). Palautteen perusteella avunhakijat ovat saaneet tietoa ja tukea tilanteeseensa sekä ymmärrystä lapsen tilanteeseen. Moni avunhakija on kokenut myös olonsa helpottuneen keskustelun myötä.

Lahden ensi- ja turvakoti ry:n työntekijöillä oli chat-keskustelut v.2022:

8. TYÖRYHMÄT

8.1 Kansalais- ja vapaaehtoistoiminta (KAVA)

KAVA-työryhmän jäsenenä toimi yhdistyksen eri työmuotojen työntekijöitä. Puheenjohtajana toimii toiminnanjohtaja Jukka Ihalainen. KAVA:n toimintaa koordinoi osana työtään mieskaveritoiminnanohjaaja, vapaaehtoistoiminnan koordinaattori. KAVA-työryhmän työskentelyyn osallistuivat vuonna 2022 puheenjohtajan lisäksi työntekijät: Mieskaveri- ja Doula-toiminnasta, Perhetuvalta, Ensikodilta, Turvakodilta, Jannikasta Eroauttamisesta sekä Väkivaltatyön avopalvelusta.

KAVA:n tavoitteena oli vahvistaa yhdistyksen näkymistä ja toimintaa kansalaisjärjestönä. Työryhmä kokoontui 4 kertaa kuluneen toimintavuoden aikana. Työryhmä kävi tapaamisissaan läpi kuulumisia ja ajankohtaisia asioita sekä vapaaehtoistoiminnan haasteita. Työryhmän toimintaan kuului uusien vapaaehtoisten rekrytointi ja perehdyttäminen, jatkokoulutusten ja virkistys/kiittämistilaisuuksien järjestäminen. Työryhmän jäsenet osallistuivat aktiivisesti rekrytointi- ja yhdistyksen esittely tapahtumiin ja tilaisuuksiin.

KAVA järjesti virkistykseenä teatteri-illan vapaaehtoisille sekä resilienssiä käsittelevän jatkokoulutuksen yhteistyössä Ensi- ja turvakotien liiton kanssa.

KAVAN aloitteesta johtokunta on marraskuussa 2022 hyväksynyt toimintaohjeen alaikäisen henkilökohtaista koskemattomuutta turvaaviksi toimiksi.

KANSALAISTOIMINNAN TILASTO v. 2022		
Vapaaehtoisia yhteensä	66 hlö	
Mieskavereita	21 hlö	
Doulia	9 hlö	
Erovapaaehtoisia	6 hlö	
Lastenhoitovapaaehtoisia	20 hlö	
Kokemustoimijoita	2 hlö	
Kehittäjänuoria	3 hlö	
Etsii tehtäviä ja muut	5 hlö	
Doula-iltoja	8 krt	osallistumiskertoja 30
Doula-tukisuhteita	11 kpl	tapaamiskertoja 33
Mieskavereiden työnohjaukset	4 krt	osallistujia 24
Erovapaaehtoisten kokoontumiset	2 krt	
Vapaaehtoisten perehdytykset	5 krt	
VET-verkoston kokoontumiset	15 krt	
KAVA-kokoukset	4 krt	

8.1.1 Tapahtumat

- SkidiDay Karismassa 6/2022
- PHLU Joulumaa 12/2022
- Joulun avaus Lahden torilla 12/2022
- Leluralli Launeen kirkon parkkipaikalla 8/2022

8.2 Vauvaperhetyöryhmä

Vauvaperhetyöryhmän tehtävänä on kehittää ja koordinoita yhdistyksen vauvaperhetyön sisältöjä, järjestää koulutusta sekä antaa ammatillista tukea ryhmän jäsenille sekä yhdistyksen muille työmuodoille. Työryhmään kuuluu työntekijöitä Ensikodilta, Baby blues -vauvaperhetyöstä, Päiväryhmä Peukaloisesta, Perhetuvalta sekä Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannikasta. Vauvaperhetyöryhmän jäsenet ovat mukana alueellisissa vauvaperhetoimijoiden verkostoissa. Vauvaperhetyöryhmä kokoontuu 2-4 kertaa vuodessa.

Vauvaperhetyö on ollut aktiivisesti esillä sosiaalisessa mediassa jakaen tietoa toimintamuotojen sisällöstä sekä informoiden vauvavaiheen arkeen liittyvistä asioista. Vauvaperhetyöryhmä on jalkautunut perheiden pariin erilaisissa tapahtumissa jakaen informaatiota vauvaperheille tarjolla olevista yhdistyksen tukimuodoista. Vauvaperhetyöryhmä on järjestänyt vauvanpäivän viikolla syyskuun lopulla eri työmuodoissa monipuolisesti tapahtumia vauvaperheille. Vauvaperhetyöryhmän toiminta tukee monipuolisten palvelujen saatavuutta alueen perheille. Vauvaperhetyöryhmä on mukana alueen vauvaverkossa, jossa alueen vauvaperheiden parissa toimivat henkilöt kohtaavat ja kehittävät vauvaperheiden palveluja.

8.3 Lapsityöryhmä

Lapsityöryhmä koostuu yhdistyksen eri työmuotojen edustajista ja sen tarkoitus on tukea ja kehittää yhdistyksessä tehtävää lapsityötä sekä toimia lapsityötä yhdistyksessä tekevien työntekijöiden vertaisryhmänä. Tavoitteena on edistää lasten hyvinvointia vanhemmuus huomioiden, edistää perheiden turvallisuutta ja osallisuutta sekä tehdä lapsi näkyväksi. Lapsityöryhmässä ylläpidetään arvopuhetta lapsen asemasta yhteiskunnassa ja Päijät-Hämeessä. Lapsityöryhmä tekee yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Lapsityöryhmä piti vuoden aikana 5 kokousta ja kokoontui lisäksi tapahtumatoimintaan liittyvissä suunnitteluryhmissä. Yhdistyksen vapaaehtoisia toimijoita otettiin mukaan lapsityöryhmän organisoimiin tapahtumiin ja vaikuttamistoimintaa tehtiin monikanavaisesti kohtaamisten ja sosiaalisen median kautta. Vuoden aikana lapsityöryhmä oli aktiivisesti koordinoimassa ja jakamassa keskusjärjestön ja kohtaamispaikkaverkoston kautta saatuja lahjoituksia lapsille ja perheille.

Osallistuimme aktiivisesti alueellisiin lapsiperheiden tapahtumiin. Päijät-Hämeen liikunnan ja urheilun koordinoima PHLU Joulumaa -tapahtuma tavoitti satoja pieniä kävijöitä perheineen, jotka osallistuivat -Tunteet liikuttaa-toimintarastillemme. Lahden torilla vuotuinen Joulun avaus – toritapahtuma ilahdutti suurta joukkoa kävijöitä, joita kohtasimme teltallamme ilmapallojen ja pipareiden kera. Leluralli toteutui elokuussa yhdistyksen perheille Launeen kirkon parkkipaikalla, jossa paikalliset motoristit kyyditsivät iloisia lapsia. Lapsityöryhmän jäsenet osallistuivat yhdistyksen koordinoimiin ja Ensi ja turvakotien liiton järjestämiin koulutuksiin. Lapsityöryhmän jäseniä oli mukana myös alueellisten lapsiperhetoimijoiden ja hyvinvointityöryhmien verkostoissa. Toiminnan suunnittelussa huomioitiin nuorten tavoittaminen ja yhdistyksen nuorille suunnatuista palveluista koostettiin esite, jota päästiin loppuvuodesta jakamaan kohderyhmälle.

8.4 Some-työryhmä

Some-työryhmään kuuluu työntekijöitä yhdistyksen eri työmuodoista. Letkeet-somettajat WhatsApp -ryhmä on ollut toimiva tapa nopeaan sisäiseen some-tiedottamiseen.

Blogipostauksia kotisivuilla vuoden 2022 aikana:

- ✓ Väkivaltatyö Aggredissa
- ✓ Hyvä uni vaikuttaa vauvan kehitykseen ja perheen hyvinvointiin
- ✓ Osallisuus
- ✓ Yhdessä tehden
- ✓ Älä jää yksin murheiden kanssa
- ✓ Asiakkaan kokemus Pidä kiinni® Jannikan kuntoutuksesta
- ✓ Joulukalenterin voi toteuttaa myös antamalla

Somepäivityksiä (Instagram ja Facebook) on ollut runsaasti ja tasaisesti koko toimintavuoden ajan, selvää kasvua edellisiin vuosiin verrattuna.

Instagramin tykätyimmät postaukset syksyllä 2022:

1. @sasavilla lahjoituksena annetut valokuvaukset ensikodilla (76 tykkäystä)
2. Ensikodin vapaaehtoinen (69 tykkäystä)
3. Ohjaaja Marjutin läksiäiset (55 tykkäystä)
4. Turvakodin lemmikki -postaus (52 tykkäystä)

5. Leluralli (51 tykkäystä)
6. Ensikotijakson päättyminen (46tykkäystä)
7. Jannikan sikiönukke/turvarajaa alkoholin käytölle ei ole (41 tykkäystä)

Facebookin kattavimmat julkaisut syksyllä 2022:

1. Turvakodin lemmikki -postaus (kattavuus 10 138, 74 jakoa, 2 kommenttia, 139 tykkäystä)
2. Lasten eroryhmän ja vanhemman neuvoryhmän mainos, jossa oli lapsen kirjoittamia kommentteja (kattavuus 3612, 3 jakoa, 0 kommenttia, 13 tykkäystä)
3. Sinikan eläkkeelle jäänti -postaus (kattavuus 3527, 2 jakoa, 28 kommenttia, 157 tykkäystä)
4. Huumeisiin kuolleiden muistotilaisuuden mainos (kattavuus 2988, 3 jakoa, 1 kommentti, 24 tykkäystä)

8.5 Työsuojelutoimikunta

Työsuojelun tehtävänä on taata turvalliset ja terveelliset työolosuhteet sekä tukea työntekijöiden työkyvyn ylläpitämistä. Työsuojelu on yhteistyötä ja koskee kaikkia työpaikalla työskenteleviä. Työsuojelutoimikunta edistää ja valvoo työsuojeluasioita.

13.9.2021 alkaen työsuojelutoimikunnan kokoonpano:

- ✓ Jukka Ihalainen, työsuojelupäällikkö
- ✓ Terhi Hugg, varatyösuojelupäällikkö
- ✓ Niina Back, työsuojeluvaltuutettu
- ✓ Heli Tiihonen, varatyösuojeluvaltuutettu
- ✓ Susanna Tinnilä, 2.varatyösuojeluvaltuutettu
- ✓ Salonen Päivi, työsuojelutoimikunnan jäsen

Työsuojelutoimikunta on kokoontunut säännöllisesti vuoden 2022 aikana. Toimikunta on pysynyt samana koko vuoden ajan.

Keväällä 2022 valmistuivat useimmat työmuotojen/työpisteiden työpaikkaselvitykset. Työpaikkaselvityksissä työterveyshuolto selvittää ja arvioi työn ja työpaikan olosuhteiden terveellisyyden ja turvallisuuden sekä arvio millainen merkitys niillä on työntekijän terveyteen ja työkykyyn. Jokaisessa selvityksessä on toimenpide-ehdotuksia sekä määrätty seuranta päivämäärän lisäksi vastuuhenkilöt. Jokaisella työntekijällä on mahdollisuus nähdä oman työmuotonsa työpaikkaselvitys.

Työntekijöiden oli mahdollista osallistua ensiapukoulutukseen (EA1) huhtikuussa,

kesäkuussa työsuojelutoimikunta järjesti koko henkilöstön virkistytymispäivän Pajulahdessa.

Työntekijöiden työhyvinvointia ja jaksamista on tuettu Smartumin liikunta- ja kulttuurietuudella 50 €/vuosi. Työterveys Mehiläinen vastasi yhdistyksen työterveydenhuollosta 31.8.2022 saakka. 1.9.2022 alkaen on työterveyshuollosta vastannut Pihlajalinna Työterveys.

8.6 Ukraina-työryhmä

Ukrainasta maahamme sotaa pakooneille tulleiden avun ja tuen koordinoimista. Työryhmään kuuluu työntekijöitä Turvakodilta, Väkivaltatyön avopalvelusta, Baby blues vauvaperheyöstä ja Perhetuvalta.

8.7 Vastuutiimi

Vastuutiimi koordinoi yhdistyksen toimintaa ja tukee esimiestyötä. Vastuutiimiin kuuluvat toiminnanjohtaja, taluspäällikkö, turvakodin vastaava sosiaalityöntekijä, Ensikodin johtaja, Avoväkivaltatyön lähiesihenkilö, Lapsiperheiden Avopalvelun lähiesihenkilö ja Vauvalähtöisen päihdekuntoutuksen vastaava sosiaalityöntekijä. Vastuutiimi kokoontuu viikoittain. Kokousmuistiot lähetetään henkilökunnalle sähköpostitse ja ovat nähtävillä myös Yhteinen -asemalla > Vastuutiimin muistiot.

9.1 Kehittäminen

Lahden ensi- ja turvakoti ry:n strategia määrittelee yhdistyksen strategiset valinnat ja toiminnan suunnan vuosille 2020 - 2023. Strategia on läsnä arjen toiminnassa, jonka eri osa-alueet, työmuodot ja ammatillinen osaaminen yhteistyössä vapaaehtois-, vertais- ja kokemusasiantuntijoiden kanssa muodostavat entistä tiiviimmän toisiaan tukevan kokonaisuuden.

Strategiakauden tulostavoitteiden arviointikriteerit:

- 1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut
- 2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut
- 3) Yhdistyksen osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa
- 4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme

Lastensuojelujärjestönä yhdistyksen on pystyttävä vastaamaan kasvavaan tuen tarpeeseen sekä jatkuvaan uudistamiseen. Työmuotojemme toiminnan sisällöt on avattu nettisivuiltamme löytyvissä palvelukuvauksissa.

Laatukäsikirjassa kuvataan Lahden ensi- ja turvakoti ry:n monipuolinen toiminta. Päivitettävä käsikirja on jatkuvan laatutyöskentelyn pohjana.

Arviointi on kiinteä osa työtä ja ammatillista kehitystä. Sen tarkoitus on kehittää työn laatua ja työlle asetettujen arvojen ja tavoitteiden toteutumista. Arvioivan työotteen tavoitteena on työstämme nousevien kehittämistarpeiden tunnistaminen ja sanoittaminen, olemassa olevien työmuotojen päivittäminen, uusien työmuotojen innovointi sekä tarvittavien uusien työ- ja toimintamuotojen käynnistäminen.

Asiakastyötämme mittaavat tilastoluvut syntyvät käytössä olevasta Sofia-asiakashallintajärjestelmästä. Samanlainen asiakashallintajärjestelmä on käytössä kaikissa Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksissä. Asiakkailta ja yhteistyötahoilta kerätään palautetta työhömmä liittyen sen eri vaiheissa palautelomakkein ja keskusteluihin.

Itsearviointinnissa arvioidaan oman työyhteisön, työryhmän ja työntekijän omaa toimintaa ja toimintakäytäntöjä. Itsearviointin avulla työstämme nouseva käytännön kokemustieto (hiljainen tieto) ja oma toiminta tulevat tarkastelun kohteiksi. Välineinä ovat mm. palautteiden kerääminen, työnohjaus ja työpäiväkirjat.

Vertaisauditoinnissa samaan ammattiryhmään kuuluvat tai saman ongelman parissa työskentelevät arvioivat työtänsä ja jäsentävät sen kehittämistarpeita. Arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi vertaiskäyntinä toiseen Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksen työyhteisöön, osana verkostoyhteistyötä sekä sovittujen kehittämispäivien tai työkokousten myötä. Vertaiset työntekijät antavat ja saavat palautetta toisiltaan. Näin saatu tuki, palaute ja rakentava kritiikki mahdollistavat työn ja sen laadun kehittämisen.

Yhdistyksemme eri työmuodoissa on otettu käyttöön Vaikuttavuus esiin -hankkeessa kehitetty vaikuttavuusseuranta. Vaikuttavuusseurannan kehittämistyötä on tehty hankekoordinaation kanssa.

Yhdistyksen eri työmuodoissa tehtyä työtä ja sen tuloksia raportoidaan säännöllisesti palveluitamme ostaville kunnille ja kuntayhtymille, toimintaamme valvoville tahoille; Aluehallintovirastolle, turvakotitoimintaa THL:lle sekä avopalveluitamme laajasti rahoittavalle STEAlle.

9.2 Hankkeet, yhteistyö ja verkottuminen

9.2.1 Vaikuttavuus esiin -jatkoahanke (v. 2021 – 2022, Ensi- ja turvakotien liitto)

Vaikuttavuus esiin -hankkeen tavoitteena on kehittää välineet avun piiriin tulevien tilanteissa, toimintakyvyssä ja koetussa hyvinvoinnissa tapahtuvien muutosten arviointiin. Lisäksi luodaan digitaalinen väline tiedon keruuseen asiakkuuden jälkeisestä vaikuttavuudesta, kehitetään arjen toimintaan kytkeytyvä, vaikuttavuustietoa tuottava työtapo, sekä osoitetaan toiminnan vaikuttavuus lasten ja aikuisten sekä yhteiskunnan kannalta.

9.2.2 Lasten eriarvoisuuden kaventaminen vähentämällä stressin haitallisia vaikutuksia lapsen kehitykseen -hanke (v. 2020 – 2022, Ensi- ja turvakotien liitto)

Stressistä säätelyyn -hankkeen tavoitteena on kaventaa eriarvoisuutta vähentämällä vanhempien kokemaa stressiä ja sen vaikutuksia vauvan kehitykseen ja terveyteen. Hankkeessa on kehitetty vauvaa odottaville ja vauvaperheille suunnattu ryhmätyömalli. Päiväryhmä Peukaloisen työntekijät ovat osallistuneet Ensi- ja turvakotien liiton Stressistä säätelyyn -hankkeeseen, jonka tavoitteena on kaventaa eriarvoisuutta vähentämällä vanhempien kokemaa stressiä ja sen vaikutuksia vauvan kehitykseen ja terveyteen.

Päiväryhmän vanhempien ohjatuissa ryhmäkeskusteluissa on puhuttu mm. talousasioista, kierrättämisestä, lähiruoasta, taloudellisesta ruoanvalmistuksesta ja hukkaruoan määrästä. Keskusteluissa on noussut vahvasti esiin turvattomuutta lisännyt maailman tilanne; sota, elintarvikkeiden ja kulutushyödykkeiden kallistuminen. Päiväryhmän toimintaan on

vakiinnutettu hankkeen kautta opittuja menetelmiä. Päiväryhmässä on vanhempien kanssa tehty harjoitteita, jotka tukevat stressin tunnistamista ja sen säätelytaitoja jo varhaisessa vaiheessa. Työskentelyssä on hyödynnetty kehollisia menetelmiä, joiden avulla on harjoiteltu rentoutumista sekä ahdistavista tilanteista selviytymistä.

9.2.3 Lasten kaltoinkohtelun katkaiseminen -hanke: Alueellinen juurrutus

Hankkeen päämääränä on ollut ylisukupolvisen kaltoinkohtelun katkaiseminen levittämällä ja soveltamalla kansainvälistä korjaavan työn mallia perheisiin, joissa kaltoinkohtelua on jo tapahtunut tai perheessä on kaltoinkohtelun riski. Mallia on alueellisesti juurrutettu Päijät-Hämeessä.

Alueelle on koottu yhteistyöverkosto, johon kuuluu kaikki tähän mennessä LKK - lasten kaltoinkohtelun katkaisumalliin (cpc-cbt) kouluttautuneet LKK-ohjaajat. Verkosto on koontunut yhden kerran ja viestintää verkoston jäsenten kesken on tiivistetty. Yhteistyöverkoston jatkotapaamisten osalta on tehty suunnitelma keväälle ja sovittu kaksi tapaamiskertaa, joihin osallistuu myös Ensi- ja turvakotien liiton LKK-yhdyshenkilö. Perheprosesseja on ollut käynnissä vuoden aikana julkisen ja järjestöjen yhteistyössä. Suunnitelmaa niiden osalta on tehty myös ensi vuodelle.

Alkavista LKK-koulutuksista on jaettu infoa hyvinvointikuntayhtymässä aktiivisesti. Lapsiperhepalveluiden kanssa on käyty keskusteluita LKK-koulutuksiin hakeutumisesta kuntayhtymässä ja kehitetty yhteistyökäytäntöjä perheiden ohjautumisessa CPC-CBT -mallia toteuttaviin palveluihin. Ensi- ja turvakotien liiton osaamista ja koulutuksellista tukea on hyödynnetty juurrutustyössä ja keskusjärjestö on osaltaan tukenut kansainvälisen ja näyttöön perustuvan turvallisen vuorovaikutuksen tuen (CPC-CBT) mallin juurtumista osaksi Väkivaltatyön avopalveluita ja perheille tarjottavia tukipalveluita.

Lasten kaltoinkohtelun katkaiseminen -jatkohanke (Ensi- ja turvakotien liitto) ei saanut rahoitusta ja mennyt toimintakausi hyödynnettiin jäljellä olevalla rahoituksella.

9.2.4 Rikosten ennaltaehkäisy -hanke (v.2020 - 2023), Ensi- ja turvakotien liitto > Oikeusministeriö)

Yhdistys on mukana kehittämis- ja koulutusyhteistyössä Ensi- ja turvakotienliiton Oikeusministeriöltä haetussa Rikosten ennaltaehkäisy -hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on rakentaa aikaisemmin kehitetyistä, koetelluista toimintamalleista kokonaisvaltainen kuntoutusohjelma, jonka avulla ennaltaehkäistään uusintarikollisuutta. Hankkeessa luodaan koulutusohjelma, jolla koulutetaan valtakunnallisesti väkivalta-työn

asiantuntijoita hankkeessa kehitetyn kokonaisvaltaisen kuntoutusohjelman toteuttamiseen.

9.2.5 Vauva- ja väkivaltatyötä tulevaisuuden sote-keskuksiin -hanke (v.2022 - 2024), Ensi- ja turvakotien liitto

Yhteiskehittämistä tehdään viidellä pilottialueella; Vantaa-Kerava, Keski-Pohjanmaa, Päijät-Häme, Etelä-Savo ja Lappi. Kehittämisessä ovat mukana kaikki Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistykset ja keskusjärjestön asiantuntijat. Lahden ensi- ja turvakoti ry on yksi pilottiyhdistyksistä.

Hankkeen tavoitteet:

- Vauva- ja väkivaltatyön osaaminen integroituu osaksi tulevaisuuden sote- ja perhekeskuksia rakentaen julkisten palvelujen sekä järjestöjen ammatillisen tuen ja vertaisosaamisen yhdistävän asiakaslähtöisen kokonaisuuden. Saumaton ja tarpeen mukainen palveluketju mahdollistuu asiakkaille.
- Jäsenyhdistysten yhteistyö on vahvistunut tulevaisuuden Sote- ja perhekeskusten kanssa eri puolilla Suomea ja piloteissa saadut kokemukset ja toimintamallit ovat myös muiden järjestöjen hyödynnettävissä julkisten palvelujen ja järjestöjen osaamisen yhteensovittamisessa.

Hankkeessa kehitetään toimivia palvelupolkuja, joilla yhdistyvät perheiden kannalta mielekkäästi julkisten palveluiden ja järjestöjen ammatillinen osaaminen sekä vertaisten tarjoama tuki. Palvelupolkuja rakennetaan monipuolisesti alueen toimijoiden kanssa. Mukana kehittämisessä on myös asiakkaita.

Yhdistys on hankkeessa mukana kolmella kärjellä; vauvatyö, väkivaltatyö, ero- ja kohtaamispaikkatyö. Hankkeen alussa koottiin avainkumppaniverkosto ja tiivistettiin yhteistyötä alueellisiin sote- ja perhekeskuskehittäjiin. Tapaamisia oli tiiviisti Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen kehittäjien kanssa ja yhdessä toteutettiin kaksi work-shoppia, työskentelystä Saumattomat palveluketjut- kooste. Tarkoituksena on asiakaspolkujen ja palvelupolkujen kartoittaminen, kehittäminen ja kuvaaminen yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa. Yhdistyksen palvelut koottiin Perhekeskuksen tehtävät -tähtikuvioon. Hankkeen kehittäjäryhmän kanssa toteutui tiivis yhteistyö ja säännölliset tapaamiset. Pilottialueiden kehittäjätiimin välinen yhteistyö sekä kokemustiedon jakaminen oli aktiivista. Hanketyöntekijät ovat mukana eri perhekeskustoimijoiden verkostoissa.

9.2.6 Nuoret väkivaltaa vastaan -hanke (v.2022 -), Ensi- ja turvakotien liitto

Yhdistyksemme on yksi seitsemästä hankekumppanijäsenyhdistyksestä. Jäsenyhdistykset kutsuvat oman alueensa nuoria mukaan ja toimivat alueellisen kehittämisen tukikohtana, valiten yhdessä nuorten kanssa jalkautumisen alueelliset kärjet ja jalkautumisen paikat.

Hankkeessa koulutetaan nuoria vapaaehtoisia, jotka jalkautuvat sosiaaliseen mediaan, festareille, kauppakeskuksiin ja nuorten tapahtumiin. Nuorten kanssa kehitetään tiedon levittämisen toteutustapoja ja tehdään tiedon levittämistä hyödyntävää materiaalia. Onnistuneista jalkautumisen konsepteista kootaan ideavideoita ja virtuaalisia tuumasta toimeen -opastuksia, joiden avulla eri organisaatiot voivat ottaa ideat omaan toteutukseen.

Hankkeen tarkoitus on levittää nuorille tietoutta lähisuhdeväkivallasta, sen tunnistamisesta ja ehkäisemisestä. Alueellinen Kehittäjänuorten ryhmä osallistui turvallisuustyön kansalais- ja vaikuttamistyöhön nuorilta nuorille -toiminnalla. Hankkeessa on myös vakivallaton tik tok -kanava, jolla nuoria tavoitetaan.

9.2.7 Yhteistyö Dila Lahden Diakoniasäätiön kanssa

Monipuolinen ja toimiva järjestölähtöinen yhteistyö jatkuu verkostoitumisena, asiakasohjauksena, tapahtumatoimintana ja kokemuksena Dila:n hankkeiden kanssa. Yhteistyötä tehdään Särö –vapaaehtoistoiminnan, Vauvan Taikan ja Tuettu vapaaehtoistoiminta Lahdessa –hankkeen kanssa.

9.2.8 Yhteistyö Miessakit ry:n kanssa Lahdessa

Yhteistyö jatkuu verkostoitumisena, asiakasohjauksena ja kehittämistyönä Isyyden tueksi –hankkeen, Masi –hankkeen ja rahoituksen toteutuessa Erossa elosta hankkeen kanssa.

9.2.9 Yhteistyö Työttömien ay-jäsenten tukiyhdistyksen Homepage -hankkeessa

Hankkeessa kehitetään ja toteutetaan toipuvien päihderiippuvaisten vertaistukeen ja yhteisöllisyyteen perustuvaa mallia vastaamaan Lahden alueen toipuvien päihderiippuvaisten toiveita ja tarpeita päihdeettömän arjen tueksi. On osallistuttu ryhmätoimintoihin Turvallisuus -näkökulmalla. Yhdistyksemme väkivaltatyöntekijällä / verkostokoordinaattorilla on ohjausryhmäjäsenyys.

9.2.10 Yhteistyö Harjulan Setlementti ry:n Kiusaamisasioiden tuki- ja neuvontakeskus Valopilkun kanssa

Käytännössä yhteistyö on levittänyt tietoutta kiusaamisesta, lähisuhteisiin liittyvästä turvallisuudesta sekä kouluturvallisuudesta eri ikäisille lapsille ja nuorille sekä heidän vanhemmilleen luentojen sekä tapahtumien ja aihealueeseen liittyvän materiaalin tuottamisen kautta. Tuotettiin Kuulolla kiusaamisesta -podcast ja videosarja.

9.2.11 Vapaaehtoistoiminnan verkosto (kohdennettu toiminta-avustus, Lahden Lähimmäispalvelu ry)

Lahden lähimmäispalvelu ry:n koordinoima Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkosto on yhteistyöfoorumi, joka kokoaa yhteen vapaaehtoistoimintaa organisoivia tahoja Päijät-Hämeen alueelta. Tavoitteena on yhteisvoimin lisätä paikallisten tietoisuutta tarjolla olevista vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista ja saada uusia vapaaehtoisia toimintaan mukaan.

Verkosto suunnittelee ja järjestää yhdessä tapahtumia, koulutuksia ja virkistystä niin vapaaehtoisille, kuin vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille. Lisäksi se tarjoaa mahdollisuuden vapaaehtoistoimintaa organisoiville koordinaattoreille kouluttautua ja jakaa kokemuksia sekä tietoa.

Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkostoa ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön STEAn rahoittama Virtaa vapaaehtoistyöhön -hanke.

9.3 Ehkäisevän työn Seutukoordinaatioryhmä ja lähisuhdeväkivaltatyön asiantuntijaryhmä

Ehkäisevän työn Seutukoordinaatioryhmä

Neljän tuulen ehkäisevän työn Seutukoordinaatioryhmään kuuluvat kuntien hyvinvointikoordinaattorit sekä kunkin ilmiön asiantuntijat. Neljän tuulen näkökulmat ovat edistävä mielenterveystyö, ehkäisevä päihdetyö, pelihaittojen sekä perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy. Ilmiöitä tarkastellaan erityisesti niille osin yhteisten suoja- ja riskitekijöiden näkökulmasta.

Toimintasuunnitelma 2021–2025 nivottiin yhteisiksi raporteiksi kaikkien neljän tuulen ilmiöiden kanssa. Toimintasuunnitelma 2021–2025 sisältää neljä palvelulupausta sekä niihin pohjautuvat alueelliset tavoitteet ja toimenpiteet. Palvelulupaukset ovat: Meillä saa puhua, Huomioimme läheiset, Ehkäisemme syrjäytymistä ja Vahvistamme minäpystyvyyttä. Toiminta sisällytettiin muihin turvallisuutta, terveyttä ja hyvinvointia edistäviin alueel-

lisiin ohjelmiin. Toimintaa koordinoi Verson ehkäisevän työn koordinaattori. Ryhmä koontui vuoden aikana viisi kertaa. Tiedolla johtamisen tueksi kerättiin vuoden 2022 aikana alueen ilmiötietoutta sekä kehitettiin tehdyn ehkäisevän työ tilastointia niihin nivoutuen. Ehkäisevän työn yhteistyönä toteutettiin myös Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn teemaviikko.

Lähisuhdeväkivaltatyön asiantuntijaryhmä

Lähisuhdeväkivaltatyön asiantuntijaryhmä perustettiin loppuvuodesta. Se on moniammatillinen ja verkostomainen asiantuntijaryhmä, johon kuuluvat asiantuntijat kohtaavat omassa työssään perhe- ja lähisuhdeväkivallan ilmiöitä asiantuntijan roolista käsin. Sisällöllisesti asiantuntijatyöryhmän kokoontumisissa pysähdytään seudullisessa työssä havaittujen ilmiöiden äärelle. Asiantuntijaryhmässä esiin nousseet ilmiöperustaiset tiedot välittyvät seutukoordinaatioryhmään tiedoksi edistävän ja ennaltaehkäisevän työn kehittämiseen.

9.4 Ohjausryhmiin ja yhteistyöverkostoihin osallistuminen

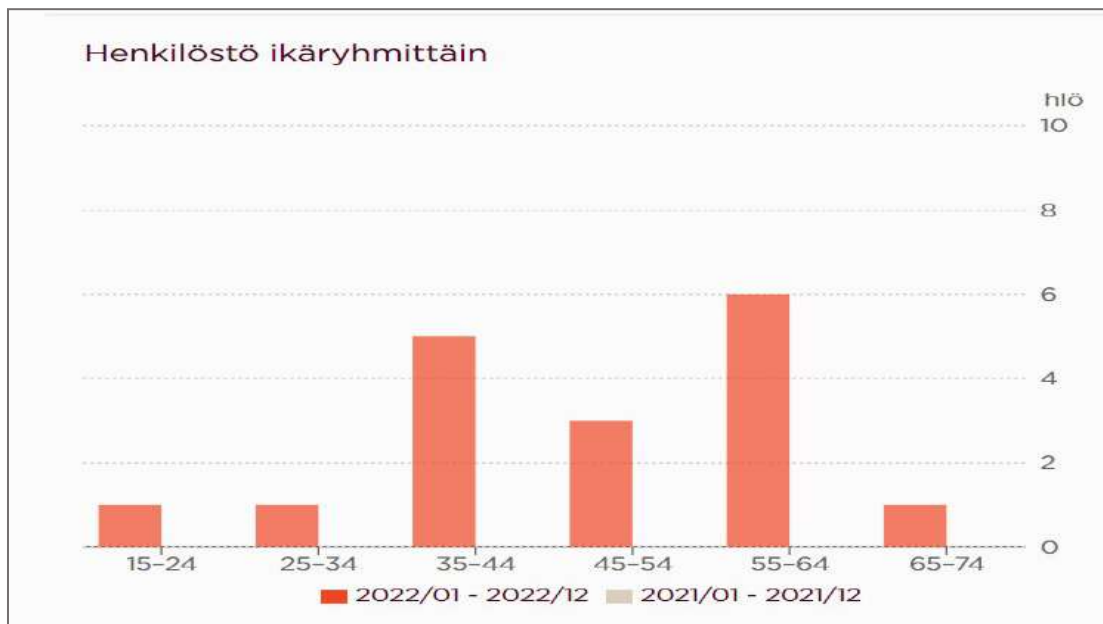
OHJAUSRYHMÄT JA YHTEISTYÖVERKOSTOT v. 2022		
<p>Asikkalan perhekeskusverkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Ehkäisevän työn seutukoordinaatioryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Erohankkeiden verkosto (ETKL):</p> <ul style="list-style-type: none"> o 2 työntekijää <p>Hanketyöntekijöiden verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Harley Davidson Club Finland (Pieni Leluralli):</p> <ul style="list-style-type: none"> o 2 työntekijää <p>Heinolan perhekeskusverkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Homebase-toiminta ja ohjausryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Järjestöjen valtakunnallinen perhekeskusverkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Järjestöneuvottelukunta</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Kaikille eväät elämään -hankeverkosto (LSKL):</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Kiusaamisasioiden tuki- ja neuvontakeskus</p> <p>Valopilkku:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Kotoa kotiin -hanke, ohjausryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Lahden alueen parisuhdetoimijoiden verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Lahden idän alueen hyvinvointityöryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Lahden kaupungin yhdistysyhteistyön ohjausryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Lahden Kohtaamispaikkatoimijat:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 3 työntekijää <p>Lahden vauvaverkko: (1 hlö/työmuoto)</p> <ul style="list-style-type: none"> o Ensikoti, Jannika, Baby blues, Peukalainen ja Perhetupa <p>LAPE-yhteistyöryhmä</p> <ul style="list-style-type: none"> o 2 työntekijää <p>Lapsiperheyhdistykset:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä 	<p>Lasten ja nuorten hyvinvointityöryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Lähisuhdeväkivaltatyön asiantuntijaryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 3 työntekijää <p>Lähturvakotien vastaavien verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Marak-työryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 3 työntekijää <p>Motoristit koulukiusaamista vastaan –työryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Nikkilän perhepalvelukeskus:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Perheet keskiöön, ohjausryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Perheet keskiöön yhdistysten valtak. verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Perhekeskuksen johtotiimi</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Perhekeskustyöryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Perhevalmennusverkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 2 työntekijää <p>P-H:n ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön verkosto (PETE):</p> <ul style="list-style-type: none"> o 2 työntekijää <p>P-H:n eroauttajien verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 2 työntekijää <p>P-H:n Hyvinvointikuntayhtymä, lastensuojelun yksikkö:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>P-H:n kohtaamispaikkaverkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 3 työntekijää <p>P-H:n Lapsiperheyhdistykset</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>P-H:n perhekeskusverkosto</p> <ul style="list-style-type: none"> o 2 työntekijää <p>P-Hämäläiset päihdejärjestöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 5 työntekijää <p>P-H:n Rauhanturvaajat ry:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä 	<p>P-H:n sosiaaliturvayhdistys, hallitus:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>P-H:n Vapaaehtoistoiminnan verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 2 työntekijää <p>P-H:n Vapauttamisverkosto (RISE):</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Sosiaalialan osaamiskeskus Verso, johtokunta:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Sosiaalialan osaamiskeskus Verso:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Sosiaalitoimen perhehoidon työryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 3 työntekijää <p>THL:n Avainkouluttajien verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>THL:n valtak. kohtaamispaikkojen verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 3 työntekijää <p>Tukea vapaaehtoisuuteen -hanke, ohjausryhmä (Dila):</p> <ul style="list-style-type: none"> o 2 työntekijää <p>Tukihenkilötoiminnan verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Vaikuttavuus esiin -hankkeen kehittäjäryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Valtakunnallinen mieskaveritoiminnan ohjaajien verkosto (Pienperheyhdistys):</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Vauva- ja väkivaltatyötä tulevaisuuden SOTE-keskuksiin -hanketiimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 2 työntekijää <p>Vauvaosaajien verkosto (ETKL):</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä <p>Välitä viljelijästä -hanke:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 2 työntekijää <p>Yhdistysfoorumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 2 työntekijää <p>Yhteispeleillä kohti arjen hyvinvointia –hanke:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 työntekijä

10.HENKILÖKUNTA

Vakinaisia toimia yhteensä 45.

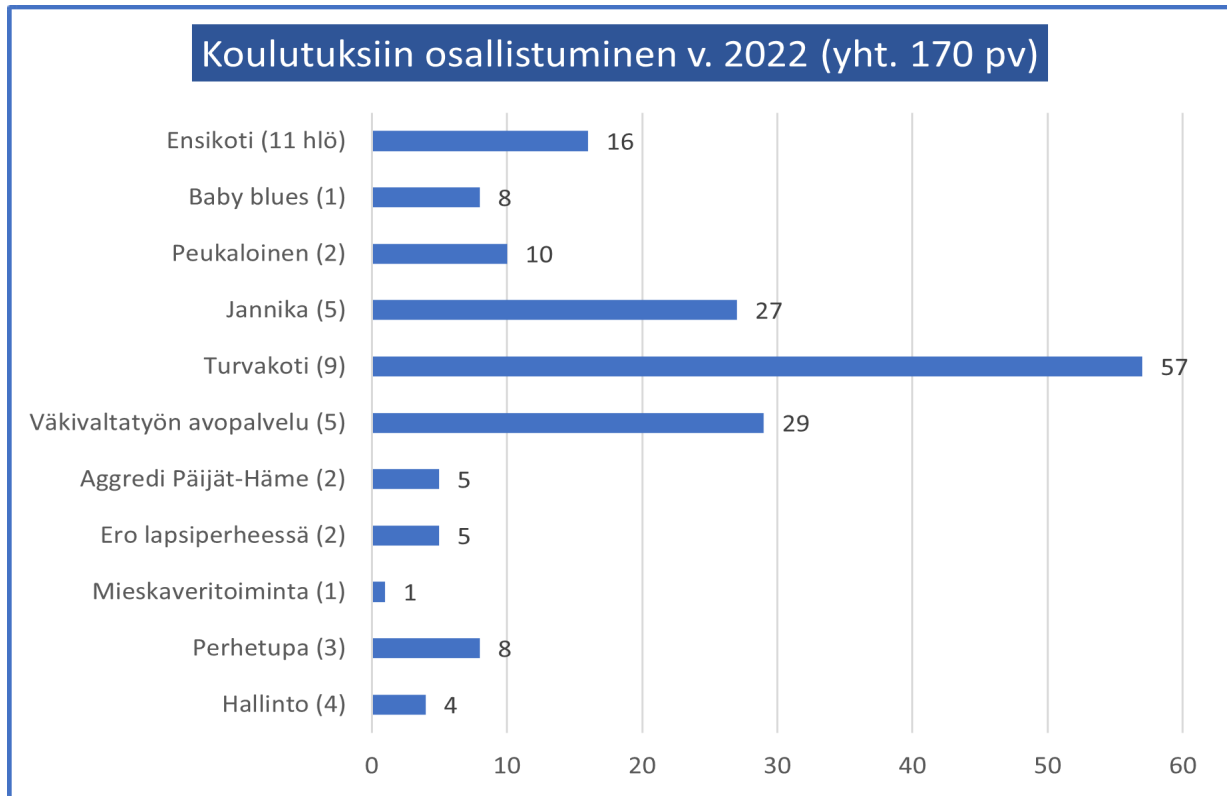
Sijaisuuksia ja tuntitöitä teki vuoden aikana yhteensä 59 henkilöä.

Työmuoto	Hlö	Yhteensä
PERHEVÄKIVALTA- JA TURVALLISUUSTYÖ		16
Turvakoti	9	
Avoväkivaltatyö; Väkivaltatyön avopalvelu	5	
Aggredi Päijät-Häme	2	
LAPSIPERHEIDEN AVOPALVELU		6
Ero lapsiperheessä -työ	2	
Mieskaveritoiminta	1	
Kohtaamispaikka Perhetupa	3	
VAUVAPERHETYÖ		14
Ensikoti	11	
Vauvaperhetyön avopalvelut; Baby blues vauvaperhetyö	1	
Päiväryhmä Peukaloinen	2	
VAUVALÄHTÖINEN PÄIHDEKUNTOUTUS		5
Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannika	5	
HALLINTO JA TOIMISTOPALVELUT		4
Hallinto	2	
Toimistopalvelut	2	

11. KOULUTUS

Henkilökunta osallistui aktiiviseksi Ensi- ja turvakotien liiton järjestämiin koulutuksiin ja työkokouksiin sekä muihin ammatillista osaamista täydentäviin koulutuksiin.

Yhdistyksen eri työmuodot järjestivät koulutustilaisuuksia ja tapahtumatoimintaa. Työntekijät kouluttivat omaan erityisosaamiseensa liittyen eri yhteistyötahojen järjestämissä tilaisuuksissa.

Yhdistyksen toimipisteissä oli käytännönharjoittelujaksolla opintojensa loppupuolella olevia eri sosiaali- ja terveysalan opiskelijoita yhteensä 13.

Työryhmien yksilö- ja ryhmätyönohjaukset jatkuivat säännöllisesti.

12. HALLINTO JA YHDISTYSTYÖ

Hallinto

Johtokunnan ensisijaisena tehtävänä on talousarviosta päättäminen, talouden ja toiminnan seuranta, henkilöstöasiat sekä kansalaisjärjestötoiminnan tukeminen ja kehittäminen.

nen. Tärkeänä osana johtokunnan toimintaa on ollut vaikuttaminen niin yhdistyksen jäsenistöön ja alueen kuntiin kuin kuntalaisiinkin yhteydenpidon, tiedotuksen, tapahtumiin osallistumisen ja niiden järjestämisen sekä varainkeruukampanjoiden avulla.

Johtokunta johtaa yhdistyksen toimintaa ja sen jäsenet ovat vapaaehtoisia.

Johtokunta on vuonna 2022 kokoontunut yhteensä 9 kertaa. Kokoukset on pidetty kuukausittain kesätaukoa lukuun ottamatta. Lisäksi on pidetty sääntömääräinen vuosikokous keväällä ja syksyllä. Johtokuntaan kuuluu puheenjohtajan lisäksi 6 jäsentä ja yksi varajäsen.

Vuoden 2022 syyskokouksessa johtokuntatyön jättivät Maria Mäkynen ja Hilikka Kemppi. Lämpimät kiitokset heille arvokkaasta työstä yhdistyksemme hyväksi. Uusiksi jäseniksi valittiin Miina Harmaala ja Siru Heromaa-Karjalainen. Kumpikin heistä toimii Lahden kaupunginvaltuustossa ja ovat pienten lasten vanhempia. Tervetuloa joukkoomme!

Johtokunta v. 2022 syyskokouksen jälkeen
Koskinen-Laine Ulla, pj.
Partanen Iida, varapj.
Hildén Sirkku
Harmaala Miina
Heromaa-Karjalainen Siru
Lampinen Minna
Lehtola Satu
varajäsen Etola Sara

Johtokuntatyöskentelyn kehittäminen

Johtokunnan jäsenet ovat sitoutuneita ja monessa mukana, mikä on yhdistyksen kannalta hyvä asia. Aika-ajoin ongelmaksi on osoittautunut useiden kokousten päällekkäisyys, mutta ennakoivan suunnittelun ja johtokunnan jäsenten joustavuuden avulla on osallistuminen kokouksiin ollut kiitettävällä tasolla. Kokousten järjestäminen hybridi- ja etäkokouksina on toiminut hyvin. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat osallistuneet työyhteisöpäiviin, seminaareihin ja koulutuksiin soveltuvin osin. Puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, toiminnanjohtaja ja talouspäällikkö ovat kokoontuneet säännöllisesti ennen yhdistyksen johtokunnan kokouksia ja tarpeen vaatiessa muulloinkin. Tärkeänä linkkinä Ensi- ja turvakotien liittoon ja jäsenjärjestöihin on yhdistyksen varapuheenjohtaja ja liittohallituksen jäsen Ida Partanen vuoteen 2022 asti.

Yhdistystyö

Kevät- ja syyskokouksissa jäsenistöä oli paikalla niukasti johtuen vielä koronapandemian aiheuttamasta varovaisuudesta. Pandemia on vaikuttanut myös vapaaehtoistyöhön, mutta luotamme siihen, että tilanne normalisoituu hyvää vauhtia. Jäseniä oli v. 2022 lopussa yhteensä 197.

Ensi- ja turvakotien liiton Enska-lehden digiversiossa, kirjeitse ja paikallisessa mediassa on ilmoitettu jäsenistölle tarkoitetuista tilaisuuksista. Jäsenkirjeet on lähetetty säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa.

Kiitokset

Johtokunta kiittää lämpimästi koko henkilökuntaa osaavasta sydämellä tehdystä työstä ja heidän panoksestaan asiakkaiden turvallisuuden takaamisessa. Lämmin kiitos myös Lahden kaupungille ja Ensi- ja turvakotien liitolle arvokkaasta yhteistyöstä. Kiitoksen ovat ansainneet myös henkilöt ja yritykset, jotka ovat lahjoittaneet rahaa, tavaraa, omaa aikaansa ja osaamistaan asiakkaidemme hyväksi!

13. TIEDOTUS JA MARKKINOINTI

Yhdistyksen toiminnasta tiedotettiin kotisivuilla www.lahdenensijaturvakoti.fi, Facebookissa ja Instagramissa. Lisäksi paikallisen median edustajat (TV, radio ja lehdistö) tiedottivat toiminnastamme useita kertoja. Tiedotus- ja vaikuttamistoiminnan tarpeita palveleva markkinointimateriaali tuotetaan yhdistyksen omin työntekijäresurssein ja yhteistyössä Ensi- ja turvakotien liiton kanssa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon piirissä toimivia henkilöitä sekä alan opiskelijoita kävi tutustumassa yhdistyksen eri työmuotoihin.

14. TALOUS

Yhdistys on voittoa tavoittelematon lastensuojelujärjestö. Sen taloutta hoidetaan toimintasuunnitelman ja talousarvion pohjalta.

Yhdistys on valtakunnallinen palveluntuottaja. Yhdistyksellä on kolmen työmuodon osalta ostopalvelusopimus Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän kanssa (Ensikoti, Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannika ja Baby bluesin Unirytmitys). Yhdistyksellä on Päijät-

Hämeen hyvinvointikuntayhtymän kanssa kumppanuussopimus Väkivaltatyön Avopalvelun avustuksesta. Muiden kuntien osalta käytetään asiakaskohtaista maksusitoumusta (koskee Ensikotia). Lahden kaupunki rahoittaa Perhetuvan toimintaa vuosittain päätettävällä avustuksella.

Yhdistys omistaa ensikotirakennuksen osoitteessa Mustamäenkatu 74, Lahti. Ympärivuorokautiset **ensikotipalvelut** rahoitetaan käyttäjäkuntien maksamilla hoitopäivämaksuilla.

Turvakotitoiminta on valtion rahoittamaa. Valtakunnallisesti toimintaa koordinoi THL.

Sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimiva valtionapuviranomainen Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA on yhdistyksemme avopalveluiden päärahoittaja. Vuonna 2022 STEA-avustukset olivat yhteensä **1.162.135,71 €**, joka on 36 % yhdistyksen tuotoista.

Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannikan toiminta rahoitetaan STEAn avustuksella ja kuntien korvauksilla.

Baby blues -vauvaperhetyön avopalvelu rahoitetaan STEAn avustuksella. Unirytmityspalvelu rahoitetaan kuntien maksamilla korvauksilla.

Päiväryhmä Peukaloisen toiminta rahoitetaan STEAn avustuksella.

Perhetuvan toiminnan rahoittajina ovat Lahden kaupunki ja STEA.

Väkivaltatyön Avopalvelu rahoitetaan STEAn avustuksella. Lahden Seurakuntayhtymältä saatiin 3.000 €:n avustus korvauksena Perheasiainneuvottelukeskukseen kanssa tehtävästä asiakasyhteistyöstä. Yhdistyksellä on Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän kanssa kumppanuussopimus Väkivaltatyön Avopalvelun avustuksesta 60.000 €.

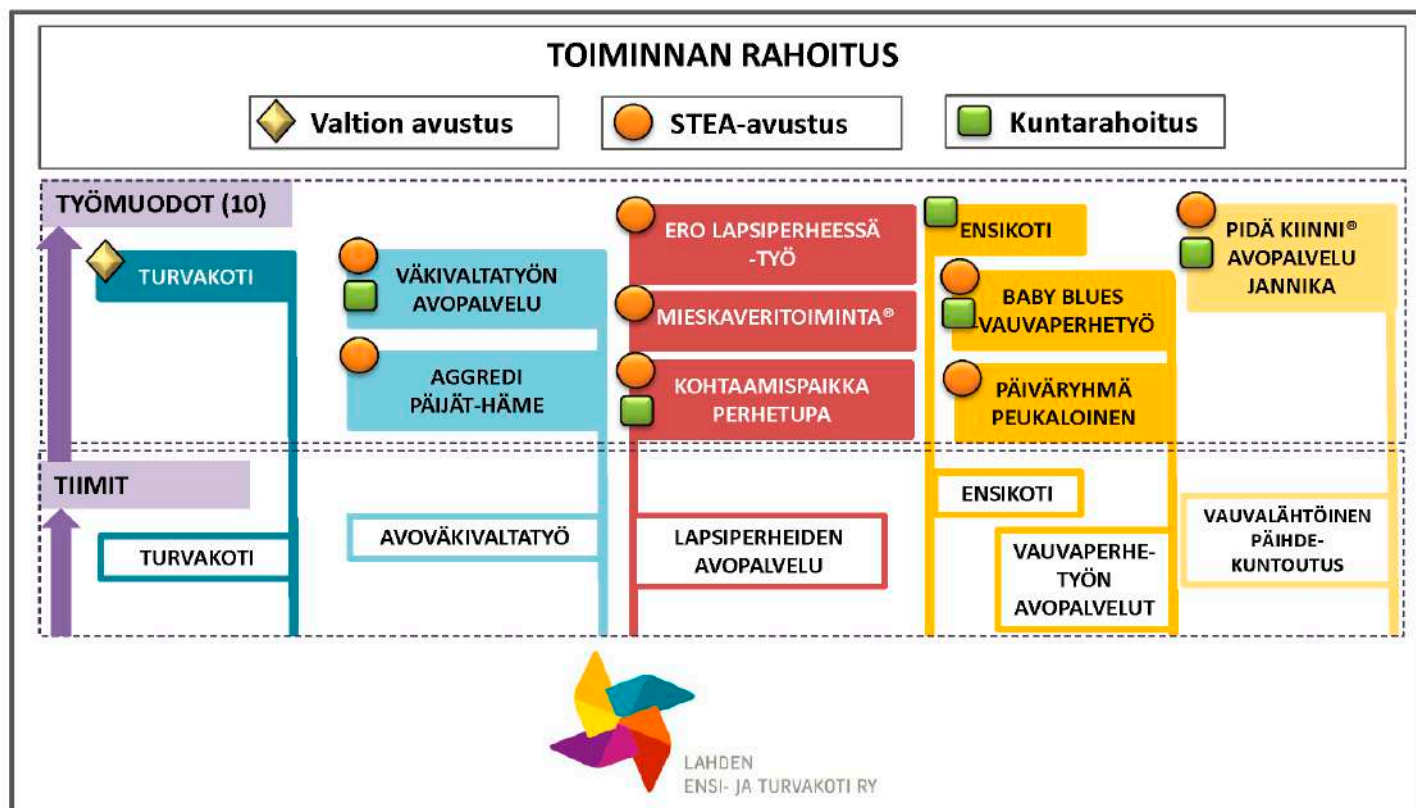
Ero lapsiperheessä –toiminta rahoitetaan STEAn avustuksella.

Mieskaveritoiminta rahoitetaan STEAn avustuksella.

Yhdistyksen toimintavuosi oli taloudellisesti alijäämäinen.

YHTEENVETO TALOUSLUVUISTA	31.12.2022	
Kokonaistuotot	3 264 487,31	€
Kokonaiskulut	-3 371 424,83	€
Tilikauden alijäämä	- 106 937,52	€
Taseen loppusumma	786 933,28	€

Yhdistyksen muut tuotot koostuvat lahjoituksista, varainhankinnasta ym. tuotoista. Yhdistys voi sääntöjensä mukaan ottaa vastaan lahjoituksia ja testament-

Yhdistyksen saamat lahjoitukset:

Yhdistys voi vastaanottaa lahjoituksia. Vuonna 2022 kansalaiset, yritykset ja yhdistykset osoittivat tukea seuraavasti:

Rahalahjoituksia:

- * 2CV-kilta, keräystuotto
- * Asiakirjapalvelu; jouluapua päijät-hämäläisille perheille
- * Innate Oy
- * Insinööritoimisto 4 tp Oy
- * K-Supermarket Hyppyri; pullopanttikeräyksen tuotto
- * Lahden Soroptimistit ry
- * Lahden srk-yhtymä, kirkkokahvituotto 11/2022
- * Lahden srk-yhtymä, kolehtituotto 2/2022
- * LC Lahti ry
- * Team Jokimaa Ladies
- * Valinta-Rengas Oy

Erilaisia tavaralahjoituksia:

- * Allergia- ja astmaliitto; vaippoja, unileluja
- * Ky Koritie 2; keinutuoli
- * Kampaamo-Myymäla Clips Karisma; shampoota, hoitoaineita yms.
- * PHKS; seinätauluja, seinäkelloja, lasten kirjoja, pehmoleluja, mobiileja. kolme vauvojen sairaalasänkyä
- * Kärkkäinen (tavaratalo); verkkokaupan ylijäämäerä elintarvikkeita
- * yksityiset lahjoittajat: vauvapulkka, dublolegoja, itkuhälyttimiä, keinutuoli, kaksi aikuisten polkupyörää, vauvanvaunut, äitiysvaatteita, vauvatarvikkeita, vauvanvaatteita, villasukkia, lastenvaatteita, pikkulegoja, naamiaisasuja, leluja, vauvan ruokia ja vaippoja, ensipyörä, nukenvaunut, äidinmaitokorvikkeita, kirjoja, astioita ja käyttötavaraa, kankainen joulukalenteri, kaksi retkisänkyä, keinu, sitteri, lasten patja

15. TILASTOYHTEENVETO v. 2022

LAHDEN ENSI- JA TURVAKOTI RY

TILASTOYHTEENVETO vuodesta 2022

kursivoiduilla numeroilla vuoden 2021 luvut

Vauvaperhetyö												
Asiakkaat:	Naisia	Naisia	Miehiä	Miehiä	Muut	Muut	Lapsia	Lapsia	Perh.	Perheitä	Asiakk.yht	Asiakk. yht.
Ensikoti (9 asiakashuonetta)	29	31	13	11	0	0	35	40	29	31	77	82
Vauvaperhetyön avopalvelu:												
Baby blues, avopalvelu	62	81	39	58	0	0	83	85	72	84	184	224
Baby blues, unirytmitys	2	0	2	0	0	0	2	0	2	0	6	0
Peukaloinen (ryhmä-, motivointi- ja jälkityösk.)	27	23	1	1	0	0	30	28	22	22	58	52
Vauvalähtöinen päihdekuntoutus:												
Pidä kiinni Avopalveluyksikkö Jannika	12	14	2	0	0	0	11	12	17	14	25	26
YHT.	132	149	57	70	0	0	161	165	142	151	350	384
(ero edelliseen vuoteen)	17		13		0		4		9		34	

Perheväkivalta- ja turvallisuustyö												
Asiakkaat:	Naisia	Naisia	Miehiä	Miehiä	Muut	Muut	Lapsia	Lapsia	Perh.	Perheitä	Asiakk.yht	Asiakk. yht.
Turvakoti (7 asiakashuonetta)	54	67	9	10	0	1	52	46	33	35	115	124
Väkivaltatyön avopalvelu:												
Aikuisten kanssa tehtävä työ	77	140	68	66	0	0	1	0	137	191	146	206
Lasten kanssa tehtävä työ	30	35	31	15	3	0	64	76	30	35	128	126
Aggredi Päijät-Häme (toiminta alkoi 8/2021)		2	6	21	0	0	0	0	6	21	6	23
YHT.	161	244	114	112	3	1	117	122	206	282	395	479
(ero edelliseen vuoteen)	83		-2		-2		5		76		84	

Lapsiperheiden avopalvelu												
Asiakkaat:	Naisia	Naisia	Miehiä	Miehiä	Muut	Muut	Lapsia	Lapsia	Perh.	Perheitä	Asiakk.yht	Asiakk. yht.
Ero lapsiperheessä (yksilötyö ja ryhmät)	89	72	48	41	0	0	22	21	121	103	159	134
YHT.	89	72	48	41	0	0	22	21	121	103	159	134
(ero edelliseen vuoteen)	-17		-7		0		-1		-18		-25	

Kaikki yhteensä	382	465	219	223	3	1	300	308	469	536	904	997
------------------------	-----	-----	-----	-----	---	---	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Matalan kynnyksen toiminta		
Kohtaamispaikka Perhetupa	Vuositasolla Perhetuvan toiminnassa oli mukana eri perheitä n.	300

Vapaaehtoistoiminta		
Doula	Tukisuhdeperheet	11
Mieskaveritoiminta	Toiminnassa mukana olevat perheet	21

Kansalais- ja vapaaehtoistoiminta 66 vapaaehtoista

LAHDEN ENSI- JA TURVAKOTI RY

Loviisankatu 14 A 3

15100 Lahti

puh. 044 270 0797

toimisto@letk.fi

www.lahdenensijaturvakoti.fi